

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

TER INFORMATIE

Aan
de MinisterDirectoraat-generaal
Ondernemen en Innovatie
Directie Innovatie

Auteur

10.2.e

Aanleverpunt

E/339

T 10.2.e

10.2.e@minez.nl

Datum

6 juni 2011

Notanummer

10.2.e

Informatiekopie aan

Bijlage(n)

Paraaf drs. J.K. Wesseling Directeur I en waarnemend directeur I&D	Paraaf Mr. R.M. Bergkamp DG Ondernemen en Innovatie	Paraaf
---	---	--------

Medeparaaf 10.2.e	Medeparaaf	Medeparaaf
----------------------	------------	------------

Aanleiding

In het regeerakkoord en in de bedrijfslevenbrief staan een aantal specifieke innovatiesubsidies Small Business Innovation Research (hierna SBIR), Civiele VliegtuigOntwikkeling (hierna CVO), Eureka/Opkomende Markten, vier instrumenten van voormalig LNV en de innovatieprogramma's die in beginsel geen budget meer zullen ontvangen. De doelgroepen die voorheen werden bediend vanuit deze specifieke subsidieinstrumenten zullen een beroep moeten doen op andere aanwezige innovatieinstrumenten zoals de 1,5 mld. voor kennis en innovatie, de WBSO, IPC en het innovatiefonds. In de afgelopen weken is samen met de dossierhouders en programmacoördinatoren uitgezocht of de doelgroepen die voorheen innovatiesubsidies kregen ook een beroep kunnen doen op het innovatiefonds en in welke mate. Hieruit blijkt dat in principe alle doelgroepen nog steeds vanuit het innovatiefonds bediend kunnen worden. Alleen bij het ongewijzigd laten van het innovatiefonds stimuleert het andere facetten van innovatie.

Kernpunten

Uit de analyse van de verschillende innovatiesubsidies aan het innovatiefonds blijkt.

- Een overgang van eureka en opkomende markten zonder wijzigingen aan het innovatiefonds naar innovatiekredieten mogelijk is. Dit heeft als gevolg dat de onderzoeksscope van de Eureka- en OM-projecten meer richting de markt zal opschuiven. Tevens zal bij de beoordeling van aanvragen meer nadruk liggen op het commercieel voordeel. En samenwerkingsprojecten worden niet uitgesloten, want hiervoor kan gebruik gemaakt worden van sub-contracting.

Ontvangen BBR

- Een overgang van CVO naar innovatiekredieten zonder wijzigingen aan het innovatiefonds mogelijk is. Dit heeft als gevolg dat luchtvaartindustrie een kortere terugbetalingstermijn krijgt, 6 jaar in plaats van 10 jaar. Daarbij zal mogelijk een ander kredietpercentage gehanteerd worden.
- Een overgang van SBIR naar het innovatiekrediet zonder wijzigingen aan het innovatiefonds is mogelijk voor zowel fase 2 als fase 3. Het gevolg is dat het bedrag in fase 2 niet meer voor 100%, maar voor 35% gefinancierd wordt.
- Een overgang van de vier innovatiesubsidies van het voormalig LNV is vooralsnog niet mogelijk, vanwege een groot verschil in de Europese steunkaders.

Beslispunt:

De vraag die voorligt, is of de minister akkoord kan gaan met het ongewijzigd laten van het innovatiefonds die generiek, simpel en toegankelijk van karakter is. Met de kanttekening dat als de praktijk uitwijst dat bepaalde doelgroepen volledig uitgesloten worden kan het innovatiefonds mogelijk deze doelgroepen alsnog accommoderen.

Toelichting

In gesprek met de dossierhouders kwam de wens naar voren om een verkenning naar een of meerdere luik(en) in het innovatiefonds te starten om zo de toegang voor een specifieke doelgroep te verbeteren. Het uitgangspunt is wanneer het innovatiefonds onvoldoende aansluit op de praktijk of de condities in de markt er overwogen wordt om het innovatiefonds daarop te accommoderen. Zoals u ook heeft vastgesteld in de nota 'ontwikkeling en counteren van het revolverend fonds'. Het toepassen van budget luiken is daarbij niet noodzakelijk. Aparte luiken en het aanpassen van de criteria van de instrumenten binnen het innovatiefonds zijn, mits goed onderbouwd, een optie - alleen geniet het niet de voorkeur. Het innovatiefonds moet namelijk simpel, laagdrempelig en zoveel mogelijk marktconform werken. Dit heeft hoge prioriteit bij de topsectoren en VNO-NCW.

Uit de analyses blijkt dat wanneer het innovatiefonds aangepast wordt voor de onderzochte doelgroepen dan de volgende effecten optreden. Het innovatiefonds:

- wordt complex in de uitvoering,
- is niet simpel en toegankelijk voor ondernemers,
- is niet meer generiek toepasbaar.

Dit heeft dus direct gevolgen voor het karakter van het innovatiefonds.

Tot slot is de verwachte vraag naar financiering vanuit het innovatiefonds voor de doelgroepen van deze innovatiesubsidies en ondernemers die deelnemen/namen aan het innovatieprogramma zou 10.1.c mln kunnen zijn. Deze inschatting is tot stand gekomen na een inventarisatie bij de coördinatoren van de verschillende innovatieprogramma's. De werkelijke uitkomst is afhankelijk van het 'vraag en aanbod proces' en zal om deze reden nauwlettend moeten worden gevolgd, zodat tijdig maatregelen genomen kunnen worden.

Aan
MTIDirectoraat-generaal
Ondernemen en Innovatie
Directie Innovatie

Behandeld door

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e@minez.nl

Datum

4 juli 2011

Memonummer

10.2.e

Informatiekopie aan

Bijlage(n)

2

memo

Innovatiefonds-MKB+, CPB-advies en initiatief Fund-of-funds

Bij de ontwikkeling van het Innovatiefonds-MKB+ zijn nu twee ontwikkelingen aan de orde die relevant zijn om in het MTI te bespreken:

1. CPB-onderzoek "Legitimiteit Innovatiefonds";
2. Vervolgstappen bij het Fund-of-fund-initiatief met EIF en MN-services.

Beide punten worden hieronder behandeld.

1. CPB-onderzoek "Legitimiteit Innovatiefonds"

Aanleiding

Het CPB is bezig met het opstellen van een advies over het Innovatiefonds.

Afgelopen week is twee CPB-collega's (10.2.e) de gelegenheid geboden om wat dieper in de achterliggende processen en financieringen van het Innovatiefonds te kijken. Dit bleek erg verhelderend te zijn. De indrukken waren zoals verwacht ook geen reden om van hun voorlopige standpunt te veranderen. Dit standpunt luidt: "Het komende advies zal geen reden(en) bevatten waarom nu delen van de ontwikkeling van het innovatiefonds "on hold" zouden moeten worden gezet".

Voorts is afgesproken, conform verzoek van het MTI, dat het concept-rapport eerst met leden van het MTI wordt besproken, voordat dit advies wordt afgerond.

De planning en het plan is nu dat er eind augustus een separaat overleg komt met dir. Innovatie en het CBP (o.a. 10.2.e, 10.2.e) om het concept-advies te bespreken. Leden van het MTI zullen worden uitgenodigd om aan dit separate overleg deel te nemen.

Beslispunten MTI

Kan het MTI instemmen met dit voornemen?

2. Vervolgstappen bij het Fund-of-fund-initiatief met EIF en MN-services.

Aanleiding

Op 21 juni heeft een goed vervolgoverleg plaats gehad met EL&I, EIF en de pensioenbeheerder MN-services over ons gezamenlijk fund-of-fund initiatief. Op basis van een recente EIF-marktscan en een ex-ante inschatting van reële rendementen is MN-Services nog zodanig geïnteresseerd dat zij willen gaan werken aan een voorstel dat kan worden voorgelegd aan hun pensioenfondsen.

Aangezien de kans aanzienlijk is verhoogd dat bij het fund-of-fund initiatief dit pensioenfonds/beheerder aansluit, is het nu een goed moment om de "state-of-play" en de mogelijke vervolgstappen in het MTI te bespreken.

De contouren van dit "Dutch Venture Capital Initiative" staan in bijlage 1. Tevens is in bijlage 2 de marktscan en de ex-ante inschatting van de te verwachte rendementen bijgevoegd. Deze bijlagen absoluut vertrouwelijk behandelen en niet verspreiden.

Naast het verder vormgeven van het fondsmodel zullen op korte termijn de juristen van de drie initiatiefnemers onderling overleg hebben om de juridische en fiscale "avenue's" te verkennen. Ook is het plan om eind augustus / begin september op hoog ambtelijk nivo een overleg te hebben met het management van MN-Services.

Beslispunten MTI

Kan het MTI instemmen met de voorliggende contouren en vervolgstappen?
Herkent het MTI zich in de resultaten van de markt-scan en rendementsverwachtingen?

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Bertholt,

Hierbij een kort verslag van het overleg van zojuist.

Groet 10.2.e

Kort besprekingsverslag van bestuurlijk overleg Provincie Gelderland/WUR met EL&I, 8 juli 2011 bij EL&I.

Naar aanleiding van een eerder gesprek tussen Bertholt Leeftink en 10.2.e heeft op vrijdag 8 juli een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen Bertolt Leeftink cs en een Gelderse delegatie.

Deelnemers aan het overleg waren:

- Commissaris van de Koningin voor de provincie Gelderland, 10.2.e
- Gedeputeerde voor de provincie Gelderland, 10.2.e ;
- Voorzitter Raad van Bestuur Wageningen UR, 10.2.e ;
- 10.2.e , Afdelingshoofd Provincie Gelderland;
- 10.2.e , Economisch Strategie provincie Gelderland;
- Bertholt Leeftink, DG Ondernemen en Innovatie;
- 10.2.e , DG Ondernemen en Innovatie en;
- 10.2.e , DG Ondernemen en Innovatie.

De besproken onderwerpen zijn:

1. de rol die Food Valley met haar bureau kan spelen bij het beleid gericht op de nationale AgroFood sector en
2. de mogelijkheden tot samenwerking / afstemming bij revoluerende innovatiefondsen vanuit nationaal en Gelders perspectief.

In het coalitie-akkoord van Gelderland is opgenomen dat er een revoluerend fonds komt met een omvang van 100 mln, 10 mln zal hiervan zal snel worden ingezet. Deze middelen zullen in samenhang met de plannen van de topsectoren worden ingezet.

Stichting Food Valley wordt door delegatie beoogd/beschouwd als centraal "kristallisatiepunt" voor het bereiken van de doelstellingen. Zij zal in nauwe samenwerking met bedrijven opereren.

Provincie Gelderland streeft op dit terrein pro-actief naar samenwerking met andere provincies, zoals Overijssel, Brabant en Utrecht en de nationale overheid.

Concrete afspraken:

1. EL&I biedt expertise aan om Provincie te helpen bij de ontwikkeling van hun plannen.
2. Er wordt gestreefd naar een pragmatische insteek en een sterke link met de aanpak vanuit de topsectoren.
3. De Provincie komt binnen enkele weken met een "two-pager" waarin de ambitie en de plannen staan. Deze notitie zal uit twee stukken bestaan:
 - a. Ontwikkeling van een revoluerend fonds vanuit Gelders perspectief
 - b. Ambitie en rol van Stichting Food Valley als "kristallisatiepunt" en de link met (inter) nationale ontwikkelingen/actoren.
4. EL&I zal zodra de concept "two pager" beschikbaar is, daar snel een eerste reactie op geven.
5. "Two pager" zal gereed zijn voordat op 16 augustus weer een boegbeeldenbijeenkomst is.
6. Streven is ook om tijdens de speech bij de opening van het academisch jaar van de WUR, bereikte resultaten te presenteren.
7. Op 9 september zal 10.2.e deelnemen aan een informeel beraad bij de Provincie Gelderland over revoluerende middelen waarbij o.a. ook gedeputeerde 10.2.e zal deelnemen.

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

TER INFORMATIE

Aan
de wnd. Directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie
dr. B. Leeftink

Directoraat-generaal
Ondernemen en Innovatie
Directie Ondernemerschap

Auteur

10.2.e

Aanleverpunt

E/215

T 10.2.e

10.2.e@minez.nl

Datum

19 oktober 2011

Notanummer

10.2.e

Informatiekopie aan
archief, MTO, MTI, 10.2.e,
10.2.e, 10.2.e, 10.2.e

Bijlage(n)

4

nota

Vorbereiding kennismakingsgesprek met 10.2.e
10.1.c bij
de ontwikkeling het van fund-of-funds-initiatief.

Paraaf

Paraaf

Paraaf

10.2.e

lid MT directie Ondernemerschap

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Aanleiding

Op 20 oktober heeft u een kennismakingsgesprek met 10.2.e¹, Director Fiduciary Management bij pensioenfondsbeheerder 10.1.c 10.2.e en zijn collega 10.2.e (die is helaas verhinderd vanwege een buitenlandse dienstreis) zijn onze gesprekspartners bij de ontwikkeling van het gezamenlijke fund-of-funds-initiatief. Dit is het plan³ voor de stimulering van de later stage venture kapitaalmarkt in Nederland en vormt de derde pijler van het Innovatiefonds-MKB+⁴.

Het gesprek heeft een informeel karakter en vindt plaats op ons initiatief. De samenwerking, waarbij ook het Europese Investeringsfonds/EIF nauw betrokken is, verloopt voorspoedig en krijgt steeds meer concrete vorm. Dit is de aanleiding om in deze fase de contacten verder aan te halen op DG-nivo.

Dit overleg heeft als primair doel, een nadere kennismaking met de "decision makers" van het ministerie en het uitwisselen van beider inzichten.

10.2.e was in de afgelopen jaren betrokken bij diverse overleggen van EL&I/MinFin en institutionele beleggers over een mogelijke bijdrage van institutionele beleggers in de Nederlandse economie.

¹ Bijlage 1 bevat een korte CV van 10.2.e.

² Bijlage 2 bevat een karakterisering van 10.1.c en de uitgangspunten van het vermogensbeheer.

³ Bijlage 3 bevat de executive summary van dit tripartiete initiatief.

⁴ Bijlage 4. bevat een schematische weergave van de structuur van het Innovatiefonds-MKB+

Ontvangen BBR

Kernpunten van het gesprek

10.1.c is een zeer professionele Nederlandse speler op de (internationale) kapitaalmarkt. 10.1.c verzorgt het vermogensbeheer van pensioenfondsen en van multinationals. Het totaal belegd vermogen bedraagt ongeveer 69 miljard Euro (stand september 2010).

Vanwege het informele karakter van het gesprek is geen vastomlijnde agenda opgesteld.

Wel is het advies om de volgende onderwerpen te bespreken:

- Het uitspreken van de waardering richting 10.1.c voor de constructieve en positieve samenwerking met ons en EIF.
- Het aangeven van de prioriteit en het belang van het slagen van deze tripartiete (10.1.c – EIF - EL&I) samenwerking op zowel beleidsmatig als op politiek nivo.
- Het onderling uitwisselen van inzichten over de huidige ontwikkelingen op de financiële markten en in het bijzonder de positie van pensioenbeheerders in relatie tot de pensioenfondsen zelf. 10.2.e zal wellicht ook vanuit zijn positie in de executive board van Eumedion hier zijn visie op geven. Eumedion is het platform/belangenvereniging van institutionele beleggers op het terrein van corporate governance, waarbij alle grote Nederlandse pensioenfondsen zijn aangesloten. Eumedion is daarom een belangrijke gesprekspartner van de directie Ondernemerschap.
- Het kort doornemen van de stand van zaken van de ontwikkeling van het gezamenlijke initiatief “Dutch Venture Initiative / DVI”.
 1. Het belang van de gekozen governance structuur: 10.1.c, EL&I en EIF als limited partners/investeerders in een fund-of-funds-vehicle, en EIF tevens als general partner.
 2. De keuze voor de “pari-passu” positie van alle drie de limited partners.
 3. De investeringsstrategie gericht op topklasse investeringsfondsen met een investeringsfocus op snelgroeiende innovatieve ondernemingen.
 4. Scenarioanalyses van de modelportfolio van fondsen en de hierbij geprognosticeerde rendementen. Daarbij kan 10.2.e een terugkoppeling geven van het recente overleg EIF en EL&I.
 5. Afspraken voor de vervolgstappen: er is afgesproken dat EIF binnenkort een presentatie/toelichting geeft aan 10.1.c en EL&I over de risk management aanpak, de herziene modelportfolio en de impact hiervan op de geprognosticeerde rendementen.
- Het bespreken of er naast de activiteiten die betrekking hebben op dit DVI-initiatief, nog aandacht/actie behoeven.

Bovenstaande kan als leidraad worden genomen voor het gesprek. Gezien de huidige enorme dynamiek op de financiële markten en de raakvlakken tussen het DGBI-beleid en het werkveld van 10.1.c bestaat de kans dat ook deze raakvlakken aan de orde komen.

Wellicht is er ruimte om hem daarbij te vragen welke knelpunten / belemmeringen hij ziet voor de institutionele beleggers om te participeren in de financiering van “de Nederlandse economie”.

10.2.e

Directoraat-generaal Bedrijfsleven en Innovatie

Directoraat-generaal
Ondernemen en Innovatie
Directie Ondernemerschap

Notanummer
10.2.e

Bijlage 1. Kort CV van 10.2.e

10.2.e 10.2.e 10.2.e

10.2.e

10.2.e 10.2.e

10.2.e

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

TER INFORMATIE

Aan
de Secretaris-generaal

Directoraat-generaal
Ondernemen en Innovatie
Directie Innovatie

Auteur

10.2.e

Aanleverpunt

E/339

T 10.2.e

10.2.e | @minez.nl

Datum

28 februari 2011

Notanummer

10.2.e

Informatiekopie aan

MTI, MTO, Kernteam RV,

10.2.e , 10.2.e , 10.2.e ,

10.2.e 10.2.e

Bijlage(n)

4

nota

Ontwikkeling en financiering Innovatiefonds

Paraaf
drs. J.H. de Groene
plv. DG Ondernemen en Innovatie

Paraaf
Mr. R.M. Bergkamp
DG Ondernemen en Innovatie

Paraaf

Medeparaaf
10.2.e
FEZ

Medeparaaf
10.2.e

Medeparaaf

Aanleiding en hoofdlijn

In het Regeerakkoord en de Bedrijfslevenbrief is de oprichting van een revolverend innovatiefonds aangekondigd: "Het kabinet zet een Innovatiefonds op waarmee succesvolle innovaties zich terugbetalen en middelen weer ter beschikking komen om nieuwe initiatieven te financieren. Dit betekent voor ondernemers dat ze eenvoudiger kunnen investeren in rendabele nieuwe (duurzame) producten, diensten en processen. Met innovatiekredieten, borgstellingen aan financiële intermediairs en participaties in investeringsfondsen verbetert dit Innovatiefonds de toegang tot kapitaal voor bedrijven die investeren in vernieuwingen. Het innovatiekrediet en de seed capital-regeling worden hierin opgenomen. Het kabinet streeft ernaar te komen tot een startkapitaal van het Innovatiefonds van enkele honderden miljoenen euro's. De middelen worden op een dusdanige manier ingezet dat deze zoveel mogelijk terugvloeien in het fonds."

Aanpak

Een projectteam is aan de slag om de vormgeving, de begrotingstechnische / juridische implementatie en de beleidsmatige inbedding ervan binnen het ministerie van EL&I tot stand te brengen. Hierbij wordt intensief samengewerkt met stake holders om zowel draagvlak als private (financiële) inbreng te realiseren. Bij de aanpak wordt gestreefd naar een zo goed mogelijke balans tussen de **focus** (waar wordt op ingezet qua doelstelling), de **kritische massa** (welke middelen zijn nodig en beschikbaar) en de **impact** (wat betekent dit fonds voor innovatievermogen van het bedrijfsleven).

Ontvangen BBR

Focus: uitgangspunten en inzet

MEL&I heeft ingestemd met de voorgenomen ontwikkelroute en contouren van het fonds zoals die zijn vastgelegd in de nota en notitie van 14 december 2010 (bijlage 1).

De vastgestelde uitgangspunten van het innovatiefonds zijn:

- Het fonds zal zich richten op de kritische fase van “kunde naar kassa” en niet op de fase van kennisontwikkeling waar subsidies zoals tweede geldstroom geschiktere middelen zijn.
 - Het fonds heeft in beginsel een generiek karakter.
 - Het fonds zal werken met de toepassing van het profijtbeginsel en een economische grondslag bij de beoordeling van investeringen.
 - Er wordt gestreefd naar continuïteit en een hoge mate van revolverendheid
- 10.2.b binnen de randvoorwaarden dat het:
- o op directe wijze innovatie stimuleert;
 - o in de kern economisch rendabele investeringen zijn;
 - o en dat het gedegen past binnen de legitimiteitsvragen voor overheidsinterventie, zoals kapitaalmarktfalen en externe effecten.

Binnen het innovatiefonds vormen **innovatiekredieten** en het **verbeteren van de risicokapitaalmarkt voor innovatieve ondernemingen** de hoofdelementen. Voor de inzet van (aangepaste) garantie-instrumenten voor innovatie zijn nog geen expliciete veranderingen voorzien.

- Bij de **innovatiekredieten** wordt gewerkt aan een verbreding van de bestaande regeling innovatiekredieten, zodat doelstellingen (eventueel in gewijzigde vorm) behorende bij de innovatie-ambities vanuit de topsectoren, de SBIR-2^e-fase, onderdelen van internationaal innoveren (Eureka en IS Opkomende Markten), luchtvaartregeling CVO en innovatiesubsidies van voormalig LNV kunnen worden gefinancierd. Ook zullen de innovatiekredieten ter beschikking komen voor ondernemingen groter dan het MKB.
- Voor het **verbeteren van de risicokapitaalmarkt** wordt onderscheid gemaakt tussen de “early stage”-risicokapitaalmarkt (technostarters) en de “later stage”-risicokapitaalmarkt (snel groeiende veel belovende innovatieve ondernemingen). Beide marktsegmenten zullen door het innovatiefonds worden gestimuleerd.
 - o Voor de “**early stage**”-risicokapitaalmarkt wordt de bestaande seed capital regeling onder het innovatiefonds gebracht en indien nodig aangepast aan de huidige knelpunten in dit segment.
 - o Voor de “**later stage**”-risicokapitaalmarkt wordt gewerkt aan een nieuw initiatief. Via een investering in een fund-of-fund, waarbij het EIF (Europese Investeringsfonds) en mogelijk ook andere vermogende private organisaties investeren, wordt gestimuleerd dat er nieuwe investeringsfondsen in Nederland ontstaan. Het recente overleg met de top van het EIF, overleggen met

investeringsmaatschappijen en de brief¹ van de NVP (Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen) aan MEL&I geven aan dat hier een belangrijke, noodzakelijke en kansrijke rol ligt voor het innovatiefonds.

Voor deze drie onderdelen van het innovatiefonds worden momenteel financiële ramingen/berekeningen opgesteld. Deze berekeningen komen in volgende paragraaf aan de orde.

Kritische massa: omvang van de middelen die nodig en beschikbaar zijn.

Het succes van het revoluerend innovatiefonds wordt bepaald door de impact die het heeft op het stimuleren van het innovatievermogen van het bedrijfsleven. Een voldoende kritische massa, het aantrekken van private investeringen ("leverage") en het waarborgen van continuïteit zijn daarbij cruciaal.

De voeding van het fonds die nodig is om voldoende verplichtingenruimte / uitgaven van het fonds mogelijk te maken, wordt uit verschillende bronnen gehaald. Deze voeding bestaat uit structurele begrotingsmiddelen en een startkapitaal dat verspreid wordt ingezet over de eerste jaren. In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van de mogelijke bronnen van het startkapitaal. Kort samengevat wordt gestreefd om hierbij de volgende bronnen te benutten: FES-middelen, terugontvangsten uit al verrichte investeringen met innovatiekredieten en seed capital en een financiering/risicodragende lening van de EIB. De EIB neemt over de financiering van de innovatiekredieten op 10 maart een besluit in haar Management Committee en op 12 april in de Board of Directors.

Op basis van de kasmiddelen die voor de voeding van het fonds ter beschikking staan zijn met FEZ en AgNL berekeningen en ramingen gemaakt, met het doel een zo goed mogelijk financieel plan te krijgen in termen van verplichtingenruimte. Dit is immers de basis waarop overeenkomsten kunnen worden aangegaan met externe partijen. Er is gestreefd naar een solide omvang direct vanaf het begin in 2012 die over de komende jaren kan worden gecontinueerd.

In de berekeningen is naar een goede balans gezocht tussen de benodigde budgetten, ruimte in verplichtingen, kasritmes, teruginkomsten, voorziene mee- en tegenvallers, effecten van de overeenkomst met de EIB en de uiteindelijke impact voor het bedrijfsleven. Deze financiële waarden variëren over de verschillende jaren flink.

Volgend overzicht geeft de uiteindelijke raming weer in termen van verplichtingen die mogelijk zijn vanuit het innovatiefonds en de totale investeringen die hiermee uiteindelijk in het bedrijfsleven worden voorzien.

¹ Zie bijlage 3. Brief NVP, d.d. 17 februari 2011, onderdeel "Uitwerking Innovatiefonds.

In totaal kan in de periode 2012 -2015 voor 10.2.b
10.2.b. . Op de lange termijn is bij een structurele voeding van €
10.2.b. en een revolverendheid van 10.2.b. sprake van een
verplichtingenruimte van ongeveer 10.2.b. per jaar ("steady state"-fase).

Raming verplichtingen Innovatiefonds in € mln.							
Onderdelen Innovatiefonds	Totale investeringen Innovatiefonds periode 2012-2015	2012	2013	2014	2015	Factor aantrekken van private investeringen (leverage factor)	Impact in het bedrijfsleven in termen van totale private investeringen
Innovatiekredieten (verbreding innovatiekrediet)	10.2.b.						
Risicokapitaalmarkt early stage (verbreding seed capital)	10.2.b.						
Risicokapitaalmarkt later stage (nieuw fund-of-fund)	10.2.b.					10.1.c	10.1.c
Totaal	10.2.b.						

Op basis van de huidige inzichten sluit deze omvang van het fonds aan op de vraag en het absorptievermogen van het bedrijfsleven. Mogelijk dat de uitwerking van de topsectorenaanpak leidt tot een heroverweging van deze raming.

10.1.c
10.1.c
10.1.c
10.1.c

Proces, planning en resultaten

De hoofdlijnen in het proces voor de realisatie van het innovatiefonds zijn:

- het converteren van de ontwikkelroute en contouren in een feitelijk revolverend innovatiefonds met adequate financiering en in- en extern draagvlak;
- het zekerstellen-regelen van financiering (startkapitaal en structurele voeding), ontwikkelen van het financieel reken- en business-model en de begrotingstechnische inbedding;
- het uitvoeren van een assessment qua aansluiting, functie en impact op het nieuwe bedrijfslevenbeleid en bestaande innovatiesubsidies die beleidsmatig zullen transformeren;
- het onderzoeken, inrichten en effectueren van financieringsmechanismen;
- de uiteindelijke implementatie qua juridische en regelingstechnische vormgeving;
- en de overall coördinatie en communicatie rondom het project.

De hoofdlijnen qua planning en resultaten zijn:

- Nu al lopende en uitgevoerde activiteiten zoals: ontwikkeling van financieringsconstructies, inrichting financierings- en begrotingsregels, mobiliseren van financieringsbronnen, heroriëntatie van financiering van innovatiesubsidies en verbreding van bestaande revolverende innovatiefinancieringsinstrumenten.
- Op 1 januari 2012 is het innovatiefonds budgettair, begrotings- en regelingstechnisch integraal operationeel.
- Vanaf januari 2012 bevindt het innovatiefonds zich in de exploitatiefase.

Het project bestaat uit zes werkpakketten, waarbij bij ieder werkpakket de benodigde competenties van collega's uit de verschillende onderdelen van EL&I/AgNL worden ingezet. Bijlage 4 bevat een overzicht dat schematisch de planning en inzet weergeeft.

Bijlage 2. Financiering revolverend Innovatiefonds

Met innovatiekredieten, participaties in investeringsfondsen en borgstellingen aan financiële intermediairs verbetert het revolverend innovatiefonds de toegang tot kapitaal voor bedrijven die investeren in vernieuwingen.

De effectiviteit en het succes van het revolverend innovatiefonds wordt bepaald door de slagkracht en het waarborgen van de continuïteit. De omvang van het startkapitaal (incidentele voeding) en een structurele voeding zijn daarbij doorslaggevend.

De voeding van het fonds bestaat uit:

1. *Structureel*: 10.2.b mln structurele jaarlijkse voeding (dit zijn de huidige budgetten voor 10.2.b 10.1.c);
2. *Incidenteel*: € 10.2.b mln als éénmalige financiering uit de 10.1.c-middelen voor 10.2.b. r en 10.1.c ;
3. *Incidenteel*: € 10.2.b mln als inkomsten van uitstaande financieringen van 10.2.b. .
4. *Incidenteel*: € 10.2.b mln voor een periode over 3 jaar als mogelijke 10.2.b ;
5. *Incidenteel*: eventuele inkomsten op termijn uit 10.2.b .

Toelichting voedingsbronnen

Ad 1) Dit betreft middelen die reeds beschikbaar zijn binnen de EL&I-begroting voor 10.2.b en kunnen direct worden ondergebracht in het revolverend fonds.

Ad 2) Dit betreft vrij besteedbare 10.2.b-middelen op de EL&I-begroting. In totaal is 10.2.b mln. aan 10.2.b middelen vrij besteedbaar. De middelen kunnen direct worden ondergebracht in het revolverend fonds.

Ad3) Dit betreft terugontvangsten uit eerder verstrekte kredieten en investeringen in fondsen. De ontvangsten worden geraamd op ongeveer € 10.2.b mln. Om deze middelen in te kunnen zetten binnen het revolverend fonds, is overeenstemming nodig met FIN.

Ad 4) EIB spreekt zich nog steeds positief uit over de samenwerking en werkt intensief aan de afronding van de eigen besluitvorming over het verstrekken van een financiering, in de vorm van een risicodragende lening. Deze financiering kan worden ingezet voor het verstrekken van 10.2.b . De EIB neemt over de cofinanciering van de 10.2.b. op 10.2.b een besluit in haar Management Committee en op 10.2.b. in de Board of Directors.

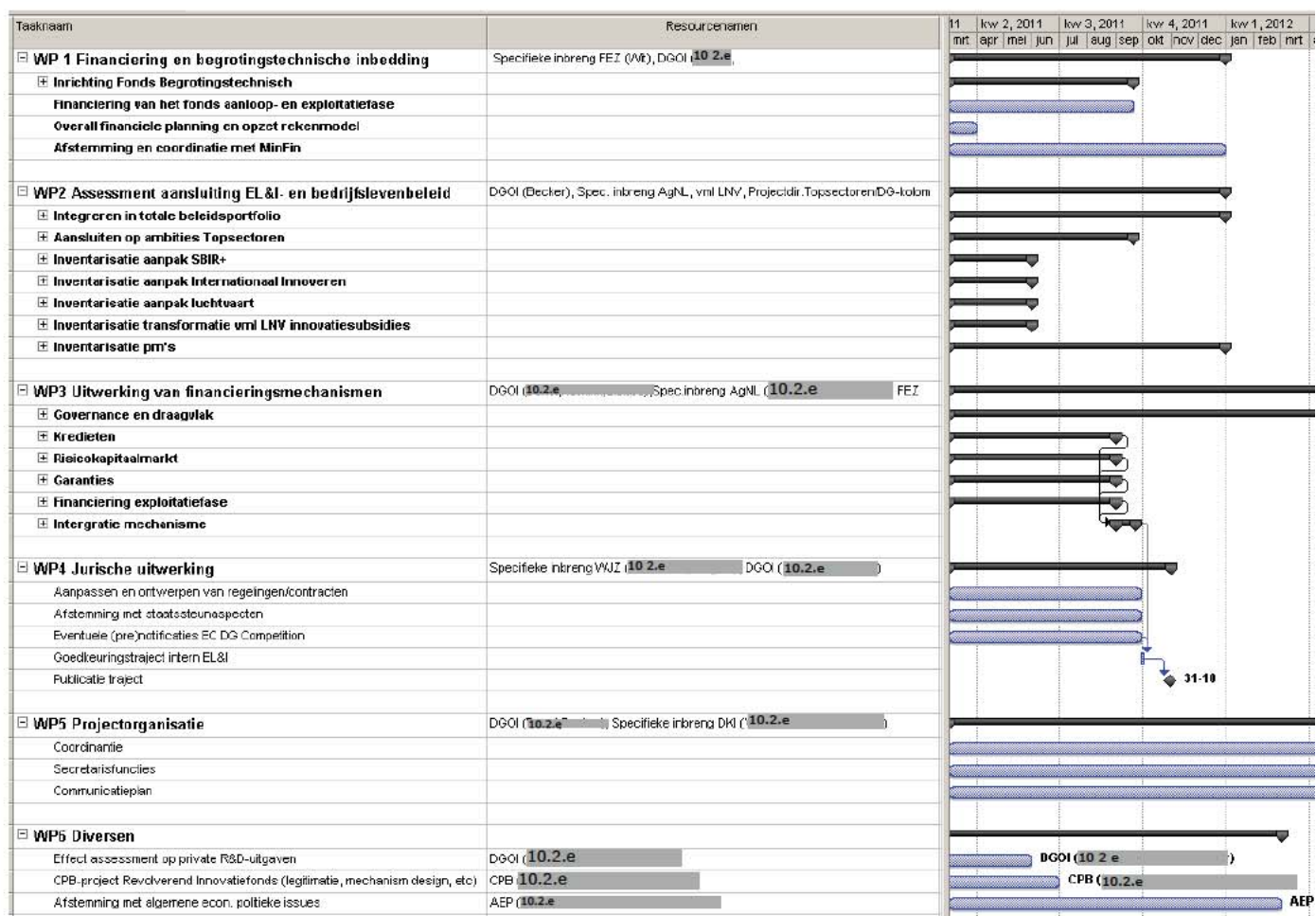
Ad 5) Wat betreft de mogelijke financiële samenhang tussen het innovatiefonds en de activiteiten/belangen in de participatiemaatschappijen van de ROM's is het volgende aan de orde. Definitieve besluitvorming over beëindiging aandeelhouderschap ROM's is uitgesteld tot medio dit jaar. De topteams is onder meer gevraagd te adviseren over de optimale uitvoeringsstructuur voor de topsectoren, waarbij ook gekeken wordt of de ROM's daar een rol in kunnen spelen. Gelet op het grote aandeel van de ROM's in de vroege fase financiering van innovatieve starters en doorstarters is het beleid er op gericht om de participatiefunctie van de ROM's op enigerlei wijze in stand te houden en zo mogelijk uit te breiden, als een van de instrumenten passend in het (meer) revolverend maken van de voor innovatie beschikbare middelen.

Directoraat-generaal
Ondernemen en Innovatie
Directie Innovatie

Notanummer

10.2.e

Bijlage 4. Schematisch overzicht van de planning en inzet.

TER ONDERTEKENING

Aan
de directeur Ondernemerschap

Alma P.
6/1 12

Ministerie van Economische
Zaken, Landbouw en
Innovatie

Auteur

10.2.e

203/4

Aanleverpunt

E/215

T 10.2.e

10.2.e @mineleni.nl

nota

Statutenwijziging bij PPM OOST bij implementatie Dutch
Venture Initiative/DVI van het Innovatiefonds MKB+

Datum

3 juli 2012

Notanummer

10.2.e

Informatiekopie aan

MT O, 10.2.e

Paraaf

Paraaf

Paraaf

Bijlage(n)

4

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Aanleiding

PPM OOST dient over te gaan tot een statutenwijziging, zodat zij kan functioneren als juridische ophanging van het fund-to-funds initiatief "Dutch Venture Initiative", dat EL&I samen met EIF gaat inrichten om de toegang tot financiering via dit Innovatiefonds MKB+ te versterken voor snel groeiende innovatieve ondernemingen.

Verzoek

Graag ondertekening van bijgaande volmacht voor de te houden Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders, waarin het besluit tot statutenwijziging genomen kan worden.

Toelichting

Met PPM OOST is enkele weken geleden het eerste contact geweest om te bezien of zij een faciliterende rol kunnen vervullen bij de implementatie van het "Dutch Venture Initiative" van het Innovatiefonds MKB+.

Gesprekken met PPM OOST en EIF hebben opgeleverd, dat PPM OOST op korte termijn een marktconform juridisch huis kan bieden. De samenwerking van PPM OOST met EIF, EL&I en een mogelijke derde private partij vergt ten eerste om een aanpassing van de huidige statuten. De huidige doelomschrijving van PPM OOST dient aangepast te worden met name om geografische beperkingen op te heffen.

In het bijgevoegde document, dat EL&I uitgezet heeft bij onze provinciale mede-aandeelhouders, wordt de stap van de gewenste statutenwijziging uitgebreid toegelicht.

Ontvangen BBR

Ministerie van Economische
Zaken, Landbouw en
Innovatie

Notanummer
10.2.e

Als belangrijke voorwaarde voor de medewerking van de provincies bij de statutenwijziging geldt dat de (financiële) risico's van DVI volledig voor rekening van EL&I en EIF komen. De aandeelhouders wensen iedere vorm van financiële aanspraken, die het gevolg zijn van het handelen van PPM Oost BV in het kader van "Dutch Venture Initiative" (DVI) uit te sluiten.

Om formele statutaire redenen, dienen alle aandeelhouders akkoord te gaan met de voorgestelde statutenwijziging. Bij de provincies vindt de besluitvorming plaats in GS. Zodra de volmachten zijn getekend door alle aandeelhouders kan de notaris overgaan tot statutenwijziging.

Gegeven het belang voor het Innovatiefonds MKB+ voor EL&I en het bedrijfsleven, verzoek ik u akkoord te gaan met de bijgevoegde volmacht. In de komende maanden zal de verdere contractuele vormgeving een rol moeten krijgen.

10.2.e

10.2.e
Directie ondernemerschap

Notitie:**Rol PPM Oost bij implementatie Dutch Venture Initiative/DVI van het Innovatiefonds MKB+****1. Inleiding**

Het Innovatiefonds MKB+, waaruit innovatieve bedrijven risicokapitaal en leningen kunnen verkrijgen, is dit jaar van start gegaan. Met dit fonds is voor de komende jaren € 500 mln budget beschikbaar om een impuls te geven aan de beschikbaarheid van voldoende investeringskapitaal voor deze ondernemingen. Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I) werkt samen met het Europees Investeringsfonds (EIF) aan een initiatief om de toegang tot financiering via dit Innovatiefonds MKB+ te versterken voor snelgroeiende innovatieve ondernemingen. Dit fund-fo-funds-initiatief "Dutch Venture Initiative" (DVI) leidt al tot veel nieuwe initiatieven voor risicokapitaalfondsen, waaronder ook fondsen waar provincies bij betrokken zijn.

Bij de implementatie en uitvoering van dit initiatief kan PPM Oost een belangrijke faciliterende rol spelen door met EIF en de Staat (EL&I) een samenwerking aan te gaan en daarvoor met deze partijen een samenwerkingsovereenkomst te sluiten.

Langs die weg wordt het mogelijk dat zowel van de zijde van het EIF als van de kant EL&I geld beschikbaar komt voor investeringen op marktconforme wijze van Nederlandse investeringsfondsen.

De medewerking van PPM Oost is van belang omdat er op zeer korte termijn een marktconform juridisch huis nodig is voor de investeringen die overigens geheel voor rekening en risico van het EIF en EL&I komen.

Denkbaar is dat het te zijner tijd aangewezen is de bedoelde belangen elders onder te brengen. Maar of dat moment aanbreekt is op dit moment volstrekt onzeker. De bedoeling is dat een derde partij (een marktpartij/investeerder) zich later voegt bij het EIF en EL&I en eveneens geld ter beschikking gaat stellen.

Om voldoende tijdig te kunnen komen tot de fondsvorming is het van groot belang dat duidelijk is dat PPM Oost op zeer korte termijn gereed gemaakt kan worden voor de facilitering van dit DVI zodat ook zo spoedig mogelijk zeker is dat het niet nodig is een alternatieve samenwerkingspartij te zoeken ipv PPM Oost. Daarom dienen de aandeelhoudersbesluiten, die nodig zijn om PPM Oost zo in te richten dat het de gewenste rol kan spelen, zeer spoedig genomen te worden.

Het nemen van de voor nodige besluiten is een proces met meerdere stappen waarin vanzelfsprekend zorgvuldig gehandeld moet worden.

In deze notitie wordt uitgelegd hoe het besluitvormingsproces kan plaatsvinden en welke besluiten er op genomen zouden moeten worden om snel te komen tot duidelijkheid over de vraag of PPM Oost in staat zal zijn de haar toegedachte rol in de samenwerking te spelen.

PPM Oost maakt onderdeel uit van de Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland NV (Oost NV), één van de vier regionale ontwikkelingsmaatschappijen in Nederland. Anders dan bij de andere regionale ontwikkelingsmaatschappijen zijn de participatieactiviteiten van PPM Oost ondergebracht in een separate vennootschap: Participatiemaatschappij Oost Nederland NV. Naast Oost NV is ook Universiteit Twente aandeelhouder van PPM Oost (belang: 3,16%) en heeft Stichting Saxion vruchtgebruik op 2,32 % van de aandelen, van welke aandelen Oost NV bloot eigenaar is.

Om besluitvorming op aandeelhoudersniveau bij PPM Oost te kunnen binden aan goedkeuring van aandeelhouders van Oost NV, is in de statuten van Oost NV een zogenaamde 'doorpakregeling' opgenomen, of te wel: ten aanzien van een aantal voorstellen die aan de aandeelhouders van PPM Oost worden voorgelegd mag Oost NV als aandeelhouder alleen akkoord gaan als Oost NV eerst van haar eigen vergadering van aandeelhouders een goedkeuring heeft gekregen.

In de voorliggende situatie van de samenwerking met het EIF en EL&I is sprake van besluiten waarmee Oost NV als aandeelhouder pas kan instemmen als daarvoor goedkeuring is verkregen van de aandeelhouders. Naar verwachting zal de Universiteit Twente instemmen met de voorgelegde plannen. Stichting Saxion heeft als voormalige juridisch aandeelhouder nog het vruchtgebruik van door haar aan Oost NV verkochte aandelen. Het aan dit vruchtgebruik gekoppelde stemrecht geldt alleen als er sprake is van besluitvorming over andere onderwerpen dan het ontslag, de schorsing of de benoeming van bestuurders. Evenals bij de Universiteit Twente is ook de verwachting dat Stichting Saxion zal instemmen met het voorgelegde

aandeelhoudersbesluit.

Zoals al genoemd, dienen de aandeelhouders van Oost NV eerst in te stemmen met de voorgelegde aandeelhoudersbesluiten, alvorens Oost NV kan instemmen met het aandeelhoudersbesluit van PPM Oost. De aandeelhouders van Oost NV zijn De Nederlandse Staat via El&I (57,62 %), de provincie Gelderland (33,56 %) en de Provincie Overijssel (8,82 %). De aandeelhouders hebben hun onderlinge werkwijze met betrekking tot stemgedrag vastgelegd in de Aandeelhoudersovereenkomst van 30 mei 2003 (fusiedatum van Gelderse Ontwikkelingsmaatschappij met Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij in Oost NV).

2. Tijdpad

Voor het EIF en EL&I is het van groot belang dat de DVI plannen nog dit jaar kunnen leiden tot het feitelijk doen van de eerste financieringen. De private markt vraagt nadrukkelijk om het zo snel mogelijk starten van het DVI. Om dat te bereiken wordt op dit moment gemikt op het nog voor september ondertekenen van alle nodige overeenkomsten.

Om diverse redenen verdient het, gezien vanuit de positie van PPM Oost, de voorkeur de samenwerking met EIF en EL&I onder te brengen in een aparte dochter. Ook vanuit EIF bestaat daarvoor een duidelijke voorkeur. Daarom zal er bij het opstellen van de diverse stukken rekening mee worden gehouden dat de samenwerking direct of op wat langere termijn in een aparte dochter van PPM Oost zal worden ondergebracht. Een dergelijke ophanging zal het ook makkelijker maken om de beoogde toetreding van een derde private partij te vereenvoudigen.

3. Juridische aanpassingen en garanties voor aandeelhouders PPM Oost

De samenwerking van PPM Oost met het EIF en EL&I vraagt ten eerste om een aanpassing van de statuten van PPM Oost. De huidige doelomschrijving biedt onvoldoende zekerheid dat het samenwerken met EIF en EL&I past binnen het doel en daarin verwerkte geografische beperking. Het doel moet daarom iets verruimd worden.

In samenwerking met de notaris van PPM Oost (Hekkelman Notarissen in Nijmegen) en de Directie Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie EL&I zijn de volgende concept aanpassingen opgesteld. In de statuten van PPM Oost wordt aan artikel 2 een nieuw lid 2 (vetgedrukt) toegevoegd en dat luidt als volgt:

Doelomschrijving

Artikel 2

1. Het doel van de vennootschap is het versterken van de economische structuur en de werkgelegenheid in de provincies Gelderland en Overijssel door:
 - a. het bevorderen van het economisch ontwikkelingsproces in de provincies Gelderland en Overijssel door het deelnemen in en financieren van ondernemingen en vennootschappen die een bijdrage kunnen leveren aan de economische ontwikkeling van de provincies Gelderland en Overijssel;
 - b. het verlenen van overige diensten op financieel- en/of economisch gebied, alsmede al hetgeen met een en ander verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin.
- 2. De vennootschap heeft voorts als doel het direct - dan wel indirect via een of meer van haar dochtermaatschappijen -, ten behoeve van nationale en/of internationale verheden casu quo ten behoeve van door die overheden beheerste rechtspersonen of instellingen, optreden als intermediair bij de uitvoering van door die overheden, rechtspersonen of instellingen geïnitieerde nationale en/of internationale (investerings-)initiatieven ter bevordering van de economische ontwikkeling in Nederland en de overige Europese landen. Daartoe kan de vennootschap casu quo kan of kunnen haar dochtermaatschappijen met die overheden, rechtspersonen en/of instellingen overeenkomsten sluiten.**
3. De vennootschap mag zekerheid stellen, zich op andere wijze sterk maken of zich hoofdelijk of anderszins naast of voor anderen verbinden, tenzij dit geschiedt met het oog op het nemen of verkrijgen door anderen van aandelen in haar kapitaal of certificaten daarvan.

4. Garanties voor aandeelhouders van PPM Oost

Alle financiële risico's zullen worden gedeeld door de partijen die met PPM Oost of haar dochter samenwerkingsovereenkomsten sluiten in het kader van het DVI. Dat zal juridisch worden vastgelegd in de te sluiten samenwerkingsovereenkomsten. Ook zal dat expliciet worden opgenomen in de voorstellen waarop de provincie handelende als aandeelhouder haar goedkeuring gevraagd zal worden.

Conclusie

Via de geschetste route -bij voorkeur door besluitvorming via de schriftelijke weg- kunnen de juridische hindernissen voor het op korte termijn tot stand brengen van de nodige samenwerking tussen EIF en EL&I met behulp van PPM Oost uit de weg worden geruimd.

Er lijkt op dit moment geen enkel beletsel te zijn om voorliggende aandeelhoudersbesluiten in de AvA Oost NV zeer spoedig te nemen.

Dossier: 2012.0998.01.001 HO

(Uittreksel uit de)

NOTULEN (betreffende afzien van goedkeuring van voorgenomen bestuursbesluiten) van de buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders van de naamloze vennootschap: Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland N.V., gehouden te Nijmegen op * 2012.

Als voorzitter treedt op *.

Als secretaris/notulist treedt op *.

De voorzitter opent de vergadering en constateert dat het gehele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is, te weten:

- bij volmacht (bijlage 1): De Staat der Nederlanden, via het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie, vertegenwoordigd door *;
- bij volmacht (bijlage 2): De Provincie Gelderland, vertegenwoordigd door *;
- bij volmacht (bijlage 3): De Provincie Overijssel, vertegenwoordigd door *;

De voorzitter constateert verder dat er geen certificaten van aandelen met medewerking der vennootschap zijn uitgegeven en dat er geen pandrecht of vruchtgebruik op aandelen is gevestigd.

De voorzitter constateert dat bestuur en Raad van Commissarissen van de vennootschap in de gelegenheid zijn gesteld om hun adviserende stem ter zake van het hierna te noemen voorstel uit te brengen en dat die beide organen positief hebben geadviseerd, blijkens de bijlagen * en * bij deze notulen.

De voorzitter stelt aan de orde:

Het voorstel aan de aandeelhouders om, conform artikel 14 lid 4.2 van de statuten van de vennootschap, af te zien van hun goedkeuringsrecht met betrekking tot alle besluiten gericht op de uitvoering van de plannen inzake DVI (Dutch Venture Initiative), in het bijzonder, maar niet beperkt tot, het daartoe sluiten van samenwerkingsovereenkomsten door PPM Oost en/of Oost NV met het EIF (Europees Investerings Fonds) en de Staat der Nederlanden, het uitbreiden van de doelomschrijving in de statuten van PPM Oost, het uitbreiden van artikel 14 lid 4.2 van de statuten van PPM Oost, zodat de algemene vergadering van aandeelhouders van PPM Oost zal kunnen besluiten om bestuursbesluiten waarvoor advies dient te worden gevraagd aan het Investment Committee niet aan die adviesplicht zijn onderworpen, alsmede het op verlangen van een of meer bij het DVI betrokken partijen oprichten van een speciale dochter van PPM Oost waarin direct of zo spoedig mogelijk de DVI belangen zullen worden ondergebracht, alsmede al hetgeen nodig is om de bedoelde uitzakking van de belangen inzake DVI mogelijk te maken.

Voor dit voorstel geldt dat dit op grond van de statutaire voorschriften met algemene stemmen moet worden aangenomen in een vergadering waarin alle aandeelhouders aanwezig of vertegenwoordigd zijn.

Zoals hiervoor in deze notulen geconstateerd is het volledige geplaatste kapitaal vertegenwoordigd.

Dit voorstel wordt vervolgens met algemene stemmen aangenomen

Enz.

De voorzitter sluit de vergadering.

Getekend te Nijmegen, op de dag der vergadering.

(*)
voorzitter

(*)
secretaris

Dossier: 2012.0998.01.001 HO

(Uittreksel uit de)

NOTULEN (betreffende een voorgenomen statutenwijziging en afzien van goedkeuring van voorgenomen bestuursbesluiten) van de buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders van de naamloze vennootschap:

Participatiemaatschappij Oost Nederland N.V., gehouden te Nijmegen op * 2012.

Als voorzitter treedt op *.

Als secretaris/notulist treedt op *.

De voorzitter opent de vergadering en constateert dat het gehele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is, te weten:

- bij volmacht (bijlage 1): Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland N.V., vertegenwoordigd door *;
- bij volmacht (bijlage 2): Universiteit Twente, vertegenwoordigd door *;
- bij volmacht (bijlage 3): Stichting Saxion (enig houder van een vruchtgebruik op aandelen in het kapitaal van de vennootschap), vertegenwoordigd door *

De voorzitter constateert verder dat er geen certificaten van aandelen met medewerking der vennootschap zijn uitgegeven en dat er geen pandrecht op aandelen is gevestigd.

De voorzitter constateert dat bestuur van de vennootschap in de gelegenheid is gesteld om zijn adviserende stem ter zake van het hierna te noemen voorstel uit te brengen en dat het bestuur positief heeft geadviseerd, blijkens de bijlage 4 bij deze notulen.

De voorzitter stelt aan de orde:

1. het voorstel tot wijziging van de statuten als volgt:

- a. het onder vernummering van het bestaande lid 2 tot lid 3 toevoegen van het volgende nieuwe lid 2 aan de in artikel 2 van de statuten geformuleerde doelomschrijving van de vennootschap:

"2. De vennootschap heeft voorts als doel het direct – dan wel indirect via een of meer van haar dochtermaatschappijen -, ten behoeve van nationale en/of internationale overheden casu quo ten behoeve van door die overheden beheerste rechtspersonen of instellingen, optreden als intermediair bij de uitvoering van door die overheden, rechtspersonen of instellingen geïnitieerde nationale en/of internationale (investerings-)initiatieven ter bevordering van de economische ontwikkeling in Nederland en de overige Europese landen. Daartoe kan de vennootschap casu quo kan of kunnen haar dochtermaatschappijen met die overheden, rechtspersonen en/of instellingen overeenkomsten sluiten."

- b. het wijzigen van artikel 14 lid 4.2 als volgt:

"2. De algemene vergadering van aandeelhouders kan besluiten dat een (of meer) in de leden 3.1 en/of 4.1 genoemd(e) besluit(en) niet aan de adviesplicht van het Investment Committee respectievelijk de goedkeuring van de algemene vergadering van aandeelhouders is/zijn onderworpen in

nauwkeurig door de algemene vergadering van aandeelhouders omschreven en schriftelijk aan het bestuur – en, indien het een in lid 3.1 genoemd besluit betreft, het investment committee - op te geven gevallen."

Dit voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

2. *Het voorstel aan de aandeelhouders om, conform artikel 14 lid 4.2 van de statuten van de vennootschap, af te zien van hun goedkeuringsrecht met betrekking tot alle besluiten gericht op de uitvoering van de plannen inzake DVI (Dutch Venture Initiative), in het bijzonder, maar niet beperkt tot, het daartoe sluiten van samenwerkingsovereenkomsten door PPM Oost en/of Oost NV met het EIF (Europees Investerings Fonds) en de Staat der Nederlanden, alsmede het op verlangen van een of meer bij het DVI betrokken partijen oprichten van een speciale dochter van PPM Oost waarin direct of zo spoedig mogelijk de DVI belangen zullen worden ondergebracht, alsmede al hetgeen nodig is om de bedoelde uitzakking van de belangen inzake DVI mogelijk te maken.*

Dit voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

3. *Het voorstel aan de aandeelhouders om; onder opschortende voorwaarde van inwerkingtreding van de hiervoor sub 1 bedoelde statutenwijziging, conform artikel 14 lid 4.2 van de gewijzigde statuten van de vennootschap, te besluiten dat niet aan de adviesplicht van het Investment Committee van de vennootschap zijn onderworpen alle besluiten gericht op de uitvoering van de plannen inzake DVI (Dutch Venture Initiative), in het bijzonder, maar niet beperkt tot, het daartoe sluiten van (samenwerkings)overeenkomsten door PPM Oost en/of Oost NV met het EIF (Europees Investerings Fonds) en de Staat der Nederlanden, alsmede het op verlangen van een of meer bij het DVI betrokken partijen oprichten van een speciale dochter van PPM Oost waarin direct of zo spoedig mogelijk de DVI belangen zullen worden ondergebracht, alsmede al hetgeen nodig is om de bedoelde uitzakking van de belangen inzake DVI mogelijk te maken, alsmede het uitoefenen van stemrecht op te eniger tijd door PPM Oost gehouden aandelen in vorenbedoelde speciale dochter, alsmede het vervreemden van (aandelen in) vorenbedoelde speciale dochter alsook het verminderen van het belang in vorenbedoelde speciale dochter.*

Dit voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen

Enz.

De voorzitter sluit de vergadering.

Getekend te Nijmegen, op de dag der vergadering.

(*)
voorzitter

(*)
secretaris

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 23 juli 2012 14:09
Aan: 10.2.e van (IRF/DELI) (MinFin); 10.2.e
CC: 10.2.e, 10.2.e (AgentschapNL); 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Input voor overleg dinsdag 15.00 iz InnovatiefondsMKB+
Bijlagen: Cash Flows - DVI - June 2012.xlsx

Beste 10.2.e

Als het goed is heeft 10.2.e een overleg morgen om 15.00 voor ons drieën ingepland. In vervolg op ons vorige overleg zal Bas inzicht geven over de overall cash-flow prognoses van het InnovatiefondsMKB+.

De derde pijler, het Fund-of-funds, komt nu snel van de grond en is dus ook deze cash-flow prognose erg relevant. Deze is aangepast aan de nieuwe situatie. De geprognostiseerde cash-in cash-out van het gehele Fund-of-funds staat n bijgaande excel-file. Onderstaand schema geeft het geprognostiseerd plan aan van de fondsen waar in het Fund-of-funds zal investeren. Dit vertaalt zich uiteindelijk in de prognostiseerde cash-in cash-out van het gehele Fund-of-funds. 10.2.e heeft dit waarschijnlijk verwerkt in de overall cash-flow prognoses van het InnovatiefondsMKB+. Als het 10.2.e lukt, zou het mooi zijn om dit ook gezamenlijk door te nemen.

Er zijn ook nog ontwikkelingen gaande mbt het Innovatiekrediet die het totale financiële plaatje mogelijk een stuk gunstiger kunnen maken. Er zijn laatst twee opties besproken-aangereikt vanuit DG Research. Ik leg het morgen wel uit.

Onder in deze mail staat nog een korte notitie over hoe de governance van de SPV wordt geregeld, daarbij inspelend op jouw opmerkingen/knelpunten bij de keuze van een PPM / ROM. In het gesprek zal ik verder toelichten hoe dit traject verloopt.

10.2.e, ik wil morgenmiddag ook graag ook met jou/jullie klankborden over hoe we met de "wilde ideeën" in de verkiezingsprogramma's over het InnovatiefondsMKB+ om zullen gaan. Ik voorzie dat we elkaar daar de komende tijd hard bij nodig hebben.

Tot morgen,

10.2.e

10.1.c

Notitie:

Rol PPM Oost bij implementatie Dutch Venture Initiative/DVI van het Innovatiefonds MKB+

1. Inleiding

Het Innovatiefonds MKB+, waaruit innovatieve bedrijven risicokapitaal en leningen kunnen verkrijgen, is dit jaar van start gegaan. Met dit fonds is voor de komende jaren € 500 mln budget beschikbaar om een impuls te geven aan de beschikbaarheid van voldoende investeringskapitaal voor deze ondernemingen. Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I) werkt samen met het Europees Investeringsfonds (EIF) aan een initiatief om de toegang tot financiering via dit Innovatiefonds MKB+ te versterken voor snelgroeiende innovatieve ondernemingen. Dit fund-fo-funds-initiatief "Dutch Venture Initiative" (DVI) leidt al tot veel nieuwe initiatieven voor risicokapitaalfondsen, waaronder ook fondsen waar provincies bij betrokken zijn.

Bij de implementatie en uitvoering van dit initiatief kan PPM Oost een belangrijke faciliterende rol spelen door met EIF en de Staat (EL&I) een samenwerking aan te gaan en daarvoor met deze partijen een samenwerkingsovereenkomst te sluiten.

Langs die weg wordt het mogelijk dat zowel van de zijde van het EIF als van de kant EL&I geld beschikbaar komt voor investeringen op marktconforme wijze van Nederlandse investeringsfondsen. De medewerking van PPM Oost is van belang omdat er op zeer korte termijn een marktconform juridisch huis nodig is voor de investeringen die overigens geheel voor rekening en risico van het EIF en EL&I komen.

Denkbaar is dat het te zijner tijd aangewezen is de bedoelde belangen elders onder te brengen. Maar of dat moment aanbreekt is op dit moment volstrekt onzeker. De bedoeling is dat een derde partij (een marktpartij/investeerder) zich later voegt bij het EIF en EL&I en eveneens geld ter beschikking gaat stellen.

Om voldoende tijdig te kunnen komen tot de fondsvorming is het van groot belang dat duidelijk is dat PPM Oost op zeer korte termijn gereed gemaakt kan worden voor de facilitering van dit DVI zodat ook zo spoedig mogelijk zeker is dat het niet nodig is een alternatieve samenwerkingspartij te zoeken ipv PPM Oost. Daarom dienen de aandeelhoudersbesluiten, die nodig zijn om PPM Oost zo in te richten dat het de gewenste rol kan spelen, zeer spoedig genomen te worden.

Het nemen van de voor nodige besluiten is een proces met meerdere stappen waarin vanzelfsprekend zorgvuldig gehandeld moet worden.

In deze notitie wordt uitgelegd hoe het besluitvormingsproces kan plaatsvinden en welke besluiten er op genomen zouden moeten worden om snel te komen tot duidelijkheid over de vraag of PPM Oost in staat zal zijn de haar toegedachte rol in de samenwerking te spelen.

PPM Oost maakt onderdeel uit van de Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland NV (Oost NV), één van de vier regionale ontwikkelingsmaatschappijen in Nederland. Anders dan bij de andere regionale ontwikkelingsmaatschappijen zijn de participatieactiviteiten van PPM Oost ondergebracht in een separate vennootschap: Participatiemaatschappij Oost Nederland NV. Naast Oost NV is ook Universiteit Twente aandeelhouder van PPM Oost (belang: 3,16%) en heeft Stichting Saxion vruchtgebruik op 2,32 % van de aandelen, van welke aandelen Oost NV bloot eigenaar is.

Om besluitvorming op aandeelhoudersniveau bij PPM Oost te kunnen binden aan goedkeuring van aandeelhouders van Oost NV, is in de statuten van Oost NV een zogenaamde 'doorpakregeling' opgenomen, of te wel: ten aanzien van een aantal voorstellen die aan de aandeelhouders van PPM Oost worden voorgelegd mag Oost NV als aandeelhouder alleen akkoord gaan als Oost NV eerst van haar eigen vergadering van aandeelhouders een goedkeuring heeft gekregen.

In de voorliggende situatie van de samenwerking met het EIF en EL&I is sprake van besluiten waarmee Oost NV als aandeelhouder pas kan instemmen als daarvoor goedkeuring is verkregen van de aandeelhouders. Naar verwachting zal de Universiteit Twente instemmen met de voorgelegde plannen. Stichting Saxion heeft als voormalige juridisch aandeelhouder nog het vruchtgebruik van door haar aan Oost NV verkochte aandelen. Het aan dit vruchtgebruik gekoppelde stemrecht geldt alleen als er sprake is van besluitvorming over andere onderwerpen dan het ontslag, de schorsing of de benoeming van bestuurders. Evenals bij de Universiteit Twente is ook de verwachting dat Stichting Saxion zal instemmen met het voorgelegde aandeelhoudersbesluit.

Zoals al genoemd, dienen de aandeelhouders van Oost NV eerst in te stemmen met de voorgelegde aandeelhoudersbesluiten, alvorens Oost NV kan instemmen met het aandeelhoudersbesluit van PPM

Oost. De aandeelhouders van Oost NV zijn De Nederlandse Staat via El&I (57,62 %), de provincie Gelderland (33,56 %) en de Provincie Overijssel (8,82 %). De aandeelhouders hebben hun onderlinge werkwijze met betrekking tot stemgedrag vastgelegd in de Aandeelhoudersovereenkomst van 30 mei 2003 (fusiedatum van Gelderse Ontwikkelingsmaatschappij met Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij in Oost NV).

2. Tijdpad

Voor het EIF en EL&I is het van groot belang dat de DVI plannen nog dit jaar kunnen leiden tot het feitelijk doen van de eerste financieringen. De private markt vraagt nadrukkelijk om het zo snel mogelijk starten van het DVI. Om dat te bereiken wordt op dit moment gemikt op het nog voor september ondertekenen van alle nodige overeenkomsten.

Om diverse redenen verdient het, gezien vanuit de positie van PPM Oost, de voorkeur de samenwerking met EIF en EL&I onder te brengen in een aparte dochter. Ook vanuit EIF bestaat daarvoor een duidelijke voorkeur. Daarom zal er bij het opstellen van de diverse stukken rekening mee worden gehouden dat de samenwerking direct of op wat langere termijn in een aparte dochter van PPM Oost zal worden ondergebracht. Een dergelijke ophanging zal het ook makkelijker maken om de beoogde toetreding van een derde private partij te vereenvoudigen.

3. Juridische aanpassingen en garanties voor aandeelhouders PPM Oost

De samenwerking van PPM Oost met het EIF en EL&I vraagt ten eerste om een aanpassing van de statuten van PPM Oost. De huidige doelomschrijving biedt onvoldoende zekerheid dat het samenwerken met EIF en EL&I past binnen het doel en daarin verwerkte geografische beperking. Het doel moet daarom iets verruimd worden.

In samenwerking met de notaris van PPM Oost (Hekkelman Notarissen in Nijmegen) en de Directie Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie EL&I zijn de volgende concept aanpassingen opgesteld. In de statuten van PPM Oost wordt aan artikel 2 een nieuw lid 2 (vetgedrukt) toegevoegd en dat luidt als volgt:

Doelomschrijving

Artikel 2

1. Het doel van de vennootschap is het versterken van de economische structuur en de werkgelegenheid in de provincies Gelderland en Overijssel door:
 - a. het bevorderen van het economisch ontwikkelingsproces in de provincies Gelderland en Overijssel door het deelnemen in en financieren van ondernemingen en vennootschappen die een bijdrage kunnen leveren aan de economische ontwikkeling van de provincies Gelderland en Overijssel;
 - b. het verlenen van overige diensten op financieel- en/of economisch gebied, alsmede al hetgeen met een en ander verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin.
2. **De vennootschap heeft voorts als doel het direct - dan wel indirect via een of meer van haar dochtermaatschappijen -, ten behoeve van nationale en/of internationale verheden casu quo ten behoeve van door die overheden beheerste rechtspersonen of instellingen, optreden als intermediair bij de uitvoering van door die overheden, rechtspersonen of instellingen geïnitieerde nationale en/of internationale (investerings-)initiatieven ter bevordering van de economische ontwikkeling in Nederland en de overige Europese landen. Daartoe kan de vennootschap casu quo kan of kunnen haar dochtermaatschappijen met die overheden, rechtspersonen en/of instellingen overeenkomsten sluiten.**
3. De vennootschap mag zekerheid stellen, zich op andere wijze sterk maken of zich hoofdelijk of anderszins naast of voor anderen verbinden, tenzij dit geschiedt met het oog op het nemen of verkrijgen door anderen van aandelen in haar kapitaal of certificaten daarvan.

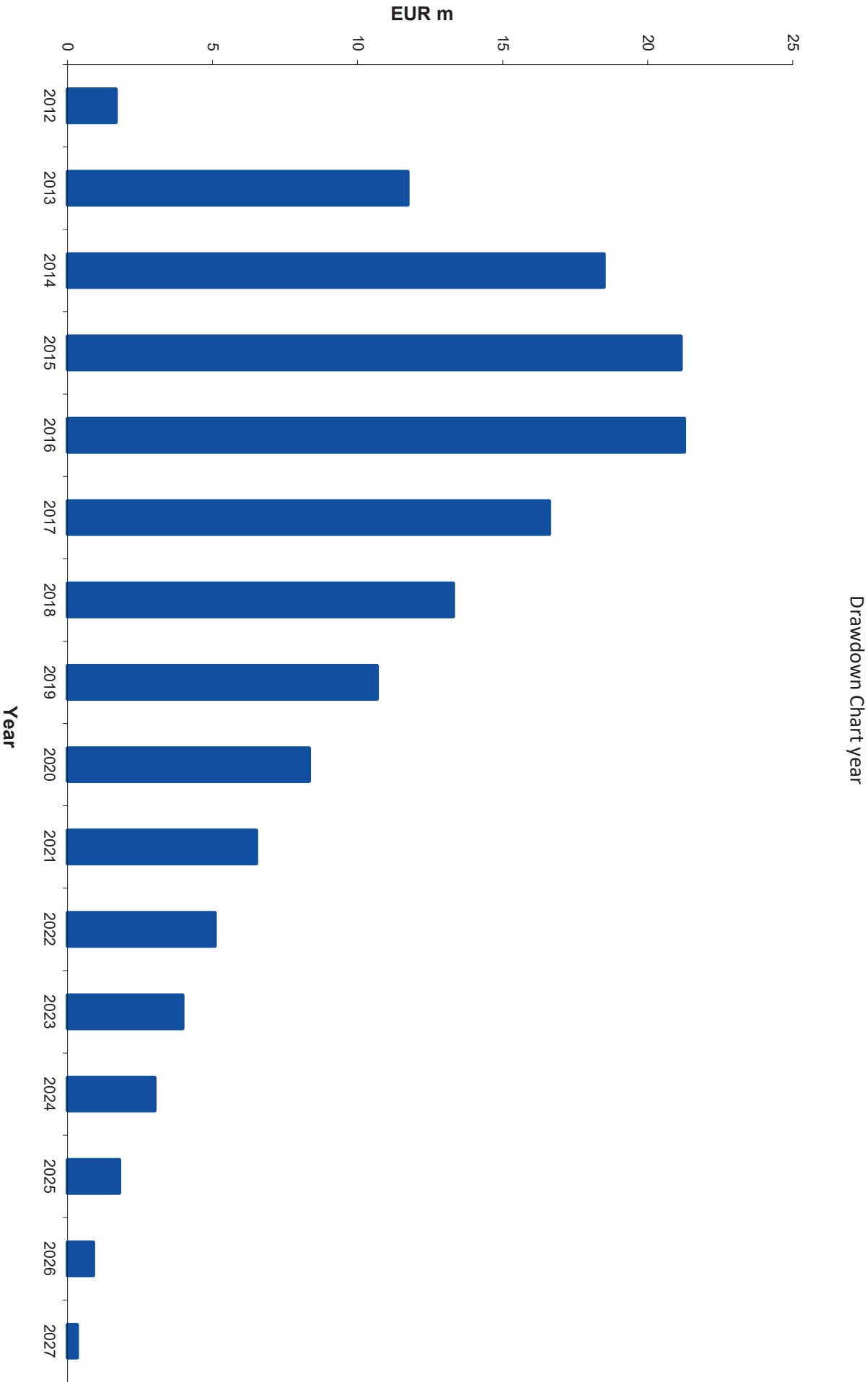
4. Garanties voor aandeelhouders van PPM Oost

Alle financiële risico's zullen worden gedeeld door de partijen die met PPM Oost of haar dochter samenwerkingsovereenkomsten sluiten in het kader van het DVI. Dat zal juridisch worden vastgelegd in de te sluiten samenwerkingsovereenkomsten. Ook zal dat expliciet worden opgenomen in de voorstellen waarop de provincie handelende als aandeelhouder haar goedkeuring gevraagd zal worden.

Conclusie

Via de geschetste route -bij voorkeur door besluitvorming via de schriftelijke weg- kunnen de

juridische hindernissen voor het op korte termijn tot stand brengen van de nodige samenwerking tussen EIF en EL&I met behulp van PPM Oost uit de weg worden geruimd.
Er lijkt op dit moment geen enkel beletsel te zijn om voorliggende aandeelhoudersbesluiten in de AvA Oost NV zeer spoedig te nemen.

inboeken

10.2.e

21e oek mail
wizeling

10.2.e

Chief Executive

Dr. B. Leefink
Director General for Enterprise and
Innovation
Ministry of Economic Affairs, Agriculture
and Innovation
P.O. Box 20101
2500 EC The Hague
The Netherlands

Luxembourg, 27 July 2012

10.2.e

Subject: Dutch Venture Initiative

Dear Mr. Leefink,

I am pleased to inform you that the EIF Board of Directors in its meeting of 23 July 2012 has given its approval to the contemplated Dutch Venture Initiative ("DVI"), including an EIF investment of up to EUR 100m in DVI, capped at one third of DVI's total commitments.

The approval is subject to the satisfactory completion of the contractual agreements, including adequate comfort on EIF's counterparty risk vis-à-vis PPM Oost. In this respect I understand that our respective teams have already started discussions.

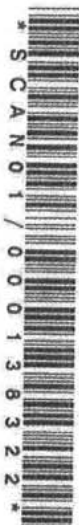
On that basis and taking into account the EUR 100m commitment to DVI from the Dutch State (whereas the management agreement with EIF will be entered into by PPM Oost) I believe a first closing of DVI at EUR 150m after the summer break is realistic and my team will work intensively to achieve this.

I look forward to a fruitful and successful collaboration with you.

With kind regards

Yours sincerely,

10.2.e

22-10-2012
ppm oost

retouradres: Postbus 5215, 6802 EE Arnhem
Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw & Innovatie
t.a.v. 10.2.e
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Participatiemaatschappij
Oost Nederland NV
Meander 601
Postbus 5215
6802 EE Arnhem
026 384 40 44

info@ppmoost.nl
www.ppmoost.nl

10.1.c

datum 19 oktober 2012
onderwerp bevestiging afspraken DVI

ons kenmerk 10.2.e

Geachte heer 10.2.e

Na diverse besprekingen en uitwisselingen van informatie leggen wij de volgende opzet op hoofdlijnen van het Dutch Venture Initiative (DVI) voor.

1. Het Dutch Venture Initiative wordt opgezet via een corporate structuur, waarbij gekozen wordt voor een vennootschap naar Luxemburgs recht (*SICAV = Société d'investissement à capital variable*). De keuze om voor deze structuur te kiezen is mede ingegeven door het feit dat er op korte termijn gestart kan worden met een goedkeuringsprocedure door de Luxemburgse toezichthouder CSSF (Commission de Surveillance du Secteur Financier).
2. Om de vennootschap te kunnen oprichten en akkoord te krijgen van de CSFF dienen nog de volgende documenten te worden opgesteld:
 - a. Prospectus;
 - b. Statuten;
 - c. Overeenkomst tussen het fonds en PPM Oost;
 - d. Overeenkomst tussen het fonds en EIF (in de hoedanigheid van investeerder);
 - e. Fondsmanagementovereenkomst tussen het fonds en het EIF;
 - f. Overeenkomsten tussen het fonds en de service providers (custodian, central administration agent en externe auditors);
 - g. Overeenkomst tussen de Nederlandse Staat en PPM Oost.

De overeenkomsten a. t/m f. worden door de partijen gezamenlijk voorbereid en vallen onder Luxemburgs recht. Het heeft onze sterke voorkeur om alle officiële akten, overeenkomsten en documenten in de Engelse taal op te stellen. Overeenkomst g. wordt door de Nederlandse Staat en PPM Oost voorbereid en valt onder Nederlands recht. Deze overeenkomst wordt in de Nederlandse taal opgesteld. De inhoud van deze overeenkomsten dient PPM Oost te conveniëren.

3. De governance structuur stellen wij als volgt voor:
 - a. De aandeelhouders van DVI worden gevormd door het EIF en PPM Oost;
 - b. In lijn met het voorstel van EIF wordt gekozen voor een one-tier-board structuur, bestaande uit drie executive boardmembers. Het EIF draagt één van de boardmembers voor, PPM Oost twee;

- c. Er wordt een Investment Committee ingesteld. Het Investment Committee bestaat uit drie personen die op voordracht van de aandeelhouders worden benoemd: (1) één lid door het EIF en (2) twee leden door PPM Oost.
Het Investment Committee neemt bij unanimiteit haar besluiten. Hierin zal het vetorecht van de Nederlandse Staat worden gewaarborgd;
 - d. Er kan een advisory committee worden ingesteld;
 - e. Het EIF wordt aangesteld als fondsmanager van DVI.
4. De Nederlandse Staat verleent PPM Oost opdracht om de navolgende werkzaamheden uit te voeren, waarvoor PPM Oost een passende vergoeding ontvangt. Over de hoogte van deze vergoeding dient nog overeenstemming bereikt te worden en dient PPM Oost te conveniëren.
 - a. Het verrichten van de aandeelhoudersrol in DVI en het vervullen van een functie in de board en in het Investment Committee;
 - b. Het informeren van de Nederlandse Staat over de voortgang van het fonds;
 - c. Het uitvoeren van een jaarlijkse monitoring van het effect van DVI in de Nederlandse markt;
 - d. Het geven van algemene voorlichting en presentaties over DVI;
 - e. Het geven van specifieke voorlichting over DVI en het verrichten van eerstelijns werkzaamheden (exclusief het beoordelen van aanvragen). Deze eerstelijns werkzaamheden betreffen over het algemeen het adviseren van fondsmanagers over de wijze van indienen van een aanvraag en de voorwaarden waaraan een aanvraag in beginsel moet voldoen.
 5. De Nederlandse Staat, het EIF en PPM Oost zullen in tripartite overleg beoordelen welke werkzaamheden in opdracht van het EIF door PPM Oost kunnen worden uitgevoerd. Naast de hiervoor genoemde werkzaamheden kan gedacht worden aan: het organiseren van een jaarlijkse bijeenkomst voor de doelgroep en gebruikers van DVI en specifieke opdrachten, zoals bijvoorbeeld het uitvoeren van een marktscan.
 6. Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie stuurt op korte termijn een brief aan de Gedeputeerde Staten van de provincies Overijssel en Gelderland om het voorbehoud van de goedkeuring van de provincie Overijssel, om in te stemmen met DVI (waaronder de statenwijziging van PPM Oost), weg te nemen en verder aan te geven dat de uitvoering van DVI bij PPM Oost niet ten koste gaat van de reguliere werkzaamheden van PPM Oost.
 7. De (voorlopige) planning is, dat alle overeenkomsten (eventueel nog onder voorbehoud van instemming van CSFF) op 29 november 2012 worden ondertekend in Nederland tijdens het corporate event van de EIB (nog in voorbereiding).
 8. Met het EIF is overeengekomen dat DVI een gebroken fiscaal boekjaar heeft (1 april – 31 maart).

We zien uit naar een ondertekening van de overeenkomst op 29 november a.s.

Met vriendelijke groet,
Participatiemaatschappij Oost Nederland NV

10.2.e

10.2.e
directeur

7-12-2012

Ministerie van Economische Zaken

11

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Het College van Gedeputeerde Staten van Provincie Overijssel
Postbus 10078
8000 GB ZWOLLE

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 20
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr.
10.2.e

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door
10.2.e

T 10.2.e
F 10.2.e @minel.nl

Ons kenmerk
10.2.e

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum **06 DEC. 2012**
Betreft **Aandeelhouderschap Oost NV en "Dutch Venture Initiative"**

Geacht college,

Met veel waardering heb ik kennis genomen van uw besluit om als aandeelhouder van Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland N.V. en Participatiemaatschappij Oost Nederland N.V. akkoord te gaan met een statutenwijziging bij Participatiemaatschappij Oost Nederland N.V. voor de uitwerking van het plan "Dutch Venture Initiative".

Zoals u bekend ben ik voornemens de uit te voeren activiteiten van PPM Oost NV in kader van het "Dutch Venture Initiative" te subsidiëren. Daarbij zullen de subsidiebeschikking, de subsidievoorschriften en de bijbehorende leningsovereenkomst zodanig worden ingericht dat zeker wordt gesteld dat de juridische en financiële effecten van de activiteiten niet ten laste komen van PPM Oost NV, en evenmin ten laste van de Provincie Overijssel en de Provincie Gelderland als aandeelhouder van Oost NV. Met deze subsidie en de financiering vanuit het "Dutch Venture Initiative"-investeringsfonds zal het "Dutch Venture Initiative" niet ten koste gaan van de reguliere activiteiten van PPM Oost NV in Oost-Nederland.

Ik dank u en uw medewerkers voor uw bijdrage aan de totstandkoming van het "Dutch Venture Initiative".

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

10.2.e

Drs. R. Zonneveld
Directeur Ondernemerschap

T. Huis
ex

Participatiemaatschappij
Oost Nederland NV
Meander 601
Postbus 5215
6802 EE Arnhem
026 384 40 44

info@ppmoost.nl
www.ppmoost.nl

retouradres: Postbus 5215, 6802 EE Arnhem
Ministerie van Economische Zaken,
Directoraat-generaal Bedrijfsleven en Innovatie
10.2.e
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

10.1.c 2
3
1
32

datum 21 december 2012 ons kenmerk 10.2.e
onderwerp Ondertekende uitvoeringsovereenkomst Project - "Dutch Venture Initiative"

Geachte heer 10.2.e

Onder verwijzing naar het besluit tot verlening van subsidie voor het project "Dutch Venture Initiative" (DVI), verplichtingnummer 10.2.e, ontvang je hierbij de in tweevoud getekende uitvoeringsovereenkomst retour.

Wij gaan er samen met het Europees Investeringsfonds (EIF) voor zorgen dat DVI een succes wordt in de Nederlandse markt en dat het instrument mag bijdragen aan de groei van de Nederlandse economie.

In de eerste helft van 2013 zullen wij met elkaar in overleg treden over de voordracht van personen voor de Board en het Investment Committee van DVI. Daarnaast zullen we ook gezamenlijk met het EIF een plan van aanpak uitwerken om private investeerder(s) te interesseren voor deelname in DVI.

In onze subsidie aanvraag hebben we aangegeven om op korte termijn een begroting voor onze uitvoeringswerkzaamheden te overleggen. Wij verwachten die in de loop van januari 2013 te kunnen verstrekken.

Met vriendelijke groet,
Participatiemaatschappij Oost Nederland NV

10.2.e

10.2.e
directeur

Ministerie van Economische Zaken

13

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Participatiemaatschappij Oost Nederland NV

10.2.e

Meander 601

6825 ME ARNHEM

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap**Bezoekadres**Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag**Postadres**Postbus 20401
2500 EK Den Haag**Factuuradres**Postbus 16180
2500 BD Den Haag**Overheidsidentificatienr**

10.2.e

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez**Behandeld door**

10.2.e

T 070 10.2.e

F 070 10.2.e

10.2.e@minelenti.nl

Ons kenmerk

10.2.e

Uw kenmerk

10.2.e

Bijlage(n)

1

Datum - 18 FEB. 2013 -

Betreft Toezending ondertekende versie uitvoeringsovereenkomst Project-DVI
"Dutch Venture Initiative", verplichtingnummer 10.1.c

Geachte 10.2.e,

Op 27 december 2012 ontving ik uw brief van 21 december 2012, kenmerk MP/GB/PA/121221-2645, waarin u het door u in tweevoud ondertekende uitvoeringsovereenkomst Project-DVI "Dutch Venture Initiative" aan mij retour zond.

Zoals aangegeven in de brief met het besluit tot verlening subsidie voor het Project-DVI "Dutch Venture Initiative" zal ik zorg dragen dat u een namens de Staat der Nederlanden getekend exemplaar ontvangt.

Dit getekende exemplaar is als bijlage van deze brief opgenomen.

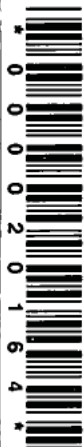
De Minister van Economische Zaken,

namens deze,

10.2.e 10.2.e

dr. B. Leeftink

Directeur-generaal voor Bedrijfsleven en Innovatie

Overeenkomst tot het verstrekken van een lening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost met het oog op het Project DVI.

1 PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ OOST Nederland NV, statutair gevestigd te Arnhem, en kantoorhoudende aan de Meander 601, 6825 ME te Arnhem, te dezen vertegenwoordigd door 10.2.e 10.2.e, (hierna ook te noemen PPM Oost);

2. STAAT DER NEDERLANDEN, gevestigd aan de Bezuidenhoutseweg 73 te 's-Gravenhage, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken (hierna ook te noemen: Staat);

hierna ook tezamen genoemd: Partijen.

Partijen hebben het volgende overwogen:

De Minister van Economische Zaken, handelende in zijn functie van bestuursorgaan van de Staat der Nederlanden, heeft bij brief van 18 december 2012, kenmerk DGBI-O/12377073, aan PPM Oost een subsidie verstrekt ter uitvoering van het Project Dutch Venture Initiative S.A. Sicar (DVI) tezamen met het EIF, in de vorm van een lening, onder de opschortende voorwaarde dat PPM Oost met de Staat de bij de beschikking gevoegde leningsovereenkomst sluit en wel de onderhavige leningsovereenkomst.

Partijen komen met het oog hierop het volgende overeen:

Artikel 1 (definities)

1. In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a. EIF: het Europees Investeringsfonds, gevestigd te Luxemburg, 96 Boulevard Konrad Adenauer, L-2968;
- b. Project DVI: Project Dutch Venture Initiative S.A. Sicar, het initiatief dat de totstandkoming van een fund of funds ten doel heeft met een omvang van maximaal € 300.000.000 en dat zich richt op fondsen die risicodragend vermogen verstrekken aan innovatieve MKB-ondernemers;
- c. DVI-rekening: de rekening met nummer 10.2.g ten name van PPM Oost, welke rekening door PPM Oost uitsluitend bestemd is en wordt aangewend voor betalingsverkeer inzake Project DVI;
- d. Overeenkomst: de onderhavige overeenkomst, tevens uitvoeringsovereenkomst in de zin van de Algemene wet bestuursrecht;
- e. minister: de Minister van Economische Zaken, handelende in zijn functie van vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden;
- f. Bank: de ARN AMRO bank te Enschede, welke bank de DVI-rekening administreert.

Artikel 2 (verstrekking lening voor het Project DVI)

De Staat verstrekt aan PPM Oost onder de hierna te noemen voorwaarden en benamingen een lening tot een bedrag in hoofdsom groot maximaal € 10.2.g 10.2.g, welke lening, voorwaarden en bepalingen 10.2.g 10.2.g aanvaardt.

Artikel 3 (opname van de lening)

- 1. PPM Oost kan telkens indien dat nodig is ter uitvoering van het Project DVI op de lening die bedragen opnemen in contanten die op nader door partijen te bepalen termijn nodig zijn totdat de som van de opgenomen bedragen € 10.2.g 10.2.g bedraagt.
- 2. Partijen zullen nadere schriftelijke afspraken maken over de wijze waarop het betalingsverkeer tussen hen vorm zal krijgen opdat verzekerd is dat het proces van

10.2.e

opname van bedragen efficiënt zal verlopen en opdat PPM Oost haar verplichtingen met betrekking tot het Project DVI correct kan nakomen, een en ander onverminderd het bepaalde in Artikel 9.

Artikel 4 (betalingsverkeer en gebruik DVI-rekening)

1. Betalingen in verband met deze Overeenkomst door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost geschieden uitsluitend door overboeking naar de DVI-rekening.
2. Alle betalingen in verband met deze Overeenkomst door PPM Oost geschieden uitsluitend door overmaking van een bedrag uit de DVI-rekening naar 10.2.e ten name van het Ministerie van Economische Zaken, onder vermelding van "Ministerie van Economische Zaken, verplichtingnummer 10.1.c".
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 7 geschieden betalingen door PPM Oost terzake van de kosten van het Project DVI eveneens door daarbij gebruik te maken van de DVI-rekening.
4. PPM Oost zal er voor zorg dragen dat alle ontvangsten inzake het Project DVI direct worden ontvangen op de DVI-rekening. PPM Oost zal van de DVI-rekening geen gebruik maken voor andere doeleinden dan de uitvoering van het Project DVI.

Artikel 5 (prognoses)

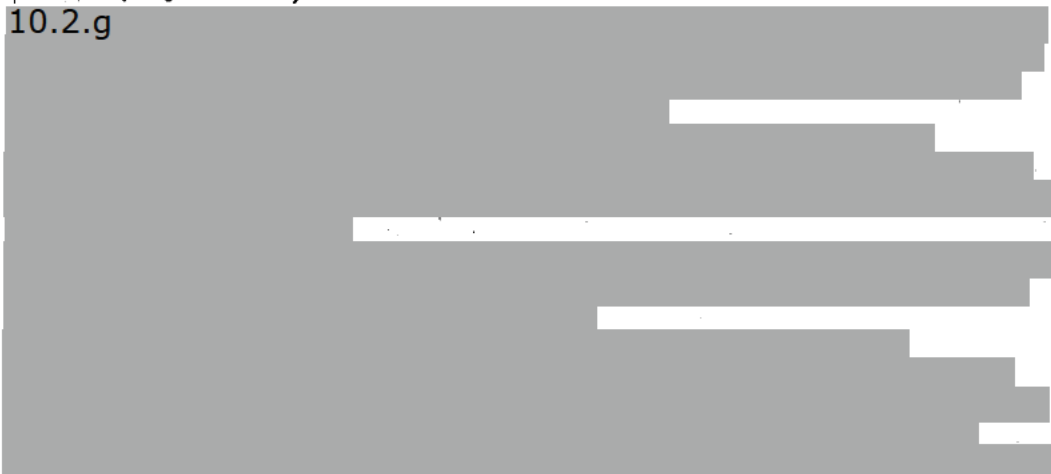
Met het oog op een goede uitvoering van het Project DVI en opdat de Staat tijdig inzicht krijgt in de mate waarin PPM Oost een beroep zal moeten doen op de leningfaciliteit zal PPM Oost de Staat prompt informeren telkens als er nieuwe prognoses zijn omtrent de mate en het tempo waarin het Project DVI voortgang maakt en/of liquiditeiten naar verwachting voor de uitvoering nodig zijn.

Artikel 6 (vergoeding leningfaciliteit)

1. PPM Oost is over de lening geen andere rente of vergoeding verschuldigd dan de rente die op de DVI-rekening is aangewassen en te enigertijd is bijgeschreven en de lopende rente bij beëindiging van de rekening dan wel de beëindiging van de rekening voor DVI-doeleinden.
2. PPM Oost is aan de Staat voorts verschuldigd al de opbrengsten die zij ontvangt uit het Project DVI na vermindering met haar kosten op de voet van artikel 7 en vermindering met de buffer bedoeld in artikel 9.
3. PPM Oost zal een betaling bedoeld in het tweede lid, steeds verrichten binnen een termijn van tien werkdagen nadat de verplichting inzake de betaling is ontstaan.

Artikel 7 (Projectkosten)

10.2.g

10.2.e

10.2.g

Artikel 8. (administratie en informatieverstrekking)

1. PPM Oost zorgt er voor dat voor het Project DVI een administratie is ingericht waaruit te allen tijde op eenvoudige en duidelijke wijze gegevens kunnen worden afgelezen over de boekingen ten behoeve en ten laste van de DVI-rekening en over de in het kader van het Project DVI verkregen belangen in deelnemingen, het beheer en de vervreemding, over de inkomsten uit de deelnemingen, over de ondernemingsresultaten van de participaties van de sub-fondsen en over de kosten van het fondsbeheer.
2. PPM Oost zorgt er voor dat zij tenminste vier maal per jaar schriftelijk wordt geïnformeerd over de voorstellen voor deelnemingen die in de voorafgaande maanden zijn ontvangen en over de besluitvorming die hierover bij het DVI heeft plaatsgevonden. PPM Oost informeert de minister over haar bevindingen daarbij, telkens binnen één maand na de rapportage.
3. De inrichting van uw administratie ten aanzien van uw kosten als bedoeld in artikel 7 dient zodanig te zijn dat deze aansluit bij de door u ingediende begroting en daaruit te allen tijde op eenvoudige en duidelijke wijze de rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten kunnen worden afgelezen. Ter zake van de loonkosten dient door middel van een urenadministratie vastgestelde urenverantwoording aanwezig te zijn.
4. PPM Oost zorgt er voor dat zij binnen drie maanden na afloop van een periode van twaalf maanden de minister schriftelijk informeert over de uitvoering van het DVI fonds conform de prospectus, met in het bijzonder een overzicht over de verkregen en de vervreemde deelnemingen, de gerealiseerde verkrijgingsprijzen, de beheerskosten en de inkomsten.
5. Desgevraagd verstrekt PPM Oost aan de Staat gegevens en bescheiden over het beheer van DVI en de deelnemingen ten behoeve van onder meer periodieke beleidsevaluaties door het ministerie van Economische Zaken.
6. Na afloop van de looptijd van deze Overeenkomst brengt PPM Oost een eindverslag uit over de uitvoering en de resultaten van het Project DVI en haar eigen werkzaamheden.
7. De Staat heeft het recht op elk moment een audit te uitvoeren of te doen uitvoeren om te zien of alle afspraken en contracten door PPM Oost worden nagekomen. PPM Oost zal medewerking verlenen aan een dergelijke audit.

Artikel 9 (buffer en functie buffer)

1. De Staat voorziet PPM Oost van een financieel voorschot op de mogelijkheid tot het opnemen van bedragen uit de lening als bedoeld in Artikel 3 (hierna: buffer), een en ander met het oog op de uitvoering van het Project DVI.
2. De omvang van de buffer zal gedurende de eerste 2 jaren van de looptijd van deze Overeenkomst € 10.1.c bedragen. Daarna is de Staat ten alle tijde gerechtigd de omvang van de buffer aan te passen naar boven of beneden, met dien verstande dat een aanpassing ten minste 30 dagen te voren aan PPM Oost moet worden gemeld en dat de buffer ten alle tijde een bedrag van ten minste € 10.1.c (euro) zal bedragen.
3. Telkens indien de DVI-rekening het bedrag van de buffer met een bedrag met ten minste € 10.1.c (euro) overschrijdt, zal PPM Oost het opgenomen lening verminderen door een overboeking naar de Staat binnen een termijn van 10 werkdagen van het bedrag op de DVI-rekening dat het totaal van de buffer te boven gaat.

Artikel 10 (looptijd van de lening)

10.2.e

1. De leningfaciliteit wordt verstrekt voor een periode die aanvangt op de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst en eindigt op 1 januari 2030, of, indien deze datum eerder aanbreekt, zes kalendermaanden nadat partijen te samen hebben geconstateerd dat het Project DVI is afgerond.
2. Indien PPM Oost van mening is dat voor het Project DVI een langere looptijd wenselijk of noodzakelijk is zullen partijen op initiatief van PPM Oost overleggen over een verlenging van deze Overeenkomst.

Artikel 11 (aflossing)

1. Aflossing van de lening en betaling van op het moment van aflossing nog niet betaalde rente en vergoeding ex Artikel 6, tussentijds dan wel aan het einde van de looptijd van deze Overeenkomst, geschiedt door middel van de onvoorwaardelijk overdracht aan de Staat of een door de Staat aangewezen derde, van:
 - a. het saldo op de DVI-rekening;
 - b. het eigendom van alle belangen van PPM Oost in het Project DVI;
 - c. de rechten en verplichtingen van PPM Oost onder de door PPM Oost met DVI en EIF in het kader van het Project DVI gesloten overeenkomsten; en
 - d. de voor het beheer van het Project DVI nodige informatie.
2. Zodra PPM Oost heeft voldaan aan de verplichtingen bedoeld in het eerste lid zal de Staat PPM Oost vrijwaren van al haar verplichtingen uit de overeenkomsten die PPM Oost heeft gesloten met betrekking tot het Project DVI met het EIF en andere tot die overeenkomsten toegetreden partners en van haar verplichtingen tot terugbetaling van de lening en haar verplichting tot betaling van rente en vergoeding ex Artikel 6 (vergoeding leningfaciliteit).
3. Voor zover de overdracht bedoeld in het tweede lid, onder a, b en/of c, niet mogelijk is -bijvoorbeeld omdat de daarvoor nodige medewerking van externe partijen die betrokkenen zijn in het Project DVI overdracht niet of niet binnen een redelijke termijn wordt verleend- zullen partijen afspraken maken die het beoogde effect zo dicht mogelijk naderen.
4. PPM Oost zal in de 3 jaar die volgen op een tussentijdse aflossing voortgaan met het zo nodig verstrekken van informatie met betrekking tot het Project DVI. Na ommekomst van deze termijn zal de Staat PPM Oost volledige kwijting en decharge verlenen van al haar verplichtingen uit deze Overeenkomst.

10.2.g

10.2.e

10.2.g

[Artikel 13 (overige verplichtingen PPM Oost)]

1. Gedurende de looptijd van deze Overeenkomst zal PPM Oost de overeenkomsten inzake het Project DVI niet dan na schriftelijke toestemming van de Staat wijzigen.
2. PPM Oost zal zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de Staat afzien van iedere handeling of medewerking aan de wijziging van haar statuten of overeenkomsten tot fusie of splitsing, de overgang van de zeggenschap over PPM Oost, of de gehele of gedeeltelijke vervreemding van haar onderneming.
2. PPM Oost kan de Staat verzoeken PPM Oost ten aanzien van deze Overeenkomst te vervangen door een volle dochter van PPM Oost die specifiek en uitsluitend is ingericht met het oog op de uitvoering van het Project DVI.
3. PPM Oost behoeft voor de uitoefening van bevoegdheden ten aanzien van de voordracht, de benoeming, ontslag of schorsing, van personen als bestuurder dan wel lid van het investeringscomité voor het Project DVI voorafgaande goedkeuring van de Staat.
4. PPM Oost zal zich er voor inspannen dat ten aanzien van het Project DVI voor die personen die van de zijde van PPM Oost worden voorgedragen of benoemd het bepaalde in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector zoals deze van tijd tot tijd luidt zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing zal zijn voor zover deze toepasselijkheid niet voortvloeit uit de regelgeving.

Artikel 14 (vestiging pandrecht)

1. PPM Oost vestigt hierbij, bij voorbaat, tot zekerheid voor de nakoming van de verplichting tot terugbetaling (aflossing) van de lening, waaronder hierna begrepen de op het moment van aflossing nog niet betaalde rente en vergoeding ex Artikel 6, die zij te eniger tijd heeft of zal hebben jegens de Staat der Nederlanden uit hoofde van deze Overeenkomst, zoals van tijd tot tijd gewijzigd of aangevuld, een voorlopig stil pandrecht ten behoeve van de Staat, op alle bestaande en toekomstige vorderingen (daaronder begrepen de aan de vorderingen verbonden afhankelijke rechten en nevenrechten) die PPM Oost heeft verkregen dan wel zal verkrijgen op de Bank ter zake van de DVI-rekening.
2. PPM Oost verplicht zich voorts om zodra dat mogelijk is een eerste pandrecht te vestigen ten behoeve van de Staat als bedoeld in het eerste lid tot zekerheid voor de nakoming van de in het eerste lid bedoelde verplichting op de activa die PPM Oost verkrijgt vanwege haar uitvoering van het Project DVI. De artikelen 15 tot en met 19 zullen ten aanzien van de activa ten aanzien waarvan de pandrechten gevestigd zullen worden zoveel mogelijk van toepassing of overeenkomstige toepassing zijn.
3. PPM Oost zal halfjaarlijks en voorts op eerste verzoek van de Staat alle kopieën van bewijzen en bescheiden die op de DVI-rekening en de belangen betrekking hebben aan de Staat verschaffen en alle inlichtingen verstrekken en alle medewerking verlenen welke Staat voor de uitoefening van de rechten voortvloeiende uit of verband houdende met deze Overeenkomst nodig mocht oordelen.

Artikel 15 (Verklaringen en Garanties)

- 1 PPM Oost verklaart en garandeert aan de Staat dat zij op de datum van deze Overeenkomst:

10.2.e

a. rechthebbende is op, volledig beschikkingsbevoegd is ten aanzien van en bevoegd is tot het verpanden van de vordering uit hoofde van de DVI-rekening;
b. op de DVI-rekening geen pandrechten of andere beperkte rechten rusten;
c. zij de DVI-rekening al dan niet bij voorbaat, niet heeft geleverd of op de DVI-rekening al dan niet bij voorbaat, pandrechten of andere beperkte rechten heeft gevestigd, en dat zij daartoe geen aanbod heeft gedaan of een overeenkomst is aangegaan en dat de Bank ten behoeve van de Staat heeft verklaard dat zij ten aanzien van de DVI-rekening en de vordering van PPM Oost in verband daarmee, geen enkel zekerheidsrecht heeft bedongen of ooit zal bedingen en dat zij ten aanzien van de gelden die op de DVI-rekening staan of daar naar worden overgemaakt of daaruit worden vrij gemaakt afziet van alle rechten tot verrekening.
2 Totdat de verplichtingen uit deze Overeenkomst volledig zijn nagekomen en de Overeenkomst is geëindigd, zullen de verklaringen en garanties van het eerste lid juist en accuraat blijven.

Artikel 16 (Overeenkomsten en negatieve toezeggingen)

1 PPM Oost zal zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Staat:

a. de DVI-rekening niet overdragen of anderszins daarover beschikken anders dan is toegestaan onder deze Overeenkomst;
b. geen zekerheidsrechten creëren of laten bestaan op de DVI-rekening;
c. de voorwaarden die van toepassing zijn op de verhouding tussen PPM Oost en de Bank voor zover deze voorwaarden betrekking hebben op de DVI-rekening, niet wijzigen.

2 PPM Oost zal de Staat onmiddellijk informeren omtrent elke vordering of kennisgeving met betrekking tot de DVI-rekening welke zij heeft ontvangen van een derde, alsmede omtrent alle andere gebeurtenissen welke van belang zijn of kunnen zijn voor de positie van de Staat onder deze Overeenkomst.

Artikel 17. (inningsbevoegdheid)

Vanaf het moment dat deze Overeenkomst door de partijen is ondertekend en er sprake is van een reden voor opzegging als bedoeld in artikel 12, is de Staat door PPM Oost gemachtigd in en buiten rechte de Bankrekening (DVI-rekening) te innen.

Artikel 18. (verzuim)

1. Wanneer PPM Oost te kort schiet bij de nakoming van deze Overeenkomst. 10.2.g

2. Indien de Staat tot verkoop 10.2.g

3. PPM Oost doet hierbij afstand 10.2.g

4. Onverminderd artikel 3:253 BW zal de Staat 10.2.g

10.2.e

Artikel 19. (doorlopende zekerheid)

1 Het pandrecht blijft 10.2.g

2 Deze Overeenkomst en de verplichtingen van PPM Oost uit hoofde van deze Overeenkomst zijn 10.2.g

3 De Staat 10.2.g

10.2.g

4 De Staat is 10.2.g

Artikel 20. (diverse onderwerpen)

1. Alle kosten van welke aard dan ook, verbonden aan de vestiging van de pandrechten bedoeld in artikel 14, zowel in als buiten rechte, zijn voor rekening van PPM Oost en vormen kosten als bedoeld in artikel 7.

2. PPM Oost stemt 10.2.g

3. Partijen doen, voor zover rechtens toegestaan, 10.2.g

4. Indien en voor zover de Staat constateert dat PPM Oost niet langer in staat is te voldoen aan haar overeenkomstenrechtelijke verplichtingen versus DVI of EIF, of enige andere tot de inzake DVI met het EIF gesloten overeenkomsten toeetreden derde om welke reden dan ook, 10.2.g

4. Ingeval enige bepaling van deze Overeenkomst nietig of onverbindend is, blijven de overige bepalingen van deze Overeenkomst van kracht voor zover, gegeven de strekking en het doel van deze Overeenkomst, die overige bepalingen niet onlosmakelijk verbonden zijn met de nietige of onverbindende bepaling. Partijen zullen hun uiterste best doen overeenstemming te bereiken over een nieuwe bepaling die, gegeven de strekking en het doel van deze Overeenkomst, zo weinig mogelijk afwijkt van de nietige, of onverbindende bepaling van deze Overeenkomst.

Artikel 21. (Toepasselijk recht)

Deze Overeenkomst en elk geschil, procedure of vordering voortvloeiend uit of verband houdende met deze Overeenkomst en de daarbij gecreëerde pandrechten zullen worden beheerst door en uitgelegd in overeenstemming met Nederlands recht.

10.2.e

Artikel 22 (inwerkingtreding)

Deze Overeenkomst treedt in werking onmiddellijk na ondertekening door de laatste van Partijen.

Deze Overeenkomst is getekend in tweevoud door

PPM Oost
namens deze:

10.2.e

10.2.e

Datum: 21 DECEMBER 2012

De Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken,

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

10.2.e

dr. B. Leefink
Directeur-generaal voor Bedrijfsleven en Innovatie

Datum:

14/12/13

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Participatiemaatschappij Oost Nederland NV

10.2.e
Meander 601
6825 ME ARNHEM

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door 10.2

10.2.e

T 070 10.2.e

F 070 10.2.e

10.2.e@mineleni.nl

minute

Datum 11 februari 2013

Betreft Toezending ondertekende versie uitvoeringsovereenkomst Project-DVI
"Dutch Venture Initiative", verplichtingnummer 10.2.e

Ons kenmerk

10.2.e

Uw kenmerk

10.2.e

Kopie aan

10.2.e

Parafenroute

Paraaf

Paraaf

Paraaf

drs. R. Zonneveld

10.2.e rschap

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Bijlage(n)

1

Verzendwijze: Per post

Brieftekst op de volgende pagina

Aantekening voor de gemandateerde:

- Conform het door u getekende Besluit tot verlening subsidie voor het Project-DVI "Dutch Venture Initiative", verplichtingnummer: 10.2.e, ontvangt Participatiemaatschappij Oost Nederland NV met deze brief haar ondertekende exemplaar van de uitvoeringsovereenkomst van het Project-DVI.
- Het tweede, door u ook te ondertekenen, exemplaar is bestemd voor het EZ-dossier.
- De ondertekening van de twee identieke uitvoeringsovereenkomsten betreft het paraferen van iedere pagina en de ondertekening van de laatste pagina.
- Voor een eventuele toelichting is een kopie van de minute en het besluit tot verlening subsidie Project-DVI "Dutch Venture Initiative" bijgevoegd.

Ontvangen BBR

Ontvangen Postkamer

Datum verzending

Paraaf Postkamer

- 18 FEB. 2013 -

- 18 FEB. 2013 -

10.2.e

Ministerie van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Auteur

10.2.e
T 10.2.e
10.2.e@minez.nl

Datum

3 november 2014

Kenmerk

10.2.e

Kopie aan

MTO, 10.2.e, 10.2.e
10.2.e (BI/O)
10.2.e 10.2.e

Bijlage(n)

2.

TER INFORMATIE

Aan
de Directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie

nota

Vorbereiding van uw deelname aan het discussie-panel
tijdens het NVP-lustrumseminar "30 jaar Private Equity &
Venture Capital in Nederland" op 5 november

Parafenroute

Paraaf	Paraaf	Paraaf
drs. N.H.L. van den Hove		
plv.directeur Ondernemerschap		
Medeparaaf	Medeparaaf	Medeparaaf

Aanleiding

U heeft ingestemd om op woensdag 5 november deel te nemen aan het discussie-panel tijdens het NVP lustrumseminar "30 jaar Private Equity & Venture Capital in Nederland"

Ontvangen BBR

Advies

U wordt gevraagd kennis te nemen van de nota.

Kernpunten

- De Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen (NVP) bestaat dit jaar 30 jaar. Om dit te vieren organiseert de NVP in de Hermitage te Amsterdam een lustrumseminar met het thema 'Het succes van private equity & venture capital'.
- EZ speelt een belangrijke rol in de beschikbaarheid en toegankelijkheid van private equity en venture capital voor het Nederlandse mkb, met het Innovatiefonds MKB+ (SEED Capital, Innovatiekrediet en DVI), de Groeifaciliteit en de ROMs.
- Na een inleiding door NVP-voorzitter 10.2.e zal professor 10.2.e , professor in the Economics of Innovation, een presentatie geven over *"Een perspectief op de katalysator van innovatie: de staat of de markt?"* In de toelichting staat een samenvatting van haar standpunten/stellingen.
- De daarop volgende paneldiscussie (voertaal Nederlands) waar u aan deelneemt heeft het onderwerp *"De financiering van ondernemerschap & innovatie, waar eindigt de taak van de overheid en start die van de markt? Hebben institutionele beleggers een rol?"* Naar verwachting zal U als eerste worden gevraagd naar een reactie op de presentatie van 10.2.e 10.2.e . Een voorstel van een spreektekst staat in de toelichting.
- In uw panel nemen deel:
 - o 10.2.e ;
 - o 10.2.e
 - o en 10.2.e .
- Na deze paneldiscussie om 16.00 uur is er een pauze en heeft U geen verdere toezeggingen gedaan qua presentaties en/of discussies. De gehele bijeenkomst tot de borrel om 18.00 uur biedt een goede gelegenheid om inzicht te krijgen in het huidige klimaat van de private equity en venture capital markt en te netwerken met de aanwezigen.

Toelichting

Positie /rol NVP en impact participatiemaatschappijen

De NVP is met 67 leden dé brancheorganisatie van de private equity en venture capital partijen in Nederland. Ook de ROMs zijn lid van de NVP. Een aanzienlijk deel hiervan maakt gebruik van de financieringsregelingen van EZ, zoals de SEED Capital, Dutch Venture Initiative/DVI en de groeifaciliteit. Zo heeft vorige maand LSP/panellid René Kuijten een investering vanuit het DVI ontvangen

10.1.c en heeft 10.1.c in 2011 een Innovatiekrediet van € 10.1.c ontvangen.

Nederlandse participatiemaatschappijen investeren elk jaar rond de €1 a €2 miljard in 300 tot 400 bedrijven, waarvan €200 miljoen in 150 tot 200 startende of snel groeiende bedrijven in de latere fase. Nederland heeft hiermee een goed ontwikkelde venture capital sector. Dit is belangrijk omdat venture capital een aanjager is van groei en innovatie. In 2014 hebben c.a. 1.400 bedrijven in Nederland een participatiemaatschappij als aandeelhouder. Tezamen zijn die bedrijven goed voor zo'n 87 miljard euro omzet, ofwel 14% van de binnenlandse productie. In totaal zijn bij deze bedrijven 355.000 mensen werkzaam. Hiermee leveren participatiemaatschappijen een substantiële bijdrage aan de economie.

Standpunten 10.2.e

- Voor velen is private equity en venture capital het toppunt van het vrijemarktdenken en dus de katalysator van innovatie. Volgens 10.2.e heeft de geschiedenis echter aangetoond dat er ook een andere belangrijke motor van innovatie is, te weten de staat. Zij gaat in op de vragen: welk rol ziet zij voor de staat weggelegd? moet de staat alleen optreden als de markt faalt of juist niet? en moet de staat, als zij optreedt, worden beloond?
- Haar standpunt/visie heeft zij onder ander verwoord in haar populaire boek *"The entrepreneurial state": "She debunks the myth of a lumbering, bureaucratic state versus a dynamic, innovative private sector. In case study after case study she shows that the opposite is true: the private sector only finds the courage to invest after an entrepreneurial state has made the high-risk investments - from the green revolution to biotech and from pharmaceuticals to Silicon Valley. And she argues that by not admitting the State's role we are socializing only the risks, while privatizing the rewards."*

Voorstel voor spreektekst

Waarschijnlijk komt er een startvraag voor U in de vorm van: wat vindt U van opvattingen van 10.2.e?

Suggestie voor bij de beantwoording:

- Jammer voor discussie, maar ben het er mee eens dat we als overheid moeten kijken of we beloning voor onze inspanningen kunnen krijgen;
- Daarmee creëren we weer inkomstenstroom voor investeringen in onze kenniseconomie;
- Die omslag hebben we een aantal jaren geleden al gemaakt: weg van subsidies en meer kredieten, garanties en participaties die zo veel mogelijk revolverend moeten zijn;
- Dit is ook de filosofie achter het InnovatiefondsMKB+ en het Toekomstfonds waar het kabinet juist toe besloten heeft;
- Zo investeren we met het Innovatiefonds MKB+ in de periode 2012-2015 €500 mln in innovatief mkb. Dit gebeurt via de bekende SEED-fondsen, het Innovatiekrediet voor nieuwe projecten, en het vorig jaar gelanceerde Dutch Venture Initiative (DVI).
- En aardig om te vermelden is dat wij als EZ een grote stimulans hebben gegeven aan het ontstaan van de NVP door de garantieregeling voor particuliere participatiemaatschappijen. Zonder die ingreep bestond de NVP nog geen 30 jaar: voelt dus ook als eigen feestje vandaag.

Andere relevante spreekteksten voor deze bijeenkomst die ingaan op de rol en impact van de overheid zijn:

- We bevinden ons in een periode van pril economisch herstel na een lange en diepe crisis, waarbij verschillende economische indicatoren positief zijn:
 - o De export groeit: naar verwachting met ruim 3% dit jaar en bijna 4% volgend jaar;
 - o De binnenlandse vraag trekt aan;
 - o Het aantal werklozen is in september voor de vijfde maand op rij gedaald (628.000 in september, gecorrigeerd voor seizoeninvloeden).
- Het kabinet heeft hieraan bijgedragen door de fundamenteën voor herstel te versterken. Publieke en private schulden zijn teruggebracht, en de zorg, woning- en arbeidsmarkt worden structureel hervormd.
- Ondernemers zijn echter nodig om de innovatie en groei te bewerkstelligen die nodig is voor onze welvaart. Met het bedrijfslevenbeleid ondersteunen we deze ondernemers waar nodig. We kennen een specifieke aanpak voor de 9 Topsectoren die de grootste bijdrage leveren aan onze concurrentiekracht. En we kennen een generieke aanpak voor alle ondernemers die knelpunten ervaren rond regelgeving, investeren in innovatie en het aantrekken van financiering.

- Specifiek voor investeringen in innovatie en groei geldt dat de financiering hiervoor van oudsher lastig is aan te trekken, door de grote risico's die hiermee gepaard gaan. De overheid onderkent echter het belang dat deze investeringen toch doorgaan, vandaar dat we grote rol spelen in de beschikbaarheid van dit risicokapitaal.
- Het DVI is gestart met € 150 mln vanuit EZ en het EIF, en heeft nu al meer dan de helft toegekend aan 7 investeringsfondsen voor de later stage markt. De eerste exits zijn hiermee nu al gerealiseerd: Sapiens en ProQR. Vanwege het grote beroep en succes, heeft het kabinet alweer € 100 mln beschikbaar gesteld voor een tweede fonds, dat aan zal sluiten op het huidige fonds. Deze zal naast de huidige investeringscategorie, ook beschikbaar komen voor fondsen gericht op snelle groei-bedrijven.
- Daarnaast bieden de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen waarvan EZ samen met de regio's aandeelhouder is, een aanzienlijk deel van het venture capital in Nederland. Het kabinet intensificeert dit beleid, door vorig jaar een nieuwe ROM in de Zuidvleugel van de Randstand te ondersteunen, en te werken aan een ROM in de Noordvleugel. Daarmee ontstaat een vrijwel landsdekkend netwerk. De ROMs zijn een uitstekend vehikel om de nationale en regionale middelen voor Venture Capital te bundelen en te zorgen dat deze de innovatieve en snel groeiende bedrijven bereiken die we nodig hebben voor onze economische groei.
- Voor de langere termijn wil het kabinet het aanbod op de kapitaalmarkt vergroten door nieuwe spelers op de markt te krijgen. Zo worden bedrijven minder afhankelijk van banken. Een belangrijke stap daarin is de oprichting van de Nederlandse Investeringsinstelling, per 1 oktober. Ik verwacht dat de NII gaat bijdragen aan een gevarieerder aanbod van financiering door vraag en aanbod van langetermijn financiering beter op elkaar aan te sluiten. De NII gaat het voor pensioenfondsen en verzekeraars makkelijker en aantrekkelijker maken om te investeren in Nederlandse projecten.

Reactie van NVP op het Dutch Venture Initiative / DVI

De NVP is zeer verheugd met de uitbreiding van het Dutch Venture Initiative, een bestaand fonds-in-fondsen uit 2012 van € 150 miljoen voor de Nederlandse Later stage venture capital sector. Het succes van het DVI heeft ertoe geleid dat het Ministerie van Economische Zaken €100 miljoen extra beschikbaar heeft gesteld voor het DVI. De inzet van het kabinet is dat, evenals bij de eerste investering in DVI, ook in dit geval het Europees Investeringsfonds (EIF) weer voor €50 miljoen participeert, waardoor het fonds in totaal met €150 miljoen wordt aangevuld. De NVP heeft in 2010 samen met Ministerie van Economische Zaken en het EIF het initiatief genomen een dergelijk fonds op te richten, en is blij dat de destijds beoogde schaalgrootte nu wordt bereikt.

Panellid 11 , namens NVP, 11 van het EIF en 11 van EZ hebben het DVI in het prille begin uitgedacht.

Het is belangrijk voor de Nederlandse economie dat deze infrastructuur in stand wordt gehouden. Institutionele beleggers zijn echter steeds terughoudender om te beleggen in later stage venture capital fondsen. Eén van de oorzaken hiervan is de stapeling van wet- en regelgeving waardoor de beleggingsruimte wordt belemmerd. Door het wegblijven van institutioneel kapitaal wordt het voor fondsmanagers moeilijker om buitenlandse beleggers over de streep te trekken

10.2.e en 10.2.e
Directie Ondernemerschap

Bijlage 1. Programma Lustrumseminar.

Datum: 5 november 2014

Locatie: Amstel 51, Hermitage Amsterdam

Moderator: 10.2.e

14.00 uur Ontvangst

14.30 uur Korte Film

14.35 uur 10.2.e, Voorzitter NVP. Welkomstwoord

14.50 uur 10.2.e, Professor in the Economics of Innovation. Een perspectief op de katalysator van innovatie: de staat of de markt?

15.25 uur Panel: De financiering van ondernemerschap & innovatie, waar eindigt de taak van de overheid en start die van de markt? Hebben institutionele beleggers een rol?

- Bertholt Leeftink, Directeur-generaal Bedrijfsleven & Innovatie Min. EZ
- 10.2.e, 10.2.e
- 10.2.e, 10.2.e
- 10.2.e, 10.2.e a

16.00 uur Pauze

16.40 uur Korte Film

16.50 uur Panel: Hoe ervaren succesvolle ondernemers de samenwerking met participatiemaatschappijen?

- 10.2.e
- 10.2.e, 10.2.e
- 10.2.e, 10.2.e
- 10.2.e, 10.2.e

17.45 uur Afsluiting

18.00 uur Borrel

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Kenmerk
10.2.e

Bijlage 2. CV's van collega panelleden.

10.2.e , 10.2.e

10.2.e 10.2.e

[Redacted content]

10.2.e

10.2.e , - 10.2.e

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Kenmerk

10.2.e

10.2.e , 10.2.e

10.2.e

10.2.e , 10.2.e

10.2.e

10.2.e

Participatiemaatschappij
Oost Nederland NV
Meander 601
Postbus 5215
6802 EE Arnhem
026 384 40 44

info@ppmoost.nl
www.ppmoost.nl

retouradres: Postbus 5215, 6802 EE Arnhem
Ministerie van Economische Zaken,
Directoraat-generaal Bedrijfsleven en Innovatie
t.a.v. 10.2.e
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

10.1.c

datum 4 december 2014 ons kenmerk 10.1.c
onderwerp 3^e capital call Project-DVI "Dutch Venture Initiative", verplichtingnummer 10.1.c

Geachte 10.2.e

Op 14 februari 2013 is de uitvoeringsovereenkomst Project-DVI "Dutch Venture Initiative", verplichtingnummer 10.1.c door alle partijen getekend. In artikel 9 lid 1 van deze overeenkomst is geregeld dat de Staat der Nederlanden een financieel voorschot aan Participatiemaatschappij Oost Nederland NV (hierna: PPM Oost) verstrekt.

Blijkens de stukken voor de vergadering van het Investment Committee van Dutch Venture Initiative (hierna: DVI) van 10 november 2014 (pagina 57), waarvan u via DVI een exemplaar heeft ontvangen, zal DVI binnenkort een bedrag van € 10.1.c opvragen bij PPM Oost. Onder verwijzing naar de ondertekende versie van de uitvoeringsovereenkomst Project-DVI "Dutch Venture Initiative", verplichtingnummer 10.1.c d.d. 14 februari 2013, verzoeken wij u vriendelijk om conform artikel 9 lid 1 van de overeenkomst € 10.1.c zegge: 10.1.c over te maken op de DVI-rekening conform artikel 1 lid c:

10.1.c ten name van Participatiemaatschappij Oost Nederland NV

onder vermelding van derde capital call DVI

Artikel 9 van de uitvoeringsovereenkomst bepaalt dat de buffer die PPM Oost aanhoudt ten behoeve van het project DVI gedurende de eerste twee jaren € 10.1.c zal zijn. Indien de bankrekening die PPM Oost aanhoudt ten behoeve van DVI de buffer met € 10.1.c overschrijdt, zal PPM Oost het meerdere terug betalen aan de Staat. Door middel van deze derde capital call wordt de buffer (tenminste tijdelijk) overschreden. Gezien het aanstaande verzoek van DVI tot storting, zoals in bovenvermelde notulen opgenomen, verzoeken wij u PPM Oost te ontheffen van de verplichting tot terugbetaling van het bedrag dat de buffer te boven gaat. Graag ontvangen wij een schriftelijke bevestiging van deze ontheffing.

Wij zijn gaarne bereid om deze capital call nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Participatiemaatschappij Oost Nederland NV

10.2.e

10.2.e
directeur

bijlage: overzicht capital calls

Overzicht capital calls

Capital calls	Datum verzoek	Datum ontvangst	Gevraagd bedrag	Ontvangen
1° capital call PPM Oost	06-08-2013	04-10-2013	10.1.c	
2° capital call PPM Oost	19-09-2013	06-11-2013	10.1.c	
3° capital call PPM Oost	04-12-2014		10.1.c	
Totaal				10.1.c

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 9 december 2014 17:37
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Fwd: capital call DVI 10.2.g
Bijlagen: 141205 Getekende brief 3e capital call DVI 10.2.g.pdf; ATT00001.htm

Hi 10.2.e

Hierbij de mail van vandaag. De fysieke aanvraag is vast nog onderweg in de catacomben van EZ 😊
Hartelijke groet en thanx voor het oppakken,

10.2.e

Sent from my iPhone

Begin forwarded message:

From: 10.2.e 10.2.e @ppmoost.nl>
Date: 9 Dec 2014 11:59:07 CET
To: 10.2.e@minez.nl" 10.2.e@minez.nl>
Subject: capital call DVI 10.2.g

Beste 10.2.e,

Op je verzoek ontvang je hierbij een scan van de door ons op 4 december jl. ingediende capital call inzake DVI.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
controller

Participatiemaatschappij Oost Nederland NV
Postbus 5215 6802 EE Arnhem
Bedrijvenpark IJsseloord 2
Meander 601 6825 ME ARNHEM
T: (026) 384 40 44
F: (026) 384 40 40
E: 10.2.e @ppmoost.nl
W: www.ppmoost.nl
Maandag niet aanwezig.

Op dit e-mailbericht is een [disclaimer](#) van toepassing.

TER ONDERTEKENING

Aan
de Directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Auteur 10.2.e
drs. ing. 10.2.e

Datum
18 december 2014

Kenmerk
10.2.e

nota

Besluit tot wijziging van subsidie voor het project-DVI
"Dutch Venture Initiative" voor de financiering van het, in
samenwerking met EIF gestructureerde, European Angel
Fund Netherlands "EAF-NL"

Kopie aan
MTO, 10.2.e, 10.2.e,
10.2.e, 10.2.e, 10.2.e,
10.2.e, 10.2.e, 10.2.e,
10.2.e (WJZ), 10.2.e (WJZ),
10.2.e (FEZ), 10.2.e (FEZ)
10.2.e (FEZ)

Parafenroute
Paraaf
drs. P.M. Waasd

10.2.e

10.2.e

Paraaf

Bijlage(n)
2

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Aanleiding

Deze wijziging van de subsidiebeschikking inzake het project "Dutch Venture Initiative" maakt het mogelijk het project uit te breiden met het in samenwerking met het Europese Investeringsfonds/EIF en PPM Oost gestructureerde en gefinancierde, European Angel Fund Netherlands "EAF-NL". Met dit besluit wordt uitvoering gegeven aan het beleid om investeringen door informele investoren in de door groei van innovatieve bedrijven te stimuleren, zoals dat bij brief aan de Tweede Kamer, vergaderjaar 2013–2014, 32 637, nr. 85 is bekend gemaakt.

Advies

U kunt de brief en de overeenkomst in tweevoud tekenen.

Kernpunten

- Deze wijziging van de subsidiebeschikking is het vervolg van de op 11 december 2014 door PPM Oost ingediende verzoek tot een wijziging van de subsidiebeschikking inzake het project "Dutch Venture Initiative".
- Deze aanpassing maakt het mogelijk het project uit te breiden zodat het meer kan bijdragen aan de ondersteuning van de risicokapitaalmarkt voor innovatieve ondernemingen in samenwerking met informele investoren / "business angels".
- In het European Angel Fund Netherlands "EAF-NL" als onderdeel van het "Dutch Venture Initiative" wordt een bedrag van € 10.1.c - verstrekt door het Ministerie van Economische Zaken.
- Het EIF verstrekt conform de afspraken binnen het "Dutch Venture Initiative" eveneens € 10.1.c - aan het "EAF-NL", zodat het totale fondsomvang van "EAF-NL" € 10.1.c - zal bedragen. Hiermee komt via de pari-passu co-investeringen met de informele investoren / "business angels" in totaal € 10.1.c - de risicokapitaalmarkt beschikbaar voor innovatieve ondernemingen.

Ontvangen BBR

Overeenkomst tot wijziging van de Overeenkomst tot het verstrekken van een lening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost met het oog op het Project DVI.

1 PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ OOST Nederland NV, statutair gevestigd te Arnhem, en kantoorhoudende aan de Meander 601, 6825 ME te Arnhem, te dezen vertegenwoordigd door de heer 10.2.e, 10.2.e (hierna ook te noemen PPM Oost);

2. STAAT DER NEDERLANDEN, gevestigd aan de Bezuidenhoutseweg 73 te 's-Gravenhage, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken (hierna ook te noemen: Staat);

hierna ook tezamen genoemd: Partijen.

Partijen hebben het volgende overwogen:

A. De Minister van Economische Zaken, handelende in zijn functie van bestuursorgaan van de Staat der Nederlanden, heeft bij brief van 18 december 2012, kenmerk DGBI-O/12377073, aan PPM Oost een subsidie verstrekt ter uitvoering van het Project Dutch Venture Initiative S.A. Sicar (DVI) tezamen met het EIF, in de vorm van een lening, welke is vastgelegd in de "Overeenkomst tot het verstrekken van een lening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost met het oog op het Project DVI", onder de opschortende voorwaarde dat PPM Oost met de Staat de bij de beschikking gevoegde leningsovereenkomst sluit en wel de onderhavige leningsovereenkomst.

B. De voormelde subsidiebeschikking is bij brief van 18 december 2014, kenmerk DGBI-O / 14195818 gewijzigd door een verhoging van de in de onder A bedoelde leningsovereenkomst genoemde maximale hoofdsom, welke verhoging door Partijen wordt vastgelegd in de onderhavige wijzigingsovereenkomst.

Artikel I

Partijen komen overeen de "Overeenkomst tot het verstrekken van een lening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost met het oog op het Project DVI" als volgt te wijzigen:

A

In de "Overeenkomst tot het verstrekken van een lening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost met het oog op het Project DVI" wordt in artikel 2 en artikel 3 "€ 10.1.c" vervangen door:
€ 10.1.c.

B

In artikel 13 wordt de onjuiste dubbele nummering van de hersteld zodat het huidige drie laatste onderdelen worden voorzien van de nummers 3 tot en met 5.

Artikel III

Deze overeenkomst treedt in werking zodra deze Overeenkomst rechtsgeldig is ondertekend door PPM Oost en de Staat.

Deze overeenkomst is getekend in tweevoud door

PPM Oost
namens deze:

10.2.e

10.2.e

Datum: 23-12-2014

De Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken,

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

10.2.e

dr. B. Leefink
Directeur-generaal voor Bedrijfsleven en Innovatie

Datum:

10.2.e

Van: 10.2.e @ppmoost.nl>
Verzonden: dinsdag 3 maart 2015 13:46
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: Overeenkomst DVI
Bijlagen: 141223 Overeenkomst wijziging 1 mio naar 1,3 mio (getekend).pdf; ATT00001.htm

Geachte 10.2.e,

Waarschijnlijk gaat het u om de toegevoegde bijlage.

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn geweest. Indien het niet het juiste contract is hoor ik graag van u.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
Teamassistent fondsinvesteringen

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 19 augustus 2015 15:00
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: factuur PPM Oost
Bijlagen: PPM oost 150805.pdf

Beste 10.2.e

Zoals net besproken, is het akkoord om over te gaan tot de betaling van deze capital call.
Fijn dat je het zo alert hebt opgepakt.

Hartelijke groet,

10.2.e

10.2.e
Ministry of Economic Affairs
Directorate-General for Enterprise and Innovation
Bezuidenhoutseweg 73
P.O. Box 20101
2500 EK The Hague, The Netherlands.
+31 10.2.e
10.2.e@minez.nl
<http://www.njksoverheid.nl>

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 19 augustus 2015 9:30
Aan: 10.2.e
Onderwerp: factuur PPM Oost

Beste 10.2.e

ik kreeg net de melding dat 10.2.e tot 4/9 met vakantie is.
Bijgevoegde factuur wil ik betalen maar heb daarvoor een goedkeuring nodig, ben ik hiervoor bij u aan het juiste adres?

gr
10.2.e

Participatiemaatschappij
Oost Nederland NV
Laan van Malkenschoten 40 A
Postbus 1026
7301 BG Apeldoorn
088 667 02 00

info@ppmoost.nl
www.ppmoost.nl

retouradres: Postbus 1026, 7301 BG Apeldoorn
Ministerie van Economische Zaken,
Directoraat-generaal Bedrijfsleven en Innovatie
10.2.e
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

10.1.c

datum: 5 augustus 2015 ons kenmerk: 10.2.e
onderwerp: 4^e capital call Project-DVI "Dutch Venture Initiative", verplichtingennummer 10.2.b

Geachte 10.2.e,

Op 14 februari 2013 is de uitvoeringsovereenkomst Project-DVI "Dutch Venture Initiative", verplichtingennummer 10.2.b door alle partijen getekend. In artikel 9 lid 1 van deze overeenkomst is geregeld dat de Staat der Nederlanden een financieel voorschot aan Participatiemaatschappij Oost Nederland NV (hierna: PPM Oost) verstrekt.

Blijkens de Drawdown Instruction van Dutch Venture Initiative S.A. SICAR van 29 juli 2015 heeft DVI een bedrag van 10.2.b opgevraagd bij PPM Oost. Onder verwijzing naar de ondertekende versie van de uitvoeringsovereenkomst Project-DVI "Dutch Venture Initiative", verplichtingennummer 10.2.b d.d. 14 februari 2013, verzoeken wij u vriendelijk om conform artikel 9 lid 1 van de overeenkomst 10.2.b over te maken op de DVI-rekening conform artikel 1 lid c:

10.1.c. ten name van Participatiemaatschappij Oost Nederland NV

onder vermelding van vierde capital call DVI

10.2.e

Artikel 9 van de uitvoeringsovereenkomst bepaalt dat de buffer die PPM Oost aanhoudt ten behoeve van het project DVI gedurende de eerste twee jaren 10.2.b zal zijn. Indien de bankrekening die PPM Oost aanhoudt ten behoeve van DVI de buffer met 10.2.b overschrijdt, zal PPM Oost het meerdere terug betalen aan de Staat. Door middel van deze vierde capital call wordt de buffer (tenminste tijdelijk) overschreden. Gezien het lopende verzoek van DVI tot storting verzoeken wij u PPM Oost te ontheffen van de verplichting tot terugbetaling van het bedrag dat de buffer te boven gaat. Graag ontvangen wij een schriftelijke bevestiging van deze ontheffing. Wij zijn gaarne bereid om deze capital call nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Participatiemaatschappij Oost Nederland NV

10.2.e

10.2.e

directeur

bijlage: overzicht capital calls

Overzicht capital calls

Capital calls	Datum verzoek	Datum ontvangst	Gevraagd bedrag	Ontvangen
10.2.b				

ppm oost

Participatiemaatschappij
Oost Nederland NV
Meander 601
Postbus 5215
6802 EE Arnhem
026 384 40 44

info@ppmoost.nl
www.ppmoost.nl

retouradres: Postbus 5215, 6802 EE Arnhem
Ministerie van Economische Zaken,
Directoraat-generaal Bedrijfsleven en Innovatie
t.a.v. de heer Waasdorp
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

10.1.c

datum 12 november 2015 ons kenmerk 10.2.e
onderwerp aanvraag subsidie Project Dutch Venture Initiative II / DVI-2

Geachte heer Waasdorp,

Als meest actieve regionale venture capital investeerder in Nederland neemt Participatiemaatschappij Oost Nederland N.V. (PPM Oost) haar maatschappelijke verantwoordelijkheid om opnieuw het aanbod te vergroten van venture capital fondsen voor snel groeiende innovatieve kleine en middelgrote bedrijven.

Het Dutch Venture Initiative stelt risico-kapitaal beschikbaar voor doorgroei van het innovatieve MKB. Middels het eerste Dutch Venture Initiative (DVI-1) met een fondsgrootte van € 10.1.c (Europees Investeringsfonds/EIF € 10.1.c PPM Oost € 10.1.c en BOM € 10.1.c) is, in goede samenwerking met het Europees Investeringsfonds (EIF) in Luxemburg, succesvol geïnvesteerd in 10.1.c investeringsfondsen. In de gesprekken met uw Ministerie, het EIF en de venture capital markt is gebleken dat de financiële markten de funding van risicokapitaal nog in onvoldoende mate zelf genereren. Een tweede samenwerking via een Luxemburgse vennootschap (SICAR) – gelijk aan de opzet van DVI-1 – kan hierin voorzien. Het streven is een fondsomvang van minimaal € 200 miljoen waarbij in tegenstelling tot DVI-1 het EIF meer zal bijdragen (€ 10.1.c) en PPM Oost een gelijk bedrag van € 10.1.c

Met het Aanvullend Actieplan MKB-financiering is deze € 10.1.c extra beschikbaar gesteld aan het Dutch Venture Initiative voor investeringen in participatiemaatschappijen en private investeerders. De inzet van het kabinet is geslaagd, om evenals bij de eerste investering in DVI, het Europees Investeringsfonds/EIF weer mee te laten investeren en zelfs met een grotere bijdrage.

Om het Project DVI-2 te kunnen realiseren, verzoekt PPM Oost de Staat om een subsidie van € 10.1.c voor deze financieringsactiviteiten. Voor de jaarlijkse uitvoeringskosten van PPM Oost overleggen wij voor elk jaar een begroting. Vooruitlopend op deze subsidieaanvraag hebben wij regelmatig met uw Ministerie overleg gevoerd. De voor het DVI-2 te sluiten overeenkomsten zijn door ons in de afgelopen maanden samen met het EIF en uw Ministerie opgesteld en kunnen na toekenning van de onderhavige subsidieaanvraag worden ondertekend.

10.2.e

In de bijlagen gaan we in op achtergronden van de Dutch Venture Initiative fonds-in-fonds investeringen en de structuur. Daarnaast treft u aan de concept-overeenkomsten voor de oprichting en uitvoering van deze DVI-2 SICAR en de begroting 2015-2016.

Wij zien uw reactie op ons verzoek met vertrouwen tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Participatiemaatschappij Oost Nederland NV

10.2.e

10.2.e
directeur

Bijlagen

- 1) Aanleiding tot en achtergronden van fonds-in-fonds investeringen en de voorgestelde structuur met het Europees Investeringsfonds
- 2) Concept overeenkomsten DVI II voor oprichting en uitvoering
- 3) Begroting uitvoeringsactiviteiten PPM Oost 2015 en 2016

Participatiemaatschappij Oost Nederland NV is een dochtermaatschappij van Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland NV (Oost NV), een van de regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) in Nederland. Anders dan bij de andere ROM's zijn de participatieactiviteiten van Oost NV ondergebracht in een separate vennootschap (PPM Oost) met een directie en investment committee. Naast Oost NV hebben ook Universiteit Twente en Regio Twente een klein aandelenbelang in PPM Oost.

Voor de provincie Gelderland voert PPM Oost het beheer over Topfonds Gelderland BV waaronder de revolverende fondsen MKB Kredietfaciliteit Gelderland (MKG), Innovatie en Energiefonds Gelderland (IEG) en de drie kleinere fondsen Cultuur, Bedrijfsterreinen en Vrijtijdseconomie zijn ondergebracht. PPM Oost is met de provincie Overijssel in gesprek over het fondsmanagement van het Innovatiefonds Overijssel.

Ultimo tweede kwartaal 2015 had PPM Oost direct en indirect 221 participaties onder beheer op een gezamenlijk beheerd en eigen fondsvermogen van € 299 miljoen.

Bijlage 1 Aanleiding tot en achtergronden van fonds-in-fonds investeringen

De condities waaronder Venture Capital fondsen tot stand moeten komen zijn in de afgelopen jaren, door terugtrekkende bewegingen van private investeerders waaronder institutionele investeerders (verzekeraars, banken en pensioenfondsen), verslechterd. Het duurt langer en is lastiger om funding te verkrijgen en de zogenaamde 'first closing' van deze fondsen komt niet of zeer moeizaam tot stand. Hierdoor zal de toegang tot risicokapitaal voor startende innovatieve en snelgroeiende kleine en middelgrote bedrijven schaars en lastig blijven.

Deze trend ingezet na de beurskrach in 2008 heeft zich helaas ook in de afgelopen jaren en dit jaar nog doorgezet. Private investeerders zijn nog onvoldoende teruggekeerd als verstrekker van fondsmiddelen.

Teneinde de kennis intensiteit en innovatiekracht van Nederland te behouden is nog steeds sprake van de noodzaak tot intensivering en aanvulling van het aanbod van risicokapitaal voor de 'early and later stage' financiering. Dit wordt volledig onderschreven door de OECD en de branche-organisatie van Participatiemaatschappijen de NVP (Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen).

De OECD geeft in haar "Overall Assessment and Recommendations" van het Nederlands beleid een positief oordeel over de aanpak van het Dutch Venture Initiative: *"The fund of funds and co-investment approaches are considered good practice owing to their reliance on private investors' expertise, incentives and resources."*

Ook in de ons omringende landen hebben de overheden eveneens meer aanbod van risicokapitaal mogelijk gemaakt om venture capital fondsen te voeden opdat zij kunnen investeren in kleine en middelgrote innovatieve en snelgroeiende MKB bedrijven.

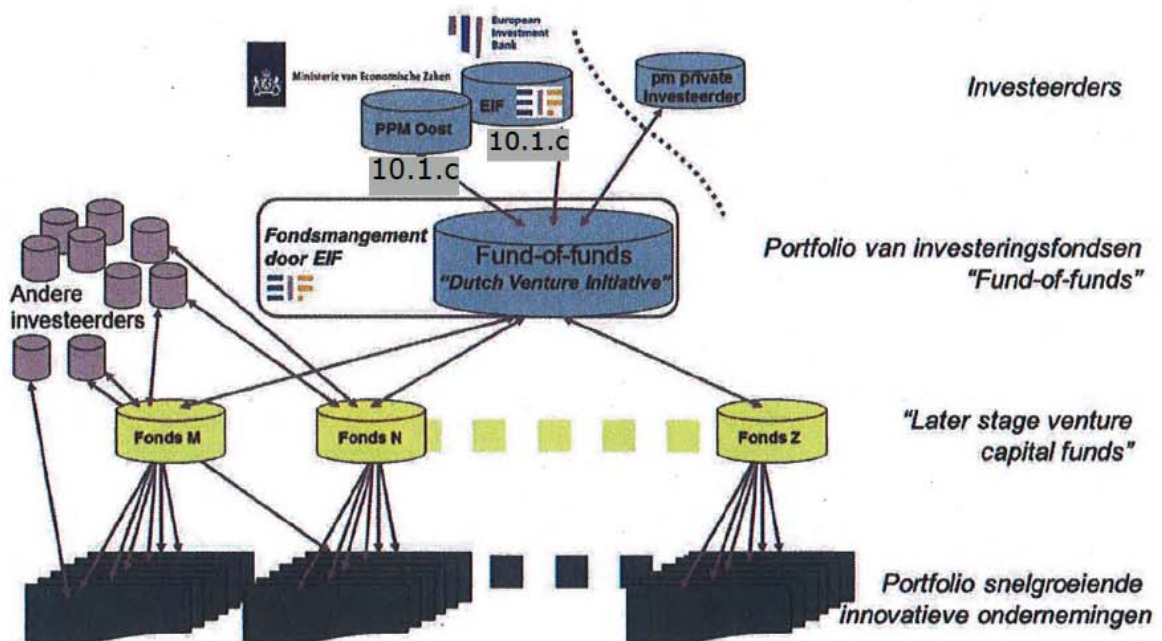
Structuur Dutch Venture Initiative 2 / DVI-2

PPM Oost werkt samen met het Europees Investeringsfonds (EIF) en het Ministerie van Economische Zaken aan het Dutch Venture Initiative om de toegang tot financiering te verbeteren voor snelgroeiende innovatieve ondernemingen. Voor ondernemingen met groeiambities is de beschikbaarheid van risicokapitaal cruciaal, zeker omdat de banken hier nog steeds terughoudend zijn in het verstrekken van financiering. Venture capital fondsen zijn met hun risicokapitaalverstrekking bij uitstek financiers van snelgroeiende innovatieve ondernemingen. Bedrijven gefinancierd met venture capital groeien bovengemiddeld.

DVI-1 leidt al tot veel nieuwe hoogwaardige initiatieven voor risicokapitaalfondsen uit de private markt, waaronder ook initiatieven waar provincies bij betrokken zijn.

Het Europese Investeringsfonds (EIF) heeft voor het tweede DVI-fonds € 10.1.c beschikbaar gesteld. PPM Oost stelt het Ministerie van Economische Zaken voor om ook € 10.1.c beschikbaar te stellen. Het totale fonds krijgt hiermee minimaal een omvang van 10.1.c

Als bij dit tweede DVI-fonds andere private investeerders toetreden kan het fonds qua omvang nog verder toenemen dan de € 10.1.c. Dit is het streven van zowel het EIF, PPM Oost als het Ministerie van Economische Zaken.

**Bijlage 2 Concept overeenkomsten voor oprichting en uitvoering
Dutch Venture Initiative II S.A. Sicar**

Bijgevoegd zijn de volgende concept overeenkomsten:

- Articles of Association DVI II S.A. Sicar
- Confidential Private Placement Memorandum
- Subscription Agreement
- Advisory Agreement

TER ONDERTEKENING

Aan
de Directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Auteur

10.2.e
T 10.2.e
10.2.e@minez.nl

Datum

15 december 2015

Kenmerk

10.2.e

Kopie aan

MTO, 10.2.e/WJZ,
10.2.e WJZ, 10.2.e,
10.2.e/FEZ, 10.2.e/FEZ,
10.2.e 10.2.e

Bijlage(n)

1

nota

Ondertekening Besluit tot verlening subsidie voor het
Project "Dutch Venture Initiative II" / DVI-2

Parafenroute

Paraaf drs. P.M. Waasdorp Directeur Ondernemerschap	Paraaf	Paraaf
Medeparaaf mr. 10.2.e WJZ	Medeparaaf 10.2.e FEZ/FDA	Medeparaaf

Aanleiding

Met het Aanvullend Actieplan MKB-financiering is € 10.1.c extra beschikbaar gesteld aan het Dutch Venture Initiative. Om het Project DVI-2 te kunnen realiseren, verzoekt PPM Oost de Staat om een subsidie van € 10.1.c. Met de ondertekening van bijgaand besluit tot verlening subsidie voor het Project "Dutch Venture Initiative II"/DVI-2" wordt uitvoering gegeven aan dit verzoek en kan DVI-2 binnenkort van start gaan.

Advies

U kunt bijgaand besluit ondertekenen.

Kernpunten

- Evenals bij de eerste investering in DVI-I investeert het Europees Investeringsfonds / EIF mee in DVI-II en zelfs met een hoger bedrag van € 10.1.c
- Op 18 november 2015 is het verzoek van PPM Oost ontvangen voor de subsidie voor het project "Dutch Venture Initiative II / DVI-2", kenmerk 10.2.e
- Over de aanvraag is de afgelopen periode uitgebreid overleg gevoerd tussen PPM Oost, EIF en EZ. De voor het project DVI-2 te sluiten overeenkomsten zijn daarbij de afgelopen maanden samen met het EIF opgesteld.
- De subsidieverlening vindt plaats in het kader van het kabinetsbeleid gericht op "het versterken van de innovatieve kracht van Nederland door het beschikbaar stellen van financiering voor innovatief en snelgroeiend MKB" en op grond van artikel 2 van de Kaderwet EZ-subsidies.
- De subsidie wordt PPM Oost verleend onder de opschortende voorwaarde dat PPM Oost akkoord gaat met de bijgesloten uitvoeringsovereenkomst waarin de lening aan PPM Oost wordt verstrekt

Ontvangen BBR

Toelichting

De condities waaronder Venture Capital fondsen tot stand moeten komen zijn in de afgelopen jaren, door terugtrekkende bewegingen van private investeerders waaronder institutionele investeerders (verzekeraars, banken en pensioenfondsen), verslechterd. Het duurt langer en is lastiger om funding te verkrijgen en de zogenaamde 'first closing' van deze fondsen komt niet of zeer moeizaam tot stand. Hierdoor zal de toegang tot risicokapitaal voor startende innovatieve en snelgroeiende kleine en middelgrote bedrijven schaars en lastig blijven. Deze trend ingezet na de beurskrach in 2008 heeft zich helaas ook in de afgelopen jaren en dit jaar nog doorgezet. Private investeerders zijn nog onvoldoende teruggekeerd als verstrekker van fondsmiddelen.

Teneinde de kennisintensiteit en innovatiekracht van Nederland te behouden is nog steeds sprake van de noodzaak tot intensivering en aanvulling van het aanbod van risicokapitaal voor de 'early and later stage' financiering. Dit wordt volledig onderschreven door o.a. de OESO en de branche-organisatie van Participatiemaatschappijen de NVP (Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen).

De OESO geeft in haar "Overall Assessment and Recommendations" van het Nederlands beleid een positief oordeel over de aanpak van het Dutch Venture Initiative: "The fund of funds and co-investment approaches are considered good practice owing to their reliance on private investors' expertise, incentives and resources."

Ook in de omringende landen hebben de overheden eveneens meer aanbod van risicokapitaal mogelijk gemaakt om venture capital fondsen te financieren opdat zij kunnen investeren in kleine en middelgrote innovatieve en snelgroeiende MKB bedrijven.

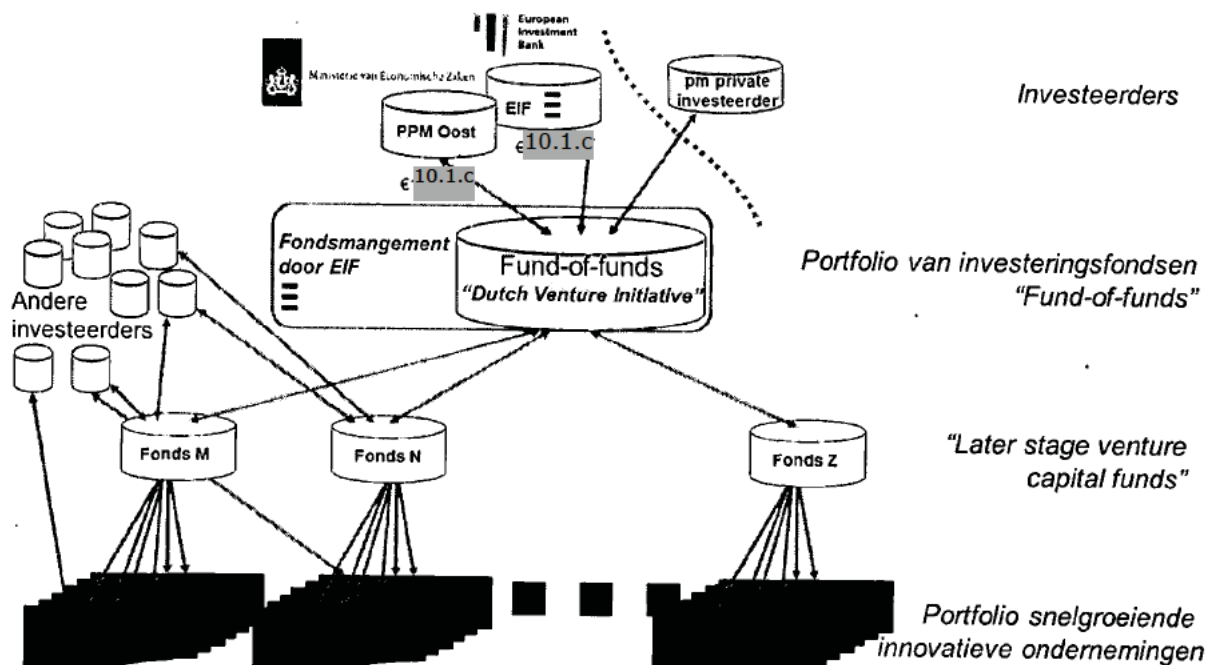
Structuur Dutch Venture Initiative II / DVI-2

PPM Oost werkt al jaren samen met het Europees Investeringsfonds (EIF) en het Ministerie van Economische Zaken aan het Dutch Venture Initiative om de toegang tot financiering te verbeteren voor snelgroeiende innovatieve ondernemingen. Voor ondernemingen met groeiambities is de beschikbaarheid van risicokapitaal cruciaal, zeker omdat de banken hier nog steeds terughoudend zijn in het verstrekken van financiering. Venture capital fondsen zijn met hun risicokapitaalverstrekking bij uitstek financiers van snelgroeiende innovatieve ondernemingen. Bedrijven gefinancierd met venture capital groeien bovengemiddeld.

DVI-I leidt al tot veel nieuwe hoogwaardige initiatieven voor risicokapitaalfondsen uit de private markt, waaronder ook initiatieven waar provincies bij betrokken zijn.

Het Europese Investeringsfonds (EIF) heeft voor het tweede DVI-fonds € 10.1.c beschikbaar gesteld. PPM Oost stelt het Ministerie van Economische Zaken voor om ook € 10.1.c beschikbaar te stellen. Het totale fonds krijgt hiermee minimaal een omvang van € 10.1.c.

Als bij dit tweede DVI-fonds andere private investeerders toetreden kan het fonds qua omvang nog verder toenemen dan de € 10.1.c. Dit is het streven van zowel het EIF, PPM Oost als het Ministerie van Economische Zaken.

10.2.e

Van: 10.2.e @ppmoost.nl>
Verzonden: woensdag 16 december 2015 09:20
Aan: 10.2.e
Onderwerp: FW: DVI I
Bijlagen: scan afschrift statutenwijziging +DT.PDF

10.2.e, Onderstaande mail zend ik je nogmaals omdat ik hiervan een bericht van vertraging ontvang. Wellicht ontvang je de mail nu dubbel.

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 15 december 2015 15:56
Aan: 10.2.e @minez.nl>
CC: 10.2.e @ppmoost.nl>
Onderwerp: DVI I

Dag 10.2.e

Bijgaand zend ik je het afschrift van de statutenwijziging van DVI Beheer BV waarin de door 10.2.e goedgekeurde wijzigingen zijn verwerkt.

Kun jij mij nu bevestigen dat de benodigde interne goedkeuringen voor de uitzak van DVI I allen zijn verleend?

Bij DVI wordt het volgende week (in verband met sluiting van het kantoor vanaf komend weekend) erg lastig om de levering van de aandelen rond te maken. Graag zou ik een en ander nu in gang zetten. Daarvoor is in ieder geval nodig dat jij bovenstaande bevestiging kunt geven en heb ik verder nog deze week de getekende overeenkomst van contractsoverneming met bijlage nodig.

Vanochtend gaf jij aan dat je de overeenkomst van contractsoverneming met bijlage in jullie systeem zou zetten voor ondertekening. Omwille van de snelheid zou het fijn zijn als je de getekende overeenkomst aan mij kunt scannen en daarna per post kunt sturen. Dan kan ik op basis van de gescande overeenkomst al verder.

Graag nog even je reactie.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Participatiemaatschappij Oost Nederland NV

10.2.e

jurist

06 10.2.e

10.2.e @ppmoost.nl

Laan van Malkenschoten 40, 7333 NP Apeldoorn
Postbus 1026, 7301 BG Apeldoorn
088 667 02 00
www.ppmoost.nl

STATUTENWIJZIGING
DUTCH VENTURE INITIATIVE BEHEER B.V.

2015S8911TO.STW

Heden, vijftien december tweeduizend vijftien, verscheen voor mij, **10.2.e**, —
 notaris te Amsterdam: —

10.2.e met als kantooradres **10.2.e** —

10.2.e geboren te **10.2.e** —

De comparant verklaarde dat: —

- I. de statuten van **Dutch Venture Initiative Beheer B.V.**, een besloten vennootschap met —
 beperkte aansprakelijkheid, statutair gevestigd te Apeldoorn, kantoorhoudende te Laan van
 Malkenschoten 40A, Begane grond, 7333 NP Apeldoorn, ingeschreven in het —
 Handelsregister onder nummer **10.2.e** (hierna te noemen: de "**Vennootschap**"), werden
 vastgesteld bij akte van oprichting op tien december tweeduizend veertien verleden voor —
 een waarnemer van mr. Albert Hendrik Geerling, notaris te Rotterdam; —
- II. bij schriftelijk besluit genomen door de algemene vergadering van de Vennootschap op —
 veertien december tweeduizend vijftien werd onder andere besloten: —
 - a. de statuten van de Vennootschap te wijzigen als nagemeld; en —
 - b. de comparant te machtigen deze akte van statutenwijziging te tekenen. —

Het aandeelhoudersbesluit is aan deze akte gehecht. —

De comparant, handelend als gemeld, verklaarde bij deze de statuten van de Vennootschap —
 partieel te wijzigen als volgt: —

Artikel 3 komt te luiden als volgt: —

"DOEL —

Artikel 3 —

De Vennootschap heeft ten doel: —

- a. het op enigerlei wijze deelnemen in, het financieren van, het verstrekken van adviezen —
 aan en het verlenen van diensten aan de naar Luxemburgs recht opgerichte —
 rechtspersoon Dutch Venture Initiative S.A. SICAR, gevestigd te Luxemburg; —
- b. het oprichten van, het op enigerlei wijze deelnemen in, het financieren van, het —
 verstrekken van adviezen aan en het verlenen van diensten aan de naar Luxemburgs —
 recht op te richten dan wel opgerichte rechtspersoon Dutch Venture Initiative II S.A. —
 SICAR, te vestigen of gevestigd te Luxemburg; —
- c. het verkrijgen van financieringen ter uitvoering van het onder sub a. en sub b. bepaalde; —
- d. het verlenen van garanties en zekerheden en het bezwaren van activa van de —
 Vennootschap; —
- e. al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de —
 ruimste zin van het woord." —

SLOT AKTE —

De comparant is mij, notaris, bekend en de identiteit van de bij deze akte betrokken comparant - is door mij, notaris, aan de hand van het hiervoor vermelde en daartoe bestemde document — vastgesteld. —

Deze akte is verleden te Amsterdam op de datum aan het begin van deze akte vermeld. —

De inhoud van de akte is aan de comparant opgegeven en toegelicht. Tevens is de comparant — gewezen op de gevolgen van deze akte. —

De comparant heeft verklaard tijdig voor het tekenen van deze akte van de inhoud te hebben — kennis genomen en daarmee in te stemmen. —

Onmiddellijk daarna is deze akte, na beperkte voorlezing, door de comparant en mij, notaris, — ondertekend. —

(Volgt ondertekening)

10.2.e

10.2.e

DOORLOPENDE TEKST van de statuten van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid: **Dutch Venture Initiative Beheer B.V.**, statutair gevestigd te Apeldoorn, na akte houdende partiële statutenwijziging op 10.2.e, verleden voor 10.2.e, notaris te Amsterdam.

STATUTEN

BEGRIPSBEPALING EN INTERPRETATIE

Artikel 1

1.1 In deze statuten worden de volgende definities gehanteerd:

Aandeelhouder	een houder van aandelen in het kapitaal van de Vennootschap.
Algemene Vergadering	het orgaan dat gevormd wordt door de Vergadergerechtigden, dan wel de bijeenkomst van Vergadergerechtigden.
Bestuur	het bestuur van de Vennootschap.
BW	het Burgerlijk Wetboek.
Dochtermaatschappij	een rechtspersoon waarin de Vennootschap of een of meer van haar dochtermaatschappijen, al dan niet krachtens overeenkomst met andere stemgerechtigden, alleen of samen meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kunnen uitoefenen, alsmede andere rechtspersonen en vennootschappen welke als zodanig door het BW worden aangemerkt.
Groepsmaatschappij	een rechtspersoon of vennootschap die organisatorisch met de Vennootschap is verbonden in een economische eenheid.
Vennootschap	de rechtspersoon waarop deze statuten betrekking hebben.
Vergadergerechtigde	een Aandeelhouder alsmede een vruchtgebruiker of pandhouder met stemrecht en/of Vergaderrecht.
Vergaderrecht	het recht om, in persoon of bij schriftelijk gevolmachtigde, de Algemene Vergadering bij te wonen en daar het woord te voeren.
Volstreekte Meerderheid	meer dan de helft van het aantal uitgebrachte stemmen.

1.2 Begrippen die in het enkelvoud zijn gedefinieerd hebben een overeenkomstige betekenis in het meervoud en vice versa.

1.3 Onder de term schriftelijk wordt tevens begrepen langs elektronische weg.

NAAM EN ZETEL

Artikel 2

2.1 De Vennootschap is genaamd **Dutch Venture Initiative Beheer B.V.**

2.2 Zij is gevestigd te Apeldoorn.

DOEL

Artikel 3

De Vennootschap heeft ten doel:

- a. het op enigerlei wijze deelnemen in, het financieren van, het verstrekken van adviezen aan en het verlenen van diensten aan de naar Luxemburgs recht opgerichte rechtspersoon Dutch Venture Initiative S.A. SICAR, gevestigd te Luxemburg;
- b. het oprichten van, het op enigerlei wijze deelnemen in, het financieren van, het verstrekken van adviezen aan en het verlenen van diensten aan de naar Luxemburgs recht op te richten dan wel opgerichte rechtspersoon Dutch Venture Initiative II S.A. SICAR, te vestigen of gevestigd te Luxemburg;
- c. het verkrijgen van financieringen ter uitvoering van het onder sub a. en sub b. bepaalde;
- d. het verlenen van garanties en zekerheden en het bezwaren van activa van de Vennootschap;
- e. al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

AANDELEN - KAPITAAL

Artikel 4

- 4.1
- 4.2
- 4.3

10.2.g

AANDELEN - REGISTER

Artikel 5

- 5.1 Het Bestuur houdt een register waarin de namen en adressen van alle Aandeelhouders, vruchtgebruikers en pandhouders zijn opgenomen.
- 5.2 Aandeelhouders en anderen van wie gegevens in het register moeten worden opgenomen, verschaffen aan het Bestuur tijdig de nodige gegevens.
- 5.3 Alle kennisgevingen aan en oproepingen van Vergadergerechtigden kunnen aan de in het register vermelde adressen worden gedaan.

AANDELEN - UITGIFTE

Artikel 6

- 6.1 De Vennootschap kan slechts ingevolge een besluit van de Algemene Vergadering aandelen uitgeven.
- 6.2 Artikel 6.1 is van overeenkomstige toepassing op het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen, maar is niet van toepassing op het uitgeven van aandelen aan iemand die een voordien reeds verkregen recht tot het nemen van aandelen uitoefent.

AANDELEN - STORTING

Artikel 7

- 7.1

10.2.g

- 7.2

10.2.g

10.2.g

AANDELEN - EIGEN AANDELEN

Artikel 8

8.1

8.2

10.2.g

8.3 De vorige leden van dit artikel gelden niet voor aandelen die de Vennootschap onder algemene titel verkrijgt.

AANDELEN - LEVERING

Artikel 9

9.1 Voor de uitgifte en levering van een aandeel of de levering van een beperkt recht daarop is vereist een daartoe bestemde ten overstaan van een in Nederland standplaats hebbende notaris verleden akte waarbij de betrokkenen partij zijn.

9.2 De levering van een aandeel of de levering van een beperkt recht daarop overeenkomstig artikel 9.1 werkt mede van rechtswege tegenover de Vennootschap. Behoudens in het geval dat de Vennootschap zelf bij de rechtshandeling partij is, kunnen de aan het aandeel verbonden rechten eerst worden uitgeoefend nadat zij de rechtshandeling heeft erkend, danwel de akte aan haar is betekend.

AANDELEN - OVERDRAAGBAARHEID

Artikel 10

10.1 Overdracht van aandelen - 10.2.g

10.2.g

10.2 De overdracht 10.2.g

10.2.g

10.3 De goedkeuring wordt geacht te zijn verleend:

a.

b.

10.2.g

10.4

10.2.g

10.2.g

10.5 De gegadigden 10.2.g

10.2.g

10.2.g

10.6 De verzoeker 10.2.g

10.2.g

10.7 10.2.g

AANDELEN - VRUCHTGEBRUIK, PANDRECHT EN CERTIFICATEN

Artikel 11

- 11.1 De Aandeelhouder heeft het stemrecht op de aandelen waarop een vruchtgebruik of pandrecht is gevestigd.
- 11.2 In afwijking van artikel 11.1 komt het stemrecht toe aan de vruchtgebruiker of de pandhouder indien zulks bij de vestiging van het beperkt recht is bepaald of dit nadien is overeengekomen, een en ander met inachtneming van het bepaalde in artikel 2:197 BW respectievelijk artikel 2:198 BW.
- 11.3 Vruchtgebruikers en pandhouders die geen stemrecht hebben, hebben geen Vergaderrecht tenzij bij de vestiging of overdracht van het vruchtgebruik respectievelijk vestiging of overgang van het pandrecht anders is bepaald en dit is goedgekeurd door de Algemene Vergadering.
- 11.4 Aan certificaten van aandelen is geen Vergaderrecht verbonden.

BESTUUR - BENOEMING, SCHORSING EN ONTSLAG

Artikel 12

12.1 10.2.g

12.2 De Algemene Vergadering stelt het aantal bestuurders vast.

12.3 10.2.g

12.4 Ingeval van ontstentenis of belet van één of meer bestuurders, is (zijn) de overblijvende bestuurder(s) voorlopig met het gehele bestuur belast. Ingeval van ontstentenis of belet

van alle bestuurders of van de enige bestuurder, berust het bestuur voorlopig bij een persoon die daartoe door de Algemene Vergadering wordt aangewezen.

BESTUUR - TAAK, ORGANISATIE EN BESLUITVORMING

Artikel 13

13.1 Behoudens de beperkingen volgens deze statuten is het Bestuur belast met het besturen van de Vennootschap. Bij de vervulling van hun taak richten de bestuurders zich naar het belang van de Vennootschap en de met haar verbonden onderneming.

13.2 10.2.g

13.3 10.2.g

13.4 Een bestuurder neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de Vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Wanneer hierdoor geen bestuursbesluit kan worden genomen, wordt desalniettemin het besluit genomen door het Bestuur.

13.5 Een gelijktijdige verbinding met geluid tot stand gebracht tussen bestuurders, waar ter wereld zij ook zijn, vormt gedurende het bestaan van deze verbinding een bestuursvergadering, tenzij een bestuurder zich daartegen verzet.

13.6 Besluiten van het Bestuur kunnen in plaats van in een vergadering ook schriftelijk worden genomen, mits alle bestuurders in het te nemen besluit gekend zijn en geen van hen zich tegen deze wijze van besluiten verzet.

13.7 Het Bestuur kan een reglement opstellen waarin aangelegenheden hem intern betreffende worden geregeld. Voorts kunnen de bestuurders al dan niet bij reglement de bestuurstaken onderling verdelen.

13.8 Het Bestuur behoeft de goedkeuring van de Algemene Vergadering voor zodanige bestuursbesluiten als de Algemene Vergadering bij haar specifiek omschreven besluit heeft vastgesteld en aan het Bestuur heeft medegedeeld.

13.9 Het ontbreken van de ingevolge artikel 13.8 vereiste goedkeuring tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het Bestuur of de bestuurders niet aan.

13.10 10.2.g

BESTUUR - VERTEGENWOORDIGING

Artikel 14

Het Bestuur vertegenwoordigt de Vennootschap. De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt mede toe aan iedere Bestuurder met de titel "Algemeen Directeur" afzonderlijk.

ALGEMENE VERGADERING - BIJEENROEPING EN AGENDERING

Artikel 15

15.1 Tijdens ieder boekjaar wordt ten minste één Algemene Vergadering gehouden of ten minste eenmaal overeenkomstig artikel 18.1 besloten.

15.2 Voorts worden Algemene Vergaderingen gehouden zo dikwijls het Bestuur dan wel één of meer bestuurders overgaan tot bijeenroeping.

- 15.3 Algemene Vergaderingen worden gehouden in de statutaire plaats van vestiging van de Vennootschap, dan wel te Den Haag, Amsterdam, Arnhem, Zwolle, Enschede of Luxemburg (Groothertogdom Luxemburg).
- 15.4 De oproeping van Vergadergerechtigden geschiedt door middel van oproepingsbrieven niet later dan op de achtste dag vóór die van de vergadering.
- 15.5 Indien de door de wet of de statuten gegeven voorschriften voor de plaats van een Algemene Vergadering, het oproepen of agenderen van een Algemene Vergadering niet in acht zijn genomen, kunnen desondanks rechtsgeldige besluiten worden genomen mits alle Vergadergerechtigden hebben ingestemd met de plaats van vergadering respectievelijk ermee hebben ingestemd dat de besluitvorming over die onderwerpen plaatsvindt, en de bestuurders voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid zijn gesteld om advies uit te brengen.

ALGEMENE VERGADERING - VERGADERORDE

Artikel 16

- 16.1 De Algemene Vergadering voorziet zelf in haar leiding.
- 16.2 De bestuurders hebben als zodanig in de Algemene Vergadering een raadgevende stem.
- 16.3 Het Bestuur kan besluiten dat iedere Vergadergerechtigde bevoegd is om in persoon of bij een schriftelijk gevolmachtigde, door middel van een elektronisch communicatiemiddel aan de Algemene Vergadering deel te nemen, daarin het woord te voeren en voor zover van toepassing het stemrecht uit te oefenen.
- 16.4 Door het Bestuur kunnen voorwaarden worden gesteld aan het gebruik van het elektronisch communicatiemiddel.

ALGEMENE VERGADERING - BESLUITVORMING

Artikel 17

- 17.1 10.2.g
- 17.2 Het Bestuur kan besluiten dat stemmen die voorafgaand aan de Algemene Vergadering via een elektronisch communicatiemiddel worden uitgebracht, gelijk worden gesteld met stemmen die ten tijde van de vergadering worden uitgebracht. 10.2.g
- 17.3 10.2.g
10.2.g Ongeldige en blanco stemmen worden niet als uitgebrachte stemmen geteld.

ALGEMENE VERGADERING - BESLUITVORMING BUITEN VERGADERING

Artikel 18

- 18.1 Besluitvorming van Aandeelhouders kan op andere wijze dan in een vergadering geschieden, mits alle Vergadergerechtigden met deze wijze van besluitvorming hebben ingestemd. Instemming met de wijze van besluitvorming kan langs elektronische weg plaatsvinden. De stemmen worden schriftelijk uitgebracht.
- 18.2 De bestuurders worden voorafgaand aan de besluitvorming als bedoeld in artikel 18.1 in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen.

BOEKJAAR, JAARREKENING

Artikel 19

- 19.1 Het boekjaar van de Vennootschap is gelijk aan het kalenderjaar.
- 19.2 Het Bestuur maakt jaarlijks binnen vijf maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn met ten hoogste zes maanden door de Algemene Vergadering op grond van bijzondere omstandigheden, een jaarrekening op en legt het deze voor de Aandeelhouders ter inzage ten kantore van de Vennootschap. Indien de Vennootschap krachtens de wet verplicht is een jaarverslag op te stellen, legt het Bestuur binnen deze termijn ook het jaarverslag ter inzage voor de Aandeelhouders. De jaarrekening wordt ondertekend door alle bestuurders; indien van één of meer hunner de ondertekening ontbreekt, dan wordt daarvan, onder opgave van de reden, melding gemaakt op de jaarrekening.
- 19.3 De Algemene Vergadering stelt de jaarrekening vast. Vaststelling van de jaarrekening op de wijze als omschreven in de eerste zin van artikel 2:210 lid 5 BW is uitgesloten.
- 19.4 De Vennootschap gaat over tot openbaarmaking van de jaarrekening, tezamen met de overige relevante stukken en gegevens, voor zover en op de wijze als wettelijk voorgeschreven.

UITKERING OP AANDELEN

Artikel 20

- 20.1 De Algemene Vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van uitkeringen, voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
- 20.2 Een besluit dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang het Bestuur geen goedkeuring heeft verleend. Het Bestuur weigert slechts de goedkeuring indien het weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de Vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
- 20.3 Bij de berekening van iedere uitkering tellen de aandelen die de Vennootschap in haar kapitaal houdt niet mede.
- 20.4 Bij de berekening van het bedrag, dat op ieder aandeel zal worden uitgekeerd, komt slechts het bedrag van de verplichte stortingen op het nominale bedrag van de aandelen in aanmerking. Van de vorige zin kan telkens met instemming van alle Aandeelhouders worden afgeweken.

ONTBINDING EN VEREFFENING

Artikel 21

- 21.1 Ingeval van ontbinding van de Vennootschap geschiedt de vereffening door het Bestuur, tenzij de Algemene Vergadering anders besluit.
- 21.2 Van hetgeen na voldoening van alle schulden van de Vennootschap van haar vermogen overblijft, wordt allereerst op de aandelen terugbetaald hetgeen van het nominale bedrag daarop gestort is. Hetgeen daarna van het vermogen overblijft, wordt uitgekeerd aan de Aandeelhouders naar evenredigheid van het gezamenlijk bedrag van hun aandelen. Op aandelen die de Vennootschap zelf houdt, kan geen uitkering aan de Vennootschap zelf plaatshebben.
- 21.3 Na afloop van de vereffening blijven de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de ontbonden Vennootschap gedurende de door de wet voorgeschreven termijn berus-

ten onder degene die daartoe door de Algemene Vergadering bij het besluit tot ontbinding is aangewezen. Indien een aanwijzing als voormeld door de Algemene Vergadering niet is geschied, geschiedt deze door de vereffenaars.

OVERGANGSBEPALING

Artikel 22

Het eerste boekjaar van de Vennootschap eindigt op éénendertig december tweeduizend vijftien.

UITGEGEVEN VOOR DOORLOPENDE TEKST

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e @ppmoost.nl>
Verzonden: woensdag 16 december 2015 09:21
Aan: 10.2.e
Onderwerp: FW: Overdracht DVI 1 - stukken waarbij de Staat niet is betrokken
Bijlagen: LU-#9886226-v4-EIF_-_DVI_-_Sub_Agreement_(TRANSFER_FORM)_-_PPM_Oost.doc;
LU-#9886325-v4-DVI_-_Transfer_Agreement_-_PPM_Oost.doc; IH151027 PPM
Oost_DVI - master agreement.doc

10.2.e Ook deze mail zend ik je nogmaals in verband met een zelfde bericht van vertraging. Ook deze ontvang je nu wellicht dubbel.

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 15 december 2015 16:03
Aan: 10.2.e !@minez.nl>
CC: 10.2.e @ppmoost.nl>
Onderwerp: Overdracht DVI 1 - stukken waarbij de Staat niet is betrokken

Beste 10.2.e

Zoals eerder aangegeven zijn er na ondertekening van de overeenkomst van contractsovername en wijziging van de uitvoeringsovereenkomst tussen DVI Beheer BV en de Staat nog een aantal stappen om te nemen. Eerst zal PPM Oost haar volledige rechtsverhouding met betrekking tot DVI 1 overdragen aan DVI Beheer BV. Daartoe sluit PPM Oost de bijgaande masterovereenkomst met DVI Beheer BV. Vervolgens zullen in Luxemburg de aandelen in DVI SA SICAR worden overgedragen door PPM Oost aan DVI Beheer BV en neem DVI Beheer BV de subscription agreement met PPM Oost over door het ondertekenen van een eigen subscription agreement.

Bijgaand tref je de concepten hiervoor aan, te weten:

- De master agreement tussen PPM Oost en DVI Beheer BV;
- De transfer agreement waarin de aandelen DVI SA SICAR door PPM Oost worden overgedragen aan DVI Beheer BV;
- De subscription agreement die door DVI Beheer BV getekend dient te worden.

Deze stukken zijn door mij en door PPM Oost ingeschakelde externe juristen (vorig jaar door 10.2.g en dit jaar door 10.2.e) bekeken en juridisch in orde bevonden. De Staat is geen partij bij deze overeenkomsten en geeft in de overeenkomst van contractsovername toestemming voor hetgeen in deze overeenkomsten is vastgelegd.

Zoals we eerder bespraken zend ik je deze door ter completering van jouw dossier.

Vriendelijke groet,

10.2.e

TRANSFER AND ASSIGNMENT AGREEMENT

Dated ____ DECEMBER 2015

Between

**Participatiemaatschappij Oost Nederland NV
as Transferor**

and

**Dutch Venture Initiative Beheer B.V.
as Transferee**

and

Dutch Venture Initiative S.A. SICAR

**for the transfer of all the 10.2.g Shares and assignment of Undrawn Commitment
in Dutch Venture Initiative S.A. SICAR**

CONTENTS

Clause	Page
1. INTERPRETATION.....	2
2. TRANSFER AND ASSIGNMENT.....	3
3. RELEASE OF ASSIGNED COMMITMENT	3
4. DATE OF THE TRANSFER OF THE ASSIGNED SHARES AND ASSIGNED COMMITMENT.....	4
5. REPRESENTATIONS AND WARRANTIES OF THE TRANSFEROR.....	4
6. REPRESENTATIONS AND WARRANTIES OF THE TRANSFEREE.....	4
7. GENERAL.....	5
 SIGNATORIES	 7

THIS AGREEMENT (the **Agreement**) is made and entered into as of ____ December 2015

BETWEEN

- (1) **Participatiemaatschappij Oost Nederland NV**, a public limited liability company (*naamloze vennootschap*) formed under the laws of The Netherlands, with its seat at Arnhem, the Netherlands, and its registered office at Bedrijvenpark IJsseloord 2, Meander 601, 6825 ME Arnhem, The Netherlands and registered with the Dutch Chamber of Commerce under number 09043123 (the **Transferor**);

and

- (2) **Dutch Venture Initiative Beheer B.V.**, a private limited liability company (*besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid*) formed under the laws of The Netherlands, with its seat at Apeldoorn, the Netherlands and its registered office at Bedrijvenpark IJsseloord 2, Meander 601, 6825 ME Arnhem, The Netherlands, and registered with the Dutch Chamber of Commerce under number 62058738 (the **Transferee**);

and

- (3) **Dutch Venture Initiative S.A. SICAR**, *a société d'investissement en capital à risque* (investment company in risk capital) incorporated as a *société anonyme* (public limited liability company) under the laws of the Grand Duchy of Luxembourg under the 2004 Act (as defined below), having its registered office at 5, allée Scheffer, L-2520 Luxembourg, Grand Duchy of Luxembourg, registered with the Luxembourg trade and companies register under number B 179637 (the **Company**);

(the **Parties**, each a **Party**).

WHEREAS

- (A) The Company is governed by the Luxembourg act of 15 June 2004 on the investment company in risk capital, as amended (the **2004 Act**) and is more fully described under:

- the confidential private placement memorandum of the Company (the **Memorandum**), as amended or supplemented from time to time (a copy of the latest Memorandum is attached to this Agreement as Appendix I); and
- the articles of incorporation of the Company (the **Articles**).

- (B) The Transferor entered into:

- (a) a Subscription Agreement for **10.2.g** Shares of the Company on 12 August 2013 (the **Transferor Subscription Agreement**) whereby the Transferor committed to invest EUR**10.2.g** in **10.2.g** Shares of the Company and the Transferor's EUR**10.2.g** Commitment was accepted by the Company on the First Closing Date (i.e., 12 August 2013); and
- (b) an additional Subscription Agreement for **10.2.g** Shares of the Company on 16 July 2015 whereby the Transferor committed to invest an additional amount of EUR30,000,000 in **10.2.g** Shares of the Company and such additional Transferor's EUR30,000,000 Commitment was accepted by the Company on 16 July 2015

(the Subscription Agreements referred to above are the **Transferor Subscription Agreements**)

(C) The Transferor holds, as at the date hereof, 10.2.g in the Company and has an outstanding Undrawn Commitment of 10.2.g to the Company (the **Transferor Undrawn Commitment**).

(D) The Transferor is the sole shareholder of the Transferee and pursuant to a master agreement dated on, or about, the date of this Agreement between the Transferor as 'Shareholder' and the Transferee as 'Company' (the **Master Agreement**, a copy of which is attached hereto as Appendix III) wishes:

- to transfer all its 10.2.g Shares in the Company (the **Assigned Shares**); and
- to transfer and assign the Transferor's Undrawn Commitment and all rights and obligations of the Transferor under the Transferor Subscription Agreements (the **Assigned Commitment**);

to the Transferee and the Company approves such transfer and assignment under the terms and conditions hereinafter set forth.

NOW, THEREFORE, for and in consideration of the premises and the mutual covenants and agreements herein contained, the Parties hereto hereby agree as follows:

1. INTERPRETATION

1.1 A reference in this Agreement to:

- (i) a statutory provision or regulatory circular or decree or any subordinate legislation includes a reference to such statutory provision, circular, decree or subordinate legislation as modified or re-enacted or both from time to time;
- (ii) a document includes a reference to such document as modified or replaced from time to time;
- (iii) a Clause is, unless the context requires otherwise, a reference to a clause of this Agreement; and
- (iv) a Schedule is, unless the context requires otherwise, a reference to a schedule of this Agreement.

1.2 In this Agreement:

- (i) the singular includes the plural and vice versa;
- (ii) headings are for convenience only and do not affect the interpretation of this Agreement; and
- (iii) any list or examples following the word "including" will be interpreted without limitation to the generality of the preceding words;

- (iv) unless the context otherwise requires, or terms have been specifically defined in this Agreement, words and expressions contained in this Agreement shall bear the same meaning as in the Memorandum.

2. TRANSFER AND ASSIGNMENT

2.1 Subject to the terms and conditions set forth in this Agreement and in accordance with the terms of the Memorandum and the Articles:

- (a) the Transferor hereby, to give effect to the Master Agreement:
 - (i) transfers the full ownership of the Assigned Shares; and
 - (ii) transfers and assigns all of its outstanding rights and obligations under the Transferor Subscription Agreements, the Articles and the Memorandum as at the date hereof (including its obligation to pay the Assigned Commitment) and related obligation to irrevocably subscribe for **10.2.g** Shares in the Company for an amount equal to the Assigned Commitment further to Drawdown Notices from the Company;

to the Transferee in exchange for the Transferee's commitments under Clause 2.1(b) below and the Company's commitment and release and discharge granted under Clause 3.1 below;

- (b) the Transferee hereby:
 - (i) acquires the Assigned Shares (which are transferred to it by the Transferor to give effect to the Master Agreement) and accepts to be bound by the terms and provisions of the Articles and the Memorandum as a result thereof;
 - (ii) accepts to take over all of the Transferor's outstanding rights and obligations under the Transferor Subscription Agreements, the Articles and the Memorandum as at the date hereof (and to pay in the Assigned Commitment further to any future Drawdown Notices); and
 - (iii) undertakes to enter into a Subscription Agreement (on the date of signing this Agreement and effective as of the Transfer Date) in substitution of the Transferor Subscription Agreements, pursuant to which the Transferee shall, *inter alia*, irrevocably subscribe for **10.2.g** Shares in an amount equal to the Assigned Commitment further to Drawdown Notices from the Company, in the form of the Subscription Agreement attached hereto as Appendix II (the **Transferee's Subscription Agreement**).

3. RELEASE OF ASSIGNED COMMITMENT

3.1 In exchange for the Transferee's commitment under Clause 2.1(b) above, and in reliance upon the representations set out under Clause 6 of this Agreement, the Company hereby:

- (a) approves the transfer of the Assigned Shares in accordance with Section 13 of the Memorandum and this Agreement;
- (b) releases and discharges the Transferor from all of its outstanding obligations under the Transferor Subscription Agreements (and, in particular but without limitation,

from its obligation to irrevocably subscribe for **10.2.g** Shares for an amount equal to the Assigned Commitment);

- (c) undertakes to accept the Transferee's Subscription Agreement on the Transfer Date and with effect from such date;
- (d) undertakes, with effect from the Transfer Date, to procure the entry of the Transferee in the register of:
 - (i) the shareholders of the Company in the name of the Transferee in respect of all the Assigned Shares; and
 - (ii) Undrawn Commitments for the purchase of **10.2.g** Shares for an amount equal to the Assigned Commitment.

4. DATE OF THE TRANSFER OF THE ASSIGNED SHARES AND ASSIGNED COMMITMENT

The transfer and assignment of the Assigned Shares and Assigned Commitment from the Transferor to the Transferee shall be effective as of the date on which this Agreement and the Transferee's Subscription Agreement are validly entered into between the respective parties to those agreement (the **Transfer Date**).

5. REPRESENTATIONS AND WARRANTIES OF THE TRANSFEROR

The Transferor represents and warrants that the statements contained in this Clause 5 are correct and complete as of the date of this Agreement:

- (a) the Transferor has not created, or entered into any arrangements to the effect of creating, any restrictions on transfer, any security interest, option, warrants, purchase rights or any other claim in respect of the Assigned Shares and Assigned Commitment save those as set forth in the Memorandum and Articles;
- (b) the Transferor has the requisite power and authority to enter into and to perform this Agreement and transfer the beneficial ownership of the Assigned Shares and the Assigned Commitment;
- (c) this Agreement constitutes the legal, valid and binding obligation of the Transferee, enforceable in accordance with their terms.

6. REPRESENTATIONS AND WARRANTIES OF THE TRANSFEE

6.1 The Transferee represents and warrants that the statements contained in this Clause 6.1 are correct and complete as of the date of this Agreement:

- (a) the Transferee has the requisite power and authority to enter into and to perform its obligations under this Agreement;
- (b) this Agreement and the Transferee's Subscription Agreement constitute the legal, valid and binding obligation of the Transferee, enforceable in accordance with their terms;

(c) the Transferee is 10.2.g

7. GENERAL

7.1 Further Assurance

Each of the Parties agrees to perform (or procure the performance of) all further acts and things, and execute and deliver (or procure the execution and delivery of) such further documents, as may be required by law or as may be necessary or reasonably desirable to implement and/or give effect to this Agreement.

7.2 Expenses

The Transferor is responsible for and undertakes to pay all costs and expenses (including any taxation) arising in connection with any the transfer and assignment contemplated in this Agreement, including reasonable legal fees arising in relation thereto incurred by the Company and stamp duty or stamp duty reserve tax (if any) payable. The Transferor and the Transferee agree to indemnify the Indemnified Persons, in a manner satisfactory to the Company against any Claims and Expenses to which the Indemnified Persons may become subject arising out of or based upon any false representation or warranty made by, or breach or failure to comply with any covenant or agreement of, the Transferor or the Transferee in connection with the transfer and assignment contemplated by this Agreement.

7.3 Applicable Law

The validity, construction and performance of this Agreement shall be governed by and construed in accordance with the laws of Luxembourg.

7.4 Dispute

Any dispute arising from this Agreement shall be submitted exclusively to the courts of the district of Luxembourg-City.

7.5 Modifications

No oral explanation or oral information by any of the Parties hereto shall alter the meaning or interpretation of this Agreement. No amendment or change thereof or addition thereto shall be effective or binding on any of the Parties unless set forth in writing and duly executed by the Parties.

7.6 Non-Waiver

The waiver, express or implied, by any of the Parties of any right under this Agreement or of any failure to perform or breach thereof by the other Party shall neither constitute nor be deemed to constitute a waiver of any other right thereunder or of any claims or remedies

available under applicable law in respect of any other failure to perform or breach hereof by such other Party, whether of a similar or dissimilar nature thereto.

7.7 Counterparts

This Agreement may be executed in any number of counterparts, all of which taken together shall constitute one and the same Agreement, and any Party (including any authorised representative of a Party) may enter into this Agreement by executing a counterpart.

SIGNATORIES

IN WITNESS WHEREOF, the Parties hereto have executed this Agreement in three original copies on ____ December 2015. Each Party acknowledges having received one original copy of this Agreement.

The Transferor
Participatiemaatschappij Oost Nederland NV

The Transferee
Dutch Venture Initiative Beheer B.V.

The Company
Dutch Venture Initiative S.A. SICAR
By:
Title:

Appendix I – Memorandum

Appendix II - Transferee's Subscription Agreement

Appendix III – Master Agreement

SUBSCRIPTION AGREEMENT

____ **DECEMBER 2015**

FOR THE PURCHASE OF 10.2.g SHARES OF DUTCH VENTURE INITIATIVE S.A. SICAR
A LUXEMBOURG INVESTMENT COMPANY IN RISK CAPITAL

DUTCH VENTURE INITIATIVE BEHEER B.V

To: Dutch Venture Initiative S.A. SICAR
C/o CACEIS Bank Luxembourg
5 allée Scheffer
L-2520 Luxembourg
Grand Duchy of Luxembourg

PRELIMINARY NOTE

This Subscription Agreement is entered into in the context of the transfer and assignment of 10.2.g Shares and Undrawn Commitment in Dutch Venture Capital Initiative S.A. SICAR (the **Company**) pursuant to a transfer and assignment agreement amongst Participatiemaatschappij Oost Nederland NV (the **Transferor**), Dutch Venture Initiative Beheer B.V. (the **Transferee**) and the Company (the **Transfer and Assignment Agreement**).

The Transferor entered into (a) a Subscription Agreement for 10.2.g Shares of the Company on 12 August 2013 whereby the Transferor committed to invest EUR10.2.g in 10.2.g Shares of the Company and the Transferor's EUR10.2.g Commitment was accepted by the Company on the First Closing Date (i.e., 12 August 2013) and (b) an additional Subscription Agreement for 10.2.g Shares of the Company on 16 July 2015 whereby the Transferor committed to invest an additional amount of EUR10.2.g in 10.2.g Shares of the Company and such additional Transferor's EUR10.2.g Commitment was accepted by the Company on 16 July 2015 (the Subscription Agreements referred to above are the **Transferor Subscription Agreements**). The Transferor holds, as at the date hereof, 10.2.g Shares in the Company and has an outstanding Undrawn Commitment of 10.2.g to the Company.

The Transferor has agreed to:

- transfer 100% (one hundred per cent.) of its 10.2.g Shares; and
- assign 100% of its Undrawn Commitment and rights and obligations under the Transferor Subscription Agreements;

(the **Transferred Interest**) to the Transferee who has agreed to accept such transfer and assignment and the Company has agreed to consent to the proposed Transfer to take effect on the Transfer Date (as defined in the Transfer and Assignment Agreement).

All references to the "us" or "we" in this Subscription Agreement should be read as referring to the Transferee in the context of the Transferee acquiring and assuming the Transferred Interest pursuant to the Transfer and Assignment Agreement. For the avoidance of doubt, **the Transferee in executing this Subscription Agreement does not make a new subscription for 10.2.g Shares and does not enter into a new Commitment but instead assumes all rights and obligations in relation to the Transferred Interest previously subscribed for by the Transferor.**

IMPORTANT NOTICE

10.2.g

THE OFFER AND SALE OF SHARES OF THE COMPANY IS MADE SUBJECT TO THE TERMS OF THE MEMORANDUM AND THE ARTICLES.

RESTRICTIONS ON SOLICITATION AND RESALE

10.2.g

PRIVATE OFFERING

10.2.g

10.2.g

10.2.g

10.2.g

PAST PERFORMANCE AND PROJECTIONS

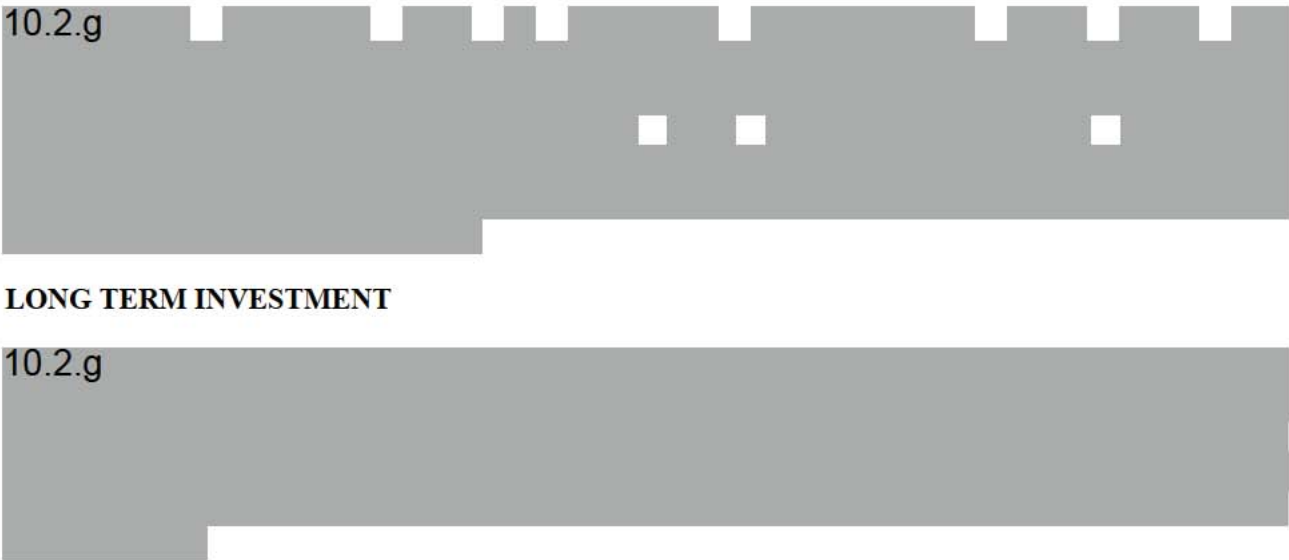
10.2.g

10.2.g

10.2.g

LONG TERM INVESTMENT

10.2.g

Clause	PAGE
1. INTERPRETATION	7
2. COMMITMENT TO SUBSCRIBE	7
3. CLASSES OF SHARES.....	8
4. COMMITMENT, IRREVOCABILITY, CLOSINGS AND EQUALISATION – EFFECTIVENESS OF THIS SUBSCRIPTION AGREEMENT	8
5. FAILURE TO COMPLY WITH A DRAWDOWN NOTICE.....	10
6. REDEMPTION OF SHARES AND CONVERSION OF SHARES	12
7. APPOINTMENT OF DIRECTORS.....	12
8. RESTRICTIONS ON TRANSFER.....	13
9. INVESTMENT COMMITTEE AND ADVISORY BOARD.....	14
10. PROVISION OF GENERAL INFORMATION - IDENTIFICATION	14
11. DISTRIBUTIONS – REINVESTMENT	14
12. LIABILITY AND INDEMNIFICATION.....	15
13. CONFIDENTIAL INFORMATION.....	16
14. PAYMENTS	17
15. REPRESENTATIONS, WARRANTIES AND COVENANTS	17
16. NOTICE	20
17. PERSONAL DATA	20
18. AMENDMENT	21
19. ASSIGNMENT	21
20. WAIVER	21
21. PARTIAL INVALIDITY	21
22. APPLICABLE LAW	21
23. DISPUTE.....	21
24. COUNTERPARTS.....	21

APPENDIXES

1. INFORMATION REGARDING THE SUBSCRIBER	23
2. CERTIFICATE OF WELL-INFORMED INVESTOR DECLARATION	24
3. NOTICE OF ACCEPTANCE / NON-ACCEPTANCE	26

SUBSCRIPTION AGREEMENT FOR SHARES IN

DUTCH VENTURE INITIATIVE S.A. SICAR

1. INTERPRETATION

1.1 A reference in this subscription agreement (the **Subscription Agreement**) to:

- (a) a statutory provision or regulatory circular or decree or any subordinate legislation includes a reference to such statutory provision, circular, decree or subordinate legislation as modified or re-enacted or both from time to time;
- (b) a document includes a reference to such document as modified or replaced from time to time;
- (c) a Clause is, unless the context requires otherwise, a reference to a clause of this Subscription Agreement;
- (d) an Appendix is, unless the context requires otherwise, a reference to an appendix of this Subscription Agreement;
- (e) a Section is, unless the context requires otherwise, the relevant section of the confidential offering memorandum of the Company (the **Memorandum**);
- (f) a person includes a reference to a corporation, body corporate, association or partnership; and
- (g) a person includes a reference to that person's legal representatives, successors and permitted assignees.

1.2 In this Subscription Agreement:

- (a) the singular includes the plural and vice versa;
- (b) headings are for convenience only and do not affect the interpretation of this Subscription Agreement;
- (c) any list or examples following the word "including" shall be interpreted without limitation to the generality of the preceding words;
- (d) unless the context otherwise requires, capitalised terms used without definition shall have the meaning given to them in Memorandum; and
- (e) all references herein to "EUR" or "€" are to the euro.

2. COMMITMENT TO SUBSCRIBE

2.1 Subject to the terms and provisions of this Subscription Agreement, we hereby irrevocably:

- (a) commit to subscribe, on a cash and term basis, for Shares of Dutch Venture Initiative S.A. SICAR, a Luxembourg investment company in risk capital (*société d'investissement en capital à risque* or **SICAR**) incorporated as a public limited liability company (*société anonyme*) (the **Company**) subject to the Luxembourg act dated 15 June 2004 relating to the

investment company in risk capital, as amended (the **2004 Act**), in accordance with and subject to the terms of the Memorandum and of the Articles, copies of which have been received and read carefully by us;

- (b) for an amount of EUR[N/A] million (the **Commitment**).

2.2 We acknowledge and agree that:

- (a) this subscription and our Commitment are irrevocable;
- (b) 10.2.g [REDACTED]
- (c) 10.2.g [REDACTED]
- (d) this Subscription Agreement and our Commitment may be accepted or rejected by the Company, in whole or in part, in its sole and absolute discretion and that if this Subscription Agreement is rejected, then it shall have no force or effect;
- (e) by signing this Subscription Agreement, we accept to be bound by the terms of the Memorandum, as the latter may be amended from time to time in accordance with its terms;
- (f) any changes to the text herein must be agreed in advance and initialled by us. The Administrative Agent may, in its discretion, require us to furnish additional financial or other information as may be necessary or appropriate to determine whether or not as a potential Investor, we may or should be admitted to the Company.

3. **CLASSES OF SHARES**

10.2.g [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

4. **COMMITMENT, IRREVOCABILITY, CLOSINGS AND EQUALISATION – EFFECTIVENESS OF THIS SUBSCRIPTION AGREEMENT**

Irrevocable Commitment

4.1 We hereby irrevocably commit to make, in accordance with, and subject to, the terms of the Memorandum, the Articles and this Subscription Agreement:

- (a) all subscriptions and payments for the entire Commitment;
- (b) Capital Contributions equal, in total, to our Commitment in consideration for the issue of fully paid 10.2.g Shares of the Company.

4.2 We acknowledge and accept that:

- (a) by signing this Subscription Agreement (but subject to the terms of this Subscription Agreement), the terms of the Memorandum and the Articles become binding between us and the Company; and that

- (b) this Subscription Agreement is, and will become effective, subject to the approval by the CSSF of European Angels Fund S.C.A. SICAR – EAF Netherlands, a compartment to be launched within European Angels Fund S.C.A. SICAR, a Luxembourg investment company in risk capital formed as a corporate partnership by shares and authorised under the 2004 Act.

Offering of Shares – Closing – Drawdown Dates and Investment Period

- 4.3 We are fully aware, have carefully considered, acknowledge and irrevocably agree to be bound by, and to act in accordance with, the provisions of the Memorandum and the Articles relating to the "Offering of Shares – Closing" and "Drawdown Dates and Investment Period" as set out in, inter alia, Sections 10 and 11 of the Memorandum and, in particular, that:

First Closing

- (a) the First Closing Date occurred on 10.2.g .

Further Closings – Actualisation Interest and Equalisation payment

- (b) 10.2.g

- (c) 10.2.g

10.2.g

- (d) 10.2.g

Shares

- (f) 10.2.g

Drawdown and Capital Contributions

- (g) our Commitment is payable on each Drawdown Date on a pro rata basis in accordance with, and subject to, Section 11 of the Memorandum. Prior to each Drawdown Date, the Company will issue a Drawdown Notice requiring us to make the relevant Capital Contribution on that Drawdown Date and informing us of the corresponding number of Shares that will be issued;
- (h) the Capital Contribution required to be made to the Company further to a Drawdown Notice must be paid within 10 Business Days;
- (i) notwithstanding the above, if the actual Capital Contribution to be paid by us changes after delivery of a Drawdown Notice (due, for example, to a change in the amount or nature of the Investment or a default by another Investor), the Administrative Agent upon instruction of the Company shall issue a revised Drawdown Notice to us. We will then be required and hereby agree to pay any additional Capital Contribution thereby required no later than the Drawdown Date specified in such revised Drawdown Notice (but which may not be less than 10 Business Days following delivery of the Drawdown Notice);
- (j) no new (or increase in) Commitments will be accepted after the Final Closing Date.

Effectiveness of this Subscription Agreement

4.4 We are fully aware, have carefully considered, acknowledge and accept, that:

- (a) this Subscription Agreement and our Commitment become irrevocable at the time of their submission to the Company and that they may not be withdrawn by us;
- (b) the Company will not be bound by this Subscription Agreement unless and until it will have formally accepted this subscription;
- (c) this Subscription Agreement and our Commitment may be accepted by the Company by executing the notice of acceptance attached as Appendix 3 "Notice of Acceptance / Non-acceptance" to this Subscription Agreement and returning one duly executed original of this Subscription Agreement to the undersigned at the address or fax number stated in Appendix 1 "Information regarding the Subscriber" to this Subscription Agreement;
- (d) our Commitment is subject to the terms and conditions set out in this Subscription Agreement, in the Memorandum and the Articles.

5. FAILURE TO COMPLY WITH A DRAWDOWN NOTICE

General

5.1 We are fully aware, have carefully considered, acknowledge and irrevocably agree to be bound by and to act in accordance with the provisions of the Memorandum and the Articles relating to Defaulting Investors and, in particular, Section 12 of the Memorandum and article 9 of the Articles and irrevocably agree that we will execute and perform all such deeds, documents, assurances, acts and things and to exercise all powers and rights available to us (including the convening of all meetings and the giving of all waivers and consents and passing of all resolutions of our members, partners or shareholders and of our directors, managers or officers) reasonably required to ensure that the rights of the Company as set out in Section 12 of the Memorandum and this Clause 5 be given their fullest effects.

5.2 We irrevocably agree **10.2.g**

10.2.g

5.3 If we do not remedy our Default in accordance with the provision of Section 12.2 of the Memorandum, we agree and understand that the Company will have the right to exercise one or more of the remedies set out in Section 12.4 of the Memorandum and, in particular to:

(a) proceed to 10.2.g

(b) require 10.2.g

(c) exercise 10.2.g

(d) off-set 10.2.g

(e) to transfer 10.2.g

(f) pursue 10.2.g

(g) reduce 10.2.g

5.4 We agree that 10.2.g

5.5 We are fully aware, have carefully considered, acknowledge and accept that, 10.2.g

5.6 We acknowledge and accept that, 10.2.g

5.7 We agree that 10.2.g

6. REDEMPTION OF SHARES AND CONVERSION OF SHARES

6.1 We are fully aware of, have carefully considered and accept 10.2.g

6.2 We are fully aware of, have carefully considered, acknowledge and accept, 10.2.g

(a) held by 10.2.g ;

(b) in case of 10.2.g

(c) held by 10.2.g ;

(d) in all other circumstances 10.2.g

the **Compulsory Redemption Rights**.

6.3 We are fully aware of, have carefully considered, acknowledge and accept 10.2.g

6.4 We hereby expressly undertake to the Company to 10.2.g

7. APPOINTMENT OF DIRECTORS

7.1 We are fully aware, have carefully considered, acknowledge and accept the specific rights granted to the 10.2.g Share and 10.2.g Shares as regards appointments of Directors (as described in Sections 7.2 to 7.7 and 9.11 and 9.12 of the Memorandum) and we undertake (i) to do our best efforts to ensure that these particular rights be granted full effect and (ii) to procure that all necessary actions are taken to effect any appointment or removal of directors pursuant to the below provisions:

(a) 10.2.g

(b) 10.2.g

8. RESTRICTIONS ON TRANSFER

8.1 We are fully aware, have carefully considered, acknowledge and accept, that:

(a) 10.2.g

(b) the Company may request us 10.2.g

(c) prior to a proposed Transfer, 10.2.g

(d) if we Transfer 10.2.g

(e) any Transfer 10.2.g

8.2 The Company may request us, and we irrevocably agree to, provide any information that the Company may consider necessary for the purpose of deciding whether or not we are, or will be, a Restricted Person or whether a Transfer will result in beneficial ownership of Shares by a Restricted Person.

9. INVESTMENT COMMITTEE AND ADVISORY BOARD

We are fully aware, have carefully considered, acknowledge and accept the rules on composition, functions, duties and rights of the Investment Committee in accordance with Sections 7.11 to 7.24 of the Memorandum and the Advisory Board in accordance with Sections 7.25 to 7.33 of the Memorandum (and we understand and accept that such Advisory Board will only be set up if any when so 10.2.g

10. PROVISION OF GENERAL INFORMATION - IDENTIFICATION

- 10.1 Subject to applicable law, we agree to provide the Company and the Administrative Agent with all information they may reasonably request from time to time with respect to 10.2.g

- 10.2 We acknowledge that, in order to enable the Company and the Administrative Agent to comply with their obligations to identify subscribers, we shall provide identity evidence required by 10.2.g

- 10.3 We further acknowledge that, pursuant to applicable Luxembourg laws to combat money laundering, the Administrative Agent may require banking details concerning the financial institutions from which the Administrative of payment is to be made.

- 10.4 We acknowledge that the Company or the Administrative Agent will also, without limitation, seek information and documents as defined in Appendix 1.

- 10.5 We also understand that the Company or the Administrative Agent may request that the relevant entity's final beneficial owner(s) are duly identified.

- 10.6 We acknowledge that, if we are not able to comply with these requirements, the Company will refuse the subscription.

11. DISTRIBUTIONS – REINVESTMENT

General

- 11.1 We are fully aware, have carefully considered, acknowledge and accept that subject to and in accordance with the terms of Section 20 of the Memorandum:

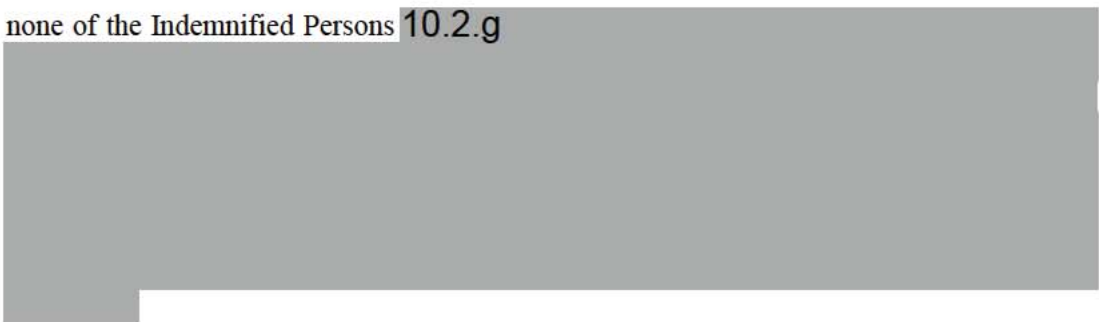
- (a) all Net Distributable Cash will be distributed to us pro rata at such time as set out in Section 20.1 of the Memorandum and that distributions of Net Distributable Cash will be made in accordance with the waterfall set out in Section 20.2 of the Memorandum;

- (b) the Company will not make any distribution in kind of assets, other than in circumstances set out in Sections 8.6(e) and 8.10(f)(ii) of the Memorandum;
- (c) nothing will oblige the Company to make distributions in circumstances set out in Section 20.4;
- (d) the Company is authorised to retain Net Distributable Cash in accordance with and subject to the terms of Sections 20.5 and 20.6;
- (e) we may be required to, and we hereby irrevocably and unconditionally agree, to return distributions made to us by the Company in accordance with, and subject to the terms of, Sections 20.7 to 20.9 of the Memorandum and we agree to make any payment required under Sections 20.7 to 20.9 of the Memorandum to the Company or the liquidators of the Company, as appropriate.

12. LIABILITY AND INDEMNIFICATION

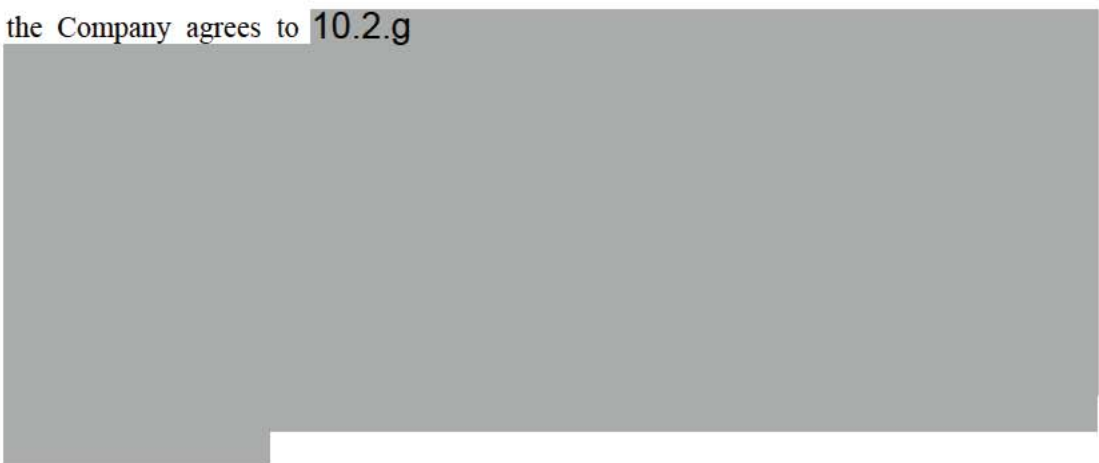
- 12.1 We are fully aware of, have carefully considered, acknowledge and accept, the provisions of the Memorandum set out in Section 24 and in particular that:

Liability of Indemnified Persons

- (a) none of the Indemnified Persons 10.2.g
-

- (b) 10.2.g
-

Indemnification of Indemnified Persons

- (c) the Company agrees to 10.2.g
-

- 12.2 We acknowledge and agree that indemnity amounts payable under Section 24.3 of the Memorandum to Indemnified Persons out of the assets of the Company will:

(a) in no case exceed 10.2.g

(b) 10.2.g

(c) 10.2.g

13. CONFIDENTIAL INFORMATION

13.1 We are fully aware of, have carefully considered, acknowledge and accept, the provisions of the Memorandum set out in Section 25 and, in particular, that we must keep confidential, and cannot disclose, and will make reasonable efforts to ensure that every person connected or Affiliated with us will not disclose, to any person, or use to the detriment of the Company, the Directors, the Adviser, the Service Providers or any of their Affiliates or any other Investor, any confidential information which may have come to our knowledge as a result of us being an Investor, concerning the affairs of the Company, the Directors, the Adviser, the Service Providers or any of their Affiliates or any other Investor, or concerning any actual or proposed Investment by the Company.

13.2 We acknowledge and agree that the restrictions contained in Clause 13.1 above and in Section 25 of the Memorandum 10.2.g

(a) 10.2.g

(b) 10.2.g

10.2.g

(c) 10.2.g

(d) 10.2.g

(e) 10.2.g

(f) the information concerned is 10.2.g

10.2.g

(g) disclosure is required 10.2.g

14. PAYMENTS

- 14.1 Unless otherwise expressly stated, all payments to be made pursuant to terms set out in the Memorandum will be made in Euro to us or the Company in immediately available funds to the accounts which will be communicated in writing by each of us to the Company or by the Company to us.
- 14.2 Distributions and payments from the Company to the undersigned shall be made to the subscriber's bank account in accordance with Appendix 1 hereto.

15. REPRESENTATIONS, WARRANTIES AND COVENANTS

- 15.1 We hereby declare, represent and warrant to you as follows:

- (a) we have the financial ability to 10.2.g
[REDACTED]
- (b) we have read carefully and are undertaking to subscribe and subscribing for Shares of the relevant Class(es) as set out in 10.2.g
[REDACTED]
- (c) we have 10.2.g
[REDACTED];
- (d) we have been given 10.2.g
[REDACTED];
- (e) we have determined 10.2.g
[REDACTED]
- (f) we are fully aware of, have carefully considered, acknowledge and accept, the provisions of the Memorandum set out in Section 23 and in particular, we agree (i) to provide to the Company (upon reasonable request) with such information and confirmation as may be required under Section 23 of the Memorandum and (ii) that the Company is authorised to exercise the remedies set out in Section 23.11 of the Memorandum 10.2.g
[REDACTED]

- (g) we confirm that we are 10.2.g
[REDACTED]
- (h) with regard to 10.2.g
[REDACTED]
- (i) we are duly authorised and qualified to 10.2.g
[REDACTED];
- (j) we agree, subject only to the acceptance of this subscription by the Company, to be 10.2.g
[REDACTED]
- (k) the execution and delivery of this Subscription Agreement, our undertaking to subscribe and subscription to the Company, the performance by us of our obligations under the Articles and Memorandum and the consummation of the transactions contemplated do and will not conflict with, 10.2.g
[REDACTED]
- (l) any information that we have provided to the Company and the Administrative Agent 10.2.g
[REDACTED]
- (m) we understand that the Adviser and its Affiliates 10.2.g
[REDACTED];
- (n) we agree that by acquiring Shares, we 10.2.g
[REDACTED]

- (o) 10.2.g [REDACTED]
- (p) we will provide to the Company (and the Service Providers) at any time during the term of the Company such information as the Company (or the relevant Service Provider) determines to be necessary or appropriate (i) 10.2.g [REDACTED]
- (q) we understand that the information provided herein (including Appendix 1 and 2) will be relied upon by the Company and the Administrative Agent for the purpose of determining 10.2.g [REDACTED]
- (r) we recognise that neither the Company, the Directors, the Adviser, nor any other persons have 10.2.g [REDACTED]
- (s) we agree to 10.2.g [REDACTED] 10.2.g [REDACTED];
- (t) we acknowledge, understand and agree that subscriptions need not be accepted in the order received;
- (u) we specifically acknowledge that 10.2.g [REDACTED]
- (v) we acknowledge that 10.2.g [REDACTED]
- (w) we acknowledge that 10.2.g [REDACTED];
- (x) we acknowledge that the 10.2.g [REDACTED]

(II) 10.2.g

(y) we understand that the 10.2.g

(z) we will not 10.2.g

(aa) we are not a 10.2.g ;

(bb) we have 10.2.g

Well-Informed Investor representation

15.2 We acknowledge that the Administrative Agent may require us to provide it with additional documents to 10.2.g .

15.3 In particular, we hereby represent and warrant that we are 10.2.g

(a) on our own behalf; or

(b) on behalf of 10.2.g ;

unless transferred in accordance with the terms of the Memorandum, the Articles and this Subscription Agreement.

16. NOTICE

Any notice, demand, offer or other instruments required or permitted to be given, made or sent hereunder shall, unless otherwise provided for herein, be in writing, signed by the party giving notice or making the same, and shall be deemed to have been duly given to any party:

(a) when delivered personally (by courier or otherwise);

(b) when receipt acknowledged, if telecopied; or

(c) the next Business Day after its timely delivery to a courier, if sent by overnight air courier guaranteeing next day delivery, in each case to us at the address set forth below and to the Company at its registered office.

17. PERSONAL DATA

17.1 We hereby acknowledge that the Company and the Services Providers (and, in particular, the Administrative Agent on the Company's behalf), shall collect and process the data supplied by us in the present Subscription Agreement for the purpose of fulfilling the services required by us in the

present Subscription Agreement and for the purpose of administering and managing our participation in the Company, and complying with our legal obligations (including for the purpose of account and distribution fee administration, anti-money laundering and terrorism financing identification, maintaining the register of Shareholders, processing subscription, redemption and conversion orders (if any) and payments of dividends to us and to provide client-related services). In particular, we hereby acknowledge that the Administrative Agent shall, in its capacity as registrar and transfer agent of the Company and on behalf of the Company, collect and process the data supplied by us for the purpose of maintaining the register of Shareholders and processing subscriptions of Shares and payment of dividends to Shareholders of the Company.

- 17.2 We acknowledge that we have a right of access and of rectification of the data relating to us in cases where such data are inaccurate or incomplete.

18. AMENDMENT

No provision of this Agreement may be changed, waived, discharged or discontinued, except by an instrument in writing signed by or on behalf of all Parties hereto.

19. ASSIGNMENT

This Subscription Agreement may not be assigned without the prior written consent of the Company.

20. WAIVER

The waiver, express or implied, by any of the parties of any right under this Subscription Agreement or of any failure to perform or breach thereof by the other party will neither constitute nor be deemed to constitute a waiver of any other right thereunder or of any claims or remedies available under applicable law in respect of any other failure to perform or breach hereof by such other party, whether of a similar or dissimilar nature thereto.

21. PARTIAL INVALIDITY

The invalidity or unenforceability of any provision of this Subscription Agreement will not affect the validity of the remaining provisions. If any provision proves to be invalid or unenforceable, the parties will replace the invalid or unenforceable provision by a valid new one, having an economic effect as close as possible to the invalid or unenforceable provision.

22. APPLICABLE LAW

The validity, construction and performance of this Subscription Agreement and any non-contractual obligations arising out of or in connection with it are governed by and construed in accordance with the laws of the Grand Duchy of Luxembourg.

23. DISPUTE

10.2.g

24. COUNTERPARTS

This Subscription Agreement may be executed in any number of counterparts and by the parties to it on separate counterparts, each of which is an original but all of which together constitute one and the same Subscription Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned has executed this Subscription Agreement in three counterparts, one of such counterpart to be retained by the Company, one by the subscriber and one by the Administrative Agent, this _____ day of December , 2015.

Dutch Venture Initiative Beheer B.V.

Signature of authorised signatory

Signature of second authorised signatory (if relevant)

Print name of authorised signatory

Print name of second authorised signatory

Print title of authorised signatory

Print title of second authorised signatory

APPENDIX 1
INFORMATION REGARDING THE SUBSCRIBER
PART 1 – DUTCH VENTURE INITIATIVE S.A. SICAR
BANK INFORMATION FORM

Shareholder(s) Details

Full name or company name: Dutch Venture Initiative Beheer B.V.

Please send as from today all returns of capital in relation to my investment in the above company to the following bank account:

Wire Details	
Account name: _____	Account number: _____
Name of bank: _____	Swift code: _____
Address: _____	Postal code: _____
City: _____	Country: _____
Intermediary bank involved in the payment: _____	
Swift code: _____	Country: _____

Other Information

Date: ____ December 2015

Signature:

Full name (in capital letters) of the Shareholder or representative of the company and his/her position

APPENDIX 2

CERTIFICATE OF WELL-INFORMED INVESTOR DECLARATION

We hereby confirm that:

- (a) we qualify as a Well-Informed Investor within the meaning of article 2 of the 2004 Act (i.e., as an institutional investor, professional investor or experienced investor as described below);
- (b) we have ticked below the box that most appropriately describes us.

Institutional investors, i.e.,

- ☐ *Institutional investors stricto sensu, such as banks and other professionals of the financial sector, insurance and reinsurance companies, social security institutions and pension funds, charitable institutions, industrial, commercial and financial group companies, all subscribing on their own behalf, and the structures which such institutional investors put into place for the management of their own assets.*
- ☐ *Credit institutions and other professionals of the financial sector investing in their own name but on behalf of institutional investors as defined above.*
- ☐ *Credit institutions and other professionals of the financial sector investing in their own name but on behalf of professional investors as defined below.*
- ☐ *Credit institutions and other professionals of the financial sector established in Luxembourg or abroad which invest in their own name but on behalf of one or more clients, which themselves are Well-Informed Investors within the meaning of article 2 of the 2004 Act, in which case we have also ticked the box which most appropriately describes our clients.*
- ☐ *Undertakings for collective investment established in Luxembourg or abroad.*
- ☐ *Holding companies or similar entities, whether Luxembourg-based or not, whose shareholders are institutional investors as described above.*
- ☐ *Holding companies or similar entities, whether Luxembourg-based or not, whose shareholder(s)/beneficial owner(s) is(are) individual person(s) which may reasonably be regarded as sophisticated investor(s) and where the purpose of the holding company is to hold important financial interests/investments for an individual or a family.*
- ☐ *A holding company or similar entity, whether Luxembourg-based or not, which as a result of its structure and activity holds financial interests/investments.*

Professional investors (within the meaning of Annex III of the Luxembourg law of 5 April 1993 on the financial sector, as amended), i.e.,

- ☐ *Commodity and commodity derivatives dealers that are authorised or regulated to operate in the financial markets.*
- ☐ *Management companies of pension funds.*
- ☐ *Management companies of undertakings for collective investment.*
- ☐ *National governments and their corresponding offices including public bodies that deal with public debt, central banks and supranational organisations.*

- ☐ *Large undertakings meeting two of the following size requirements on a company basis:*
- *balance sheet total: €20,000,000*
 - *net turnover: €40,000,000*
 - *own funds: €2,000,000*
- ☐ *Other institutional investors whose main activity is to invest in financial instruments, including entities dedicated to the securitisation of assets or other financial transactions.*

Experienced investors, i.e. investors that qualify neither as institutional investors nor as professional investors and that:

- (a) ☐ *hereby adhere to the status of experienced investors within the meaning of article 2 of the 2004 Act and confirm that they have the relevant expertise, experience and knowledge to adequately appraise an investment in the Company, and*
- (b) ☐ *commit to invest a minimum of €125,000, or*
- ☐ *certify their expertise, experience and knowledge to adequately appraise an investment in the Company by attaching hereto a certificate delivered by a credit institution within the meaning of Directive 2006/48/EC, an investment firm within the meaning of Directive 2004/39/EC, a management company within the meaning of Directive 2009/65/EC certifying the expertise, experience and knowledge of the investors to adequately appraise an investment in the Company.*

Executed in _____ on _____ December 2015

Print name of subscriber

Dutch Venture Initiative Beheer B.V.

Signature of authorised signatory

Signature of second authorised signatory (if relevant)

Print name of authorised signatory

Print name of second authorised signatory

Print title of authorised signatory

Print title of second authorised signatory

APPENDIX 3

NOTICE OF ACCEPTANCE / NON-ACCEPTANCE

The Company hereby **accepts** / **rejects** (*strike as appropriate*) the subscription set forth in this Subscription Agreement.

This notice of **acceptance** / **non-acceptance** (*strike as appropriate*) is executed in three counterparts, one of such counterpart to be retained by the Company, one by the subscriber and one by the Administrative Agent, this _____ day of ____ December , 2015

Dutch Venture Initiative S.A. SICAR
represented by

By:
Title: Director

By:
Title: Director

MASTER AGREEMENT

The undersigned,

1. PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ OOST NEDERLAND N.V., a public limited liability company (*naamloze vennootschap*) formed under the laws of The Netherlands, with its seat at Arnhem, the Netherlands, and its registered office at Bedrijvenpark IJsseloord 2, Meander 601, 6825 ME Arnhem, The Netherlands, and registered with the Dutch Chamber of Commerce under number 09043123 ("**PPM Oost**");and
2. DUTCH VENTURE INITIATIVE BEHEER B.V., a private limited liability company (*besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid*) formed under the laws of The Netherlands, with its seat at Apeldoorn, the Netherlands and its registered office at Bedrijvenpark IJsseloord 2, Meander 601, 6825 ME Arnhem, The Netherlands, and registered with the Dutch Chamber of Commerce under number 62058738 ("**DVI Beheer**");

WHEREAS:

PPM Oost and DVI Beheer have agreed that PPM Oost shall transfer all assets relating to its investment in Dutch Venture Initiative S.A. SICAR, *a société d'investissement en capital à risque* (investment company in risk capital) incorporated as a *société anonyme* (public limited liability company) under the laws of the Grand Duchy of Luxembourg ("**DVI SA**") to DVI Beheer in exchange for DVI Beheer assuming all corresponding liabilities;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1 DEFINITIONS

In this agreement (the "**Agreement**"):

"**Accounts**" means the bank accounts with numbers 10.1.c and 10.1.c of PPM Oost with 10.1.c

"**Articles**" means the articles of association of DVI SA;

"**Loan Agreement**" means the loan agreement dated 14 February 2013 between PPM Oost and the Dutch State in relation to the investment in DVI SA, as amended from time to time prior to the Transfer Date;

"**Memorandum**" means the confidential private placement memorandum of DVI SA, as amended or supplemented from time to time

"**Shares**" means 10.2.g Class 10.2. Shares (the "**Shares**") in the capital of DVI SA;

"**Subscription Agreement**" means the subscription agreement dated 12 August 2013 between PPM Oost and DVI SA and the subscription agreement dated 16 July 2015 between PPM Oost and DVI SA.

"**Transfer Date**" means the date on which the Shares are transferred to DVI Beheer.

ARTICLE 2 AGREEMENT TO TRANSFER

PPM Oost shall transfer the Shares on the Transfer Date to DVI Beheer, and DVI Beheer shall take over all rights and obligations of PPM Oost under the Subscription Agreement, the Articles and the Memorandum as per the Transfer Date and the entire legal relationship of PPM Oost with the Dutch State under the Loan Agreement as per the Transfer Date.

ARTICLE 3 TRANSFER OF SHARES / SUBSCRIPTION AGREEMENT

The transfer of the Shares, the assignment of the rights of PPM Oost under the Subscription Agreement, the Articles and the Memorandum, and the take-over by DVI Beheer of the obligations of PPM Oost under the Subscription Agreement, the Articles and the Memorandum shall be documented by way of a transfer and assignment agreement to be agreed between the parties and to be governed by Luxembourg law.

ARTICLE 4 TRANSFER OF LOAN AGREEMENT

The take-over by DVI Beheer of the entire legal relationship of PPM Oost with the Dutch State under the Loan Agreement shall be documented by way of a contract take-over agreement to be agreed between the parties and to be governed by the law of the Netherlands.

ARTICLE 5 TRANSFER OF ACCOUNTS

On or before the Transfer Date the Parties shall enter into a *Rekening-overnameverklaring* with 10.1.c pursuant to which they will

request **10.1.c** . to register the Accounts in the name of DVI Beheer.

ARTICLE 6 NO NULLIFICATION/DISSOLUTION

The parties hereby, to the extent legally possible, waive their rights to nullify or have nullified or dissolve or have dissolved the legal acts represented by this Agreement pursuant to the Articles 6:228 and/or 6:265 of the Dutch Civil Code or on any other ground.

ARTICLE 7 PARTIAL INVALIDITY AND WAIVER

The illegality, invalidity or unenforceability of any provision of this Agreement under the law of any jurisdiction shall not affect its legality, validity or enforceability under the law of any other jurisdiction nor the legality, validity or enforceability of any other provision.

ARTICLE 8 COUNTERPARTS

This Agreement may be signed in any number of counterparts, all of which taken together shall constitute one and the same instrument. Any party may enter into this Agreement by signing any such counterpart.

ARTICLE 9 SEVERABILITY

If any provision of this Agreement is or becomes illegal, invalid or unenforceable in any respect under any law of any jurisdiction, neither the legality, validity or enforceability of the remaining provisions nor the legality, validity or enforceability of such provision under the law of any other jurisdiction will in any way be affected or impaired.

ARTICLE 10 GOVERNING LAW AND JURISDICTION

10.1 Governing Law. This Agreement shall be governed by and construed in accordance with the laws of the Netherlands.

10.2 Disputes. **10.2.g**

[REDACTED]

IN WITNESS WHEREOF the parties have signed this Agreement:

Participatiemaatschappij Oost Nederland N.V.

By: 10.2.e
Title: Authorised representative
Date: _____ 2015

Dutch Venture Initiative Beheer B.V.

By: Participatiemaatschappij Oost Nederland N.V.
Title: Managing Director
Represented by: 10.2.e
Date: _____ 2015

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 22 december 2015 10:48
Aan: 10.2.e
Onderwerp: FW: Reactie mbt DVI-2 RE: 15180699 m.b.t. Bhm Nota

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 22 december 2015 10:45
Aan: Waasdorp, drs. P.M. (Pieter)
Onderwerp: Reactie mbt DVI-2 RE: 15180699 m.b.t. Bhm Nota Ondertekening Besluit tot verlening subsidie voor het Project "Dutch Venture Initiative II" / DVI-2

Pieter,

Om het ook in het DVI-2-dossier vast te kunnen leggen reageer ik ook maar naast ons telefoongesprek per email. Fijn dat je zo snel hebt gereageerd!

Nav jouw vragen het volgende:

In de overeenkomst/PPM van DVI is vastgelegd dat twee keer de inbreng van de Nederlandse Staat/EZ in Nederland wordt geïnvesteerd (2 keer van onze 50% inleg in DVI-2 betekent dat 1 keer de inleg van DVI-2 in een fonds in Nederland terecht komt). Dit is vastgelegd in het PPM art. 3.5:

each Portfolio Fund to which the Company (DVI-2) commits will undertake to invest an amount at least equal to:
(i) one time the Company's commitment to the relevant Portfolio Fund in Innovative SMEs based and active in The Netherlands (such assessment to be made at the time of the first investment in the relevant SME by the relevant Portfolio Fund);

Omvangen van investeringen in portfolio companies zijn niet vooraf bepaald. Later stage fondsen zullen ongeveer 10- 15 investeringen verrichten met hun fondsen. Deze fondsen variëren qua grootte tussen 50 en 200 mln. Daarbinnen wordt afhankelijk van de financieringsbehoefte van de snelle doorgroeiende de investeringsgrootte bepaald.

DVI-2 heeft dezelfde investeringsfocus als DVI-1 snelle innovatieve mkb'ers.

Zodra je formeel aan het secretariaat/DOMUS akkoord op de nota hebt gegeven, kan ik snel door naar Bertholt in Amsterdam om hem de overeenkomst te laten tekenen.

Groet 10.2.e

Van: Waasdorp, drs. P.M. (Pieter)
Verzonden: dinsdag 22 december 2015 9:50
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: Fwd: 15180699 m.b.t. Bhm Nota Ondertekening Besluit tot verlening subsidie voor het Project "Dutch Venture Initiative II" / DVI-2

10.2.e

Ziet er goed uit. Fijn dat het gaat lukken. Wil hem afdoen maar heb nog paar vragen. Waar kan ik nu zien welke afspraken er zijn gemaakt over mate waarin investeringen in NL neerslaan conform onze discussie met de minister hierover. En waar kan ik zien welke omvang de investeringen betreffen? Is de bedoeling nu een latere fase dan DVI 1 te doen?

Tot slot. Heb je gecheckt of 10.2.e kan tekenen dezer dagen ?

groeten,

Pieter

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: DoMuS en Delphi <domus@minez.nl>

Datum: 22 december 2015 09:39:28 CET

Aan: "Waasdorp, drs. P.M. (Pieter)" <10.2.e@minez.nl>

Onderwerp: 15180699 m.b.t. Bhm Nota Ondertekening Besluit tot verlening subsidie voor het Project "Dutch Venture Initiative II" / DVI-2

Er is een document ter behandeling aangeboden en toegevoegd aan uw werkvoorraad, met als onderwerp: Bhm Nota Ondertekening Besluit tot verlening subsidie voor het Project "Dutch Venture Initiative II" / DVI-2

Via bovenstaande link kunt u de behandelmap direct openen.

In de route zijn de volgende notities opgenomen:

>0<007=>Uitzetten route door Directie**DGBI-O**22-12-15**10.2.e

verzoek met SPOED weer terug naar ons. SN

>0<006=><ad-hoc>**FEZ**18-12-15**10.2.e

Accoord door 10.2.e 18-12-2015

>0<005=><ad-hoc>**FEZ**18-12-15**10.2.e

Accoord door 10.2.e 18-12-2015

>0<004=><ad-hoc>**FEZ**18-12-15**10.2.e

kees, svp jouw medeparaaf op deze leningovereenkomst

>0<003=>Uitzetten route door Directie**DGBI-O**15-12-15**10.2.e

medeparaaf 10.2.e

>0<002=><ad-hoc>**WJZ**15-12-15**10.2.e

Accoord door 10.2.e 15-12-2015. 10.2.e heeft gekeken naar de civielrechtelijke aspecten en geaccordeerd.

>0<001=>Uitzetten route door Directie**DGBI-O**15-12-15**10.2.e

Medeparaaf 10.2.e

><

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 23 december 2015 13:17
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Vastlegging 15170396 Besluit tot verlening subsidie voor het Project Dutch Venture Initiative II / DVI-2

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 23 december 2015 13:13
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: FW: Uw brief is verzonden: 15170396 Besluit tot verlening subsidie voor het Project Dutch Venture Initiative II / DVI-2, verplichtingenummer pm bijlage is Overeenkomst tot het verstrekken van een geldlening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost ...

Beste 10.2.e

Besluit verlening subsidie aan PPM Oost voor DVI-2 is door 10.2.e in ons financiële systeem vastgelegd!

Hartelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 23 december 2015 12:51
Aan: 10.2.e
Onderwerp: FW: Uw brief is verzonden: 15170396 Besluit tot verlening subsidie voor het Project Dutch Venture Initiative II / DVI-2, verplichtingenummer pm bijlage is Overeenkomst tot het verstrekken van een geldlening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost ...

done!

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 23 december 2015 12:49
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: Uw brief is verzonden: 15170396 Besluit tot verlening subsidie voor het Project Dutch Venture Initiative II / DVI-2, verplichtingenummer pm bijlage is Overeenkomst tot het verstrekken van een geldlening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost ...

Verwerkt !

Gr

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 23 december 2015 12:38
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: FW: Uw brief is verzonden: 15170396 Besluit tot verlening subsidie voor het Project Dutch Venture Initiative II / DVI-2, verplichtingenummer pm bijlage is Overeenkomst tot het verstrekken van een geldlening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost ...

Van: 10.2.e

Verzonden: woensdag 23 december 2015 12:31

Aan: 10.2.e

Onderwerp: Fwd: Uw brief is verzonden: 15170396 Besluit tot verlening subsidie voor het Project Dutch Venture Initiative II / DVI-2, verplichtingennummer pm bijlage is Overeenkomst tot het verstrekken van een geldlening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost ...

Sent from my iPhone

Begin forwarded message:

From: DoMuS en Delphi <domus@minez.nl>

Date: 23 December 2015 at 12:30:04 GMT+1

To: 10.2.e <@minez.nl>

Subject: Uw brief is verzonden: 15170396 Besluit tot verlening subsidie voor het Project Dutch Venture Initiative II / DVI-2, verplichtingennummer pm bijlage is Overeenkomst tot het verstrekken van een geldlening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost met h...

Bijgaande brief is verzonden.

DoMuS nummer: 15170396

Auteur: 10.2.e

Onderwerp: Besluit tot verlening subsidie voor het Project Dutch Venture Initiative II / DVI-2, verplichtingennummer pm

bijlage is Overeenkomst tot het verstrekken van een geldlening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost met het oog op het Project DVI II.

Geregistreerd: 27-11-2015

Documentsoort: Besluit

Documentrichting: Uitgaand

Dit bericht is automatisch vanuit DoMuS verzonden.

U kunt dit bericht niet beantwoorden.

Heeft u vragen, dan zijn we te bereiken via mail Domus@minez.nl of telefonisch op 66666, kies 3.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 23 december 2015 13:20
Aan: 10.2.e
Onderwerp: FW: Uw brief is verzonden: 15170396 Besluit tot verlening subsidie DVI-2
Bijlagen: DOMUS-15170396-Besluit tot verlening subsidie voor het Project Dutch Venture Initiative II DVI-2, verplichtingenn.UDM

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: domus@minez.nl [mailto:domus@minez.nl]

Verzonden: woensdag 23 december 2015 12:30

Aan: 10.2.e

Onderwerp: Uw brief is verzonden: 15170396 Besluit tot verlening subsidie voor het Project Dutch Venture Initiative II / DVI-2, verplichtingennummer pm bijlage is Overeenkomst tot het verstrekken van een geldlening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost met h...

Bijgaande brief is verzonden.

DoMuS nummer: 15170396

Auteur: 10.2.e

Onderwerp: Besluit tot verlening subsidie voor het Project Dutch Venture Initiative II / DVI-2, verplichtingennummer pm bijlage is Overeenkomst tot het verstrekken van een geldlening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost met het oog op het Project DVI II.

Geregistreerd: 27-11-2015

Documentsoort: Besluit

Documentrichting: Uitgaand

Dit bericht is automatisch vanuit DoMuS verzonden.

U kunt dit bericht niet beantwoorden.

Heeft u vragen, dan zijn we te bereiken via mail Domus@minez.nl of telefonisch op 66666, kies 3.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Economic Affairs and Climate Policy

> P.O. Box 20401 2500 EK The Hague The Netherlands

DUTCH VENTURE INITIATIVE S.A. SICAR
att. Board of Directors
5, allée Scheffer
L-2520 Luxembourg

Date 18-01-2017
Re Evaluation of Dutch Venture Initiative Programme

Dear members of the board of DVI,

The Dutch government has committed an amount of EUR 10.1.c to DVI. As a result, the Dutch budgetary rules apply. According to the budgetary rules, it is required to evaluate the effectiveness and efficiency of the deployed policy instruments and activities. This evaluation of DVI will be carried out in the following months.

The evaluation on DVI should identify the results achieved so far, thus giving an indication of effectiveness and efficiency, as well as the factors that led to these results. In addition to both DVI programmes, also other risk capital programmes¹ will be evaluated. Specifically, the two DVI programmes will be evaluated together with two national risk capital programmes: the SEED Capital scheme and the Growth Facility. We intent to start the procurement procedure for external research agencies in January 2018 and intent to finalise the evaluation mid-2018.

As the Ministry of Economic Affairs and Climate Policy strives to evaluate the conducted policy in a quantitative manner, we first try to identify the relevant data for this evaluation. In this regards, we also have an agreement with the Statistics Netherlands (CBS) to make it possible to enrich the available data with for example employment or turnover data. The CBS is binded by law to treat all data cautiously and confidentially. The rules on confidentiality are very strict. Any research partner using this data is binded by the same rules as the CBS².

We kindly ask for your cooperation to successfully complete this evaluation. This evaluation will require the use of some of the data that is gathered from the DVI and DVI-II Programmes.

The evaluation of DVI and DVI-II will amongst others focus on the number and amount of participations, some basic information and the development of the

**Directorate-General for
Enterprise and Innovation**
Enterprise Department

Visit address
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag
The Netherlands

Postal address
P.O. Box 20401
2500 EK Den Haag
The Netherlands

Organisation Code
10.2.e

T 10.2.e
www.rijksoverheid.nl/ezk

Dealt with by
10.2.e

T 10.2.e
10.2.e @minez.nl

Our ref.
10.2.e

Your ref.

Encl.

¹ Growth facility, SEED Capital, Early stage finance, Innovation credit, DVI and DVI-2

² More information on this matter can be found on the website: <https://www.cbs.nl/en-gb/our-services/customised-services-microdata/microdata-conducting-your-own-research/rules-and-sanctioning-policy>

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie Economische Zaken

Aan de minister van Economische Zaken

Plaats en datum: Den Haag, 20 april 2017
Betreft: Verzoek om een reactie op het bericht "Onstuimig EZ heeft voor ieder plan wel een potje"
Oms kenmerk: 10.2.e

Geachte heer Kamp,

Namens de vaste commissie voor Economische Zaken verzoek ik u een reactie te geven op het bericht "Onstuimig EZ heeft voor ieder plan wel een potje" (<https://fd.nl/ondernemen/1194744/onstuimig-ez-heeft-voor-ieder-plan-wel-een-potje>).

De commissie verzoekt u daarbij met name in te gaan op de kritiek dat de meeste fondsen waarin het Dutch Venture Initiative (DVI) investeert een 'multi-countrystrategie' hanteren. Tevens wordt u verzocht in te gaan op de mate waarin het geld dat via DVI bij investeringsfondsen nog in deelnemingen in Nederlandse bedrijven wordt gestoken en de mate waarin de als revolverende fondsen opgezette fondsen daadwerkelijk revolverend blijken te zijn.

Hoogachtend,

10.2.e

10.2.e

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 010.2.e
E. 10.2.e@tweedekamer.nl

Ministerie van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Auteur

10.2.e
T 10.2.e
10.2.e @minez.nl

Datum

17 mei 2017

Kenmerk

10.2.e

Kopie aan

MTO, 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e

Bijlage(n)

- Kamerbrief uitvoering moties DVI

TER INFORMATIE

Aan
de Directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie

nota

Afspraak met 10.2.e MKB
Multifunds donderdag 18 mei 12.30-13.15

Parafenroute

Paraaf	Paraaf	Paraaf
P.M. Waasdorp		
Directeur Ondernemerschap		
Medeparaaf	Medeparaaf	Medeparaaf

Aanleiding

Email van 10.2.e van MKB Multifunds aan de SG voor een gesprek met EZ over de financiering van het MKB en de knelpunten die daar spelen. De SG heeft gevraagd of u het gesprek kunt doen namens EZ. 10.2.e 10.2.e zal bij het gesprek aansluiten.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

- 10.2.e van MKB Multifunds kennen we goed bij EZ.

- Ze hebben met een subsidie in 2014 het rapport 'MKB in beeld' voor EZ gemaakt. Daarnaast hebben ze interesse getoond in het beheer van het Dutch Venture Initiative.
- Er is in het verleden getracht om MKB Multifunds een rol te geven bij DVI in het aanbrengen van pensioenfondsen die in DVI investeren.
- Dit is niet gelukt en MKB Multifunds is op zoek naar emplooi. Daarom hebben ze de afgelopen tijd aangestuurd op een verkoop van DVI en dat zijn het beheer mogen overnemen van DVI van het EIF.
- MKB Multifunds heeft zich richting de politiek en media kritisch uitgelaten over de rol van EZ in het financieringslandschap en over de belangen van EZ in DVI.
- Dit heeft tot Kamervragen en moties over DVI geleid.
- We hebben richting de Kamer benadrukt met geïnteresseerde partijen in DVI in gesprek te zullen gaan. Ook om te kijken of (institutionele) partijen niet naast de overheid in DVI willen investeren.
- De interesse moet wel concreet zijn en gaat in eerste instantie niet over het beheer van DVI. Dit ligt bij het EIF.
- 11

Toelichting

10.2.e zijn de initiatiefnemers van MKB Multifunds. MKB Multifunds is voortgekomen uit het MKB in beeld project. Doel van dit project in 2014 was om institutionele beleggers te voorzien van juiste en actuele informatie over het Nederlandse MKB. En hiermee de aantrekkelijkheid van investeringen in het MKB beter te onderbouwen. EZ heeft het project gefinancierd. Het project was succesvol en het rapport heeft veel nuttige unieke informatie over investeren in het MKB opgeleverd.

Na afloop van het project zijn de heren zich gaan richten op het opzetten van een MKB fonds dat diverse onderliggende fondsen zou moeten hebben. Daar komt de naam Multifunds vandaan. Het zou om verschillende segmenten gaan als venture capital, growth capital, mezzanine etc. Hiermee zou er gespreid kunnen worden belegd in het MKB. Dit zou het dan aantrekkelijk maken voor institutionele beleggers, private banks en family offices om in het MKB te beleggen.

In de praktijk blijkt het nog niet eenvoudig te zijn om investeerders te vinden voor het MKB Multifunds. Ze hebben zich met name gericht op pensioenfondsen maar die zijn moeilijk te overtuigen om in een fonds te stappen zonder track-record. Daarnaast hebben de pensioenfondsen niet altijd het mandaat om in deze asset

class te mogen instappen. 10.2.e zijn zich daarom steeds meer gaan richten of ze niet wat konden met het Dutch Venture Initiative.

Voor het Dutch Venture Initiative zijn we al langere tijd op zoek naar institutionele beleggers die willen instappen. Bij DVI I is dit getracht en ook bij DVI II proberen we dit te bewerkstellingen. MKB Multifunds had hierover contact met een pensioenuitvoerder die toen voorzichtig interesse zou hebben in DVI. EZ heeft MKB Multifunds geïntroduceerd bij EIF, de fondsbeheerder van DVI, om de mogelijkheden te bezien. In het model wat toen voorlag was een rol voor MKB Multifunds weggelegd als aanbrengrer van nieuwe partijen. Dit is op niets uitgelopen omdat de interesse nog te prematuur was en de pensioenuitvoerder in een later stadium is afgehaakt.

11

Richting de Kamer is op 26 oktober 2016 aangegeven dat als professionele partijen en institutionele partijen interesse in DVI tonen we graag in contact treden. MKB Multifunds heeft zich toen gemeld. Zij gaven aan dat er een private investeerder interesse zou hebben om de belangen van de Staat in DVI over te nemen. In het gesprek wat we hadden is er geen naam genoemd en wij kunnen niet veel als deze interesse niet concreet. Van belang is dat ook EIF ermee moet instemmen als wij onze belangen doorverkopen. 11

11

Biografieën

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Beantwoording Vragen Eerste Termijn Begrotingsbehandeling EZ 24 oktober 2016

3. Klopt het dat het DVI (Dutch Venture Initiative) ook in niet-Nederlandse bedrijven investeert?

Antwoord

Het klopt dat de fondsen waarin DVI investeert ook in buitenlandse ondernemingen kunnen investeren. Het zou deze Nederlandse fondsen te veel beperken als zij in geen enkele buitenlandse onderneming mogen investeren. Dit zou ook andere private investeerders weerhouden om in het fonds te investeren. Wel wordt gemonitord hoeveel in Nederland wordt geïnvesteerd. De doelstelling is dat het dubbele bedrag van wat de overheid in DVI heeft geïnvesteerd neerslaat in Nederland. Op dit moment zitten we zelfs op het viervoudige van dat bedrag.

4. Klopt het dat het DVI (Dutch Venture Initiative) dividend uitkeert aan investeerders buiten Nederland?

Antwoord

DVI keert geen dividend uit. De teruginkomsten worden verdeeld onder de investeerders, het EIF, de BOM en de Nederlandse Staat.

5. Is het juist dat er belangstelling is van de private equity fondsen om het DVI (Dutch Venture Initiative) over te nemen van de overheid? Het lijkt ons dat er dan € 220 miljoen vrijkomt. Kan de minister aangeven of dit juist is?

Antwoord

Er was sprake van belangstelling, maar de mogelijke investeerders bleken na overleg niet serieus geïnteresseerd te zijn. Als er professionele private equity partijen en institutionele beleggers interesse tonen treed ik graag in contact.

Bij een verkoop van de belangen van de Staat in DVI zal er een marktconforme prijs moeten worden betaald en moeten ook de andere betrokken partijen bij DVI instemmen. Dit is nodig om de belangen van de Staat te dienen en ook staatssteunregels vereisen dit. Omdat het Toekomstfonds deels gevuld is met algemene middelen, zal de inzet van eventuele verkoopopbrengsten onderhevig zijn aan besluitvorming van het kabinet.

Ministerie van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Auteur

10.2.e
T 10.2.e
10.2.e @minez.nl

Datum

18 mei 2017

Kenmerk

10.2.e

Kopie aan

- 10.2.e

Bijlage(n)

1. FD artikel Het ministerie van EZ heeft voor ieder plan wel een potje
2. Artikel in de Groene Amsterdammer
3. Vraag commissie economische zaken om reactie
4. Reactie Directie-O op FD artikel vóór publicatie

TER INFORMATIE

Aan
de Directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie

nota

Afspraak met 10.2.e (FD) 19 mei 9.00-9.45

Parafenroute

Paraaf Akkoord 18/5/17
P.M. Waasdorp

Paraaf

Paraaf

Directeur Ondernemerschap

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Aanleiding

Het FD-artikel met de titel 'het ministerie van EZ heeft voor ieder plan wel een potje' van 30 maart 2017. 10.2.e is één van de auteurs van het artikel, u heeft verzocht om met hem over het artikel te spreken. 10.2.e vanuit directie Communicatie en 10.2.e vanuit Directie Ondernemerschap zullen hierbij aanwezig zijn.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

- In het artikel bekritisieren investeerders de aanpak van het ministerie van Economische Zaken bij mkb-investeringen. 'Bij de publieke fondsen is de tucht van de markt minder aanwezig'.
- Het artikel is mede gebaseerd op het werk van 10.2.e en 10.2.e van onderzoeksplatform Investico die ook coauteurs zijn van het artikel. Van hen verscheen ook tegelijkertijd een artikel in de Groene Amsterdammer met de titel 'de overheid als durfkapitalist'.
- De commissie voor Economische Zaken heeft op 20 april ook gevraagd om een reactie te geven op het FD-artikel.
- Dit gesprek geeft mogelijk meer achtergrond bij het artikel. Dit kan helpen bij het opstellen van de reactie naar de vaste commissie economische zaken.
- In de bijlagen treft u de gepubliceerde artikelen, de vraag van de commissie om een reactie van EZ, en de initiële input van EZ aan 10.2.e voordat het FD artikel gepubliceerd werd.

Toelichting

Reactie

1. Doelstelling van de interventies in de mkb-financieringsmarkt is om die zoveel mogelijk via de markt te laten lopen. De overheid investeert vaak niet zelf maar via de markt(partijen). En als de overheid zelf iets direct financiert dan is dit meestal niet het volledige bedrag en moet er private cofinanciering worden gevonden.
2. De manier waarop de interventies zijn opgezet voldoet aan de internationale best practices van de OECD op dit gebied.
3. Nederland doet het internationaal nog niet zo heel goed als we kijken naar de beschikbaarheid van risicokapitaal. Doordat bankfinanciering zo

dominant is geweest in de mkb-financieringsmarkt in Nederland, is een grote inspanning nodig om dit te veranderen.

Vragen die gesteld kunnen worden aan 10.2.e:

4. Is de inventarisatie beschikbaar waaruit zou blijken dat de overheid voor de Nederlandse markt ruim 20 miljard heeft uitstaan bij allerlei overheidsprogramma's?
5. Met welke investeerders is gesproken? Is er nog met andere investeerders gesproken dan in het artikel.

Reactie EZ op FD artikel

1. **Het beleid en de interventies van EZ: “Het werkt averechts, marktversturend en is totaal niet nodig.”.**

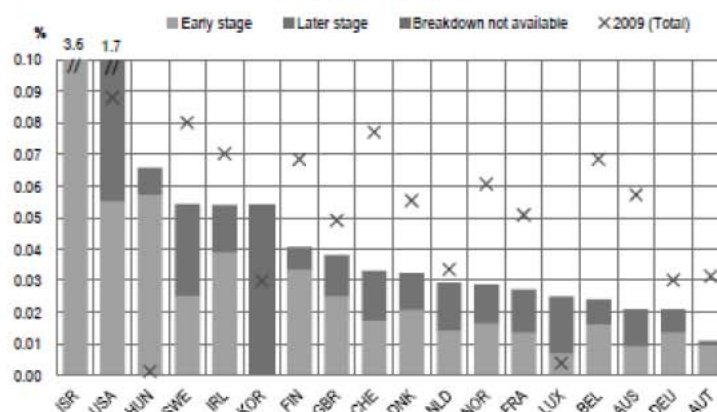
OECD geeft als objectieve internationale opinion leader oordelen over overheidsoptreden. Wil daarom hier aangeven dat de OECD en andere internationale experts op het vlak van ‘risk financing’ een helder **positief oordeel** geven over de aanpak van het Ministerie van Economische Zaken. Onderstaande passage uit de Nederlandse review maakt ook duidelijk dat Nederland in vergelijking met andere landen in het verleden al een achterstand had bij de beschikbaarheid van risicokapitaal voor het MKB.

Risk financing

Evidence of the availability of early stage risk finance in the Netherlands is mixed. In particular, a recent OECD study highlighted the presence of restrictions on banks, pension funds and insurance companies when investing in private equity funds (Silva and Wilson, 2013). This may negatively affect the pool of financial resources and may be at least partially responsible for the small size of the venture capital market, especially the seed and early stages (Veugelers, 2011).

To address this shortcoming, the government has put in place several targeted financing facilities (fund of funds, regional development agencies, the growth facility), and is planning additional ones such as the early-stage instrument and the business angels co-investment facility. The fund of funds and co-investment approaches are considered good practice owing to their reliance on private investors' expertise, incentives and resources. Involving business angels is also a welcome step, and taken together, these facilities have the potential to improve substantially the venture capital investment climate (Figure 2.22).

Figure 2.22. Venture capital investment
As a share of GDP, 2012

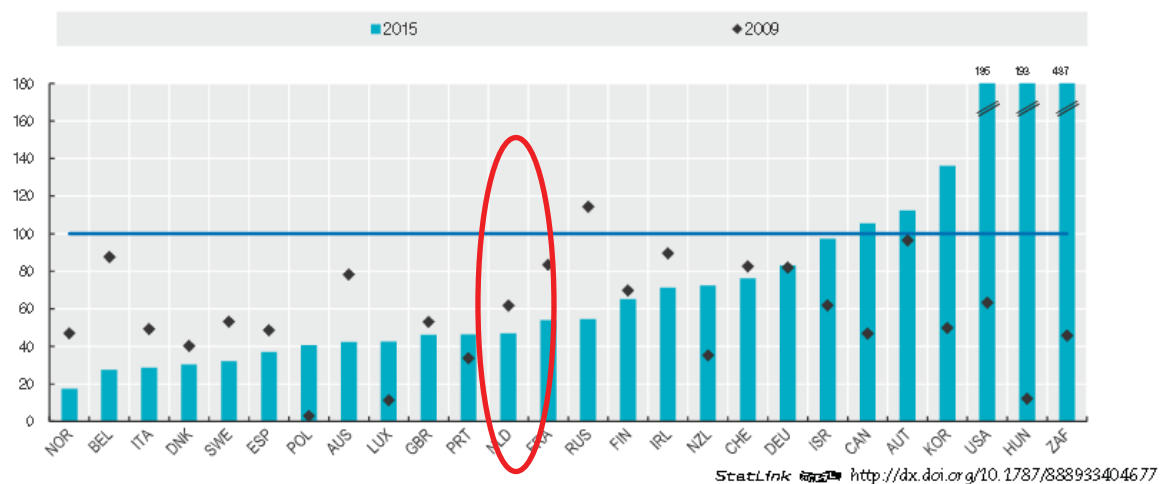

Source: OECD (2011, 2013), *Entrepreneurship at a Glance*, using data from EVCA (Europe), NVCA (USA), KVCA (Korea),

Bij een meer recente rapport van de OECD is te zien dat er ondanks een verbetering van de Venture Capital markt, het nog altijd ver weg

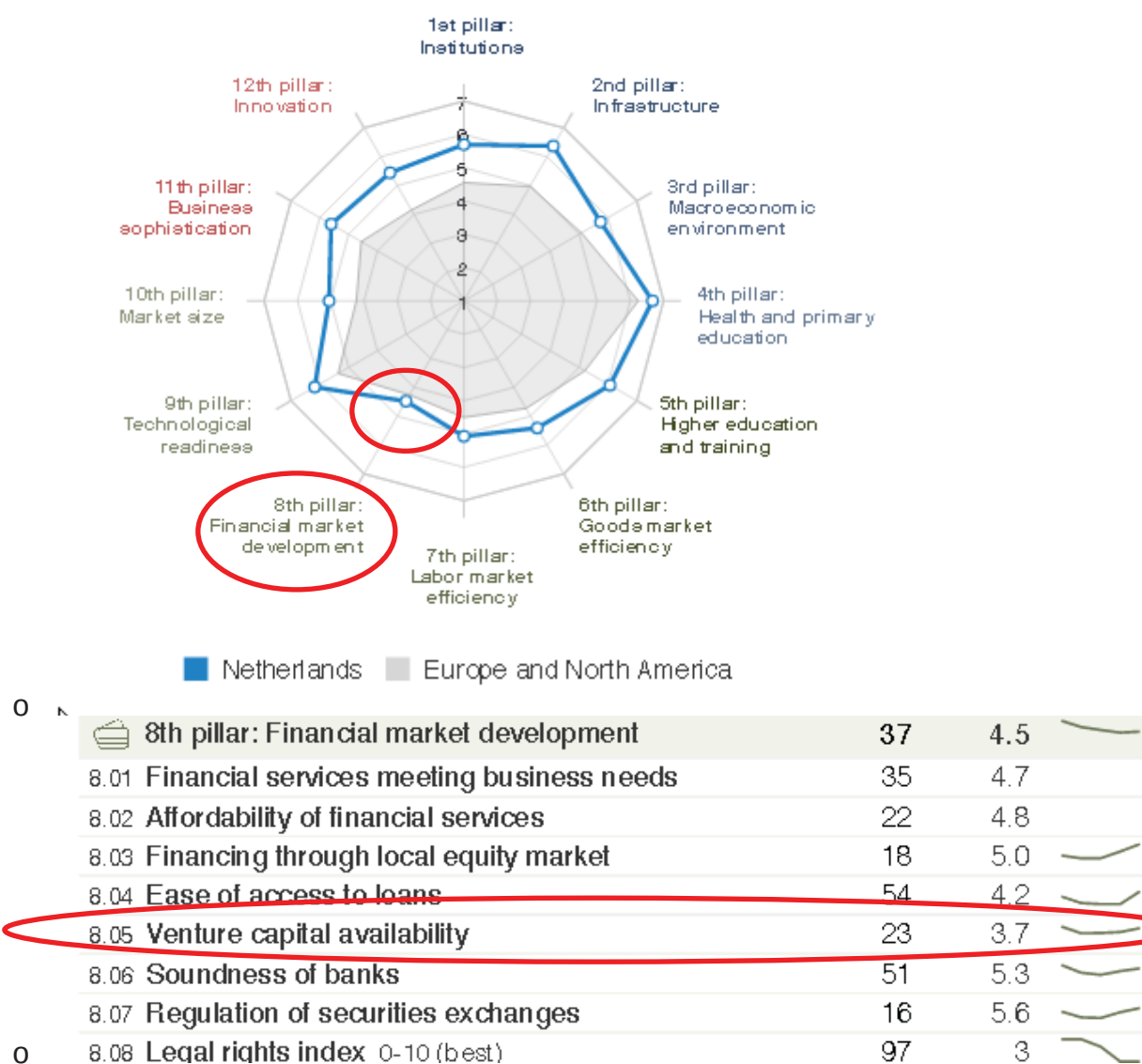
ligt van het pre-financiële crisis niveau van 2007

Figure 8.2. Trends in venture capital investments
Index 2007=100

2. M.b.t de bewering dat er te veel geld vloeit naar startups en de suggestie dat de markt voor early stage startups goed zou functioneren:

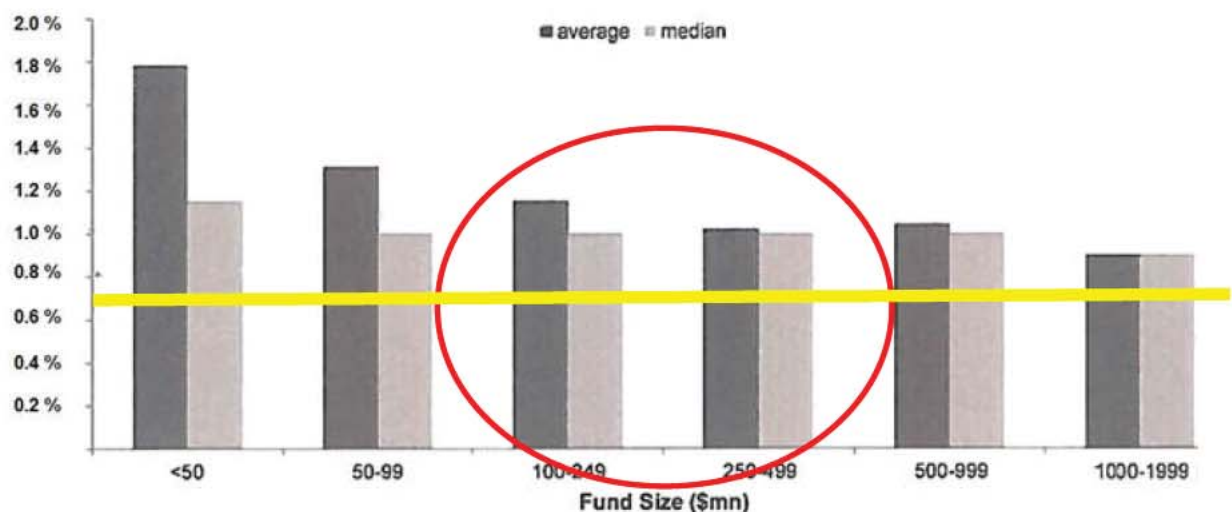
- o Nederland scoort maar een voldoende voor de ontwikkeling van de financiële markt en staat daarbij maar op de 23^e plek op de ranglijst voor Venture Capital beschikbaarheid

3. De onjuiste en suggestieve uiting: “DVI wordt beheerd door het EIF, dat daarvoor een riante vergoeding ontvangt.”

- o EIF krijgt een beheersvergoeding van 0,75 %. Dat is een vergoeding die ruim aan de onderkant bevindt dat in de markt gebruikelijk is, zie onderstaand marktreview. En dit geldt zeker gezien de relatief kleine omvang van DVI.

Fund of Fund, Management Fee (%) vs Fund Size (\$mn)

Source: Preqin Private Equity Fund of Funds Review and Preqin online database

4. Mbt de prestatie van de ROMS en dat ze niet revolverend zouden zijn

- o ROM's opereren in dat segment van de kapitaalmarkt waar de private markt het om meerdere redenen (goeddeels) laat afweten, namelijk in de zogenoemde 'early stage fase' van de levenscyclus van innovatieve bedrijven. Deze fase wordt ook wel aangeduid als de 'death valley'. Inherent aan die fase in de levenscyclus is dat er heel veel mis kan gaan. Juist in die risicovolle fase, waarin sprake is van 'marktfalen' opereren de ROM's. Het is om die reden niet vreemd dat de ROM's in dat segment van de markt een overheersende positie hebben. Sterker, als dat niet zo zou zijn, pakken marktpartijen dit zelf op en is er geen reden voor de overheid om hierin actief te zijn.

Geachte heer Leeftink,

Zoals u weet zijn wij van mening dat de wijze waarop het Dutch Venture Initiative is ingericht niet bijdraagt aan de ontwikkeling van een gezonde MKB financieringsmarkt. Met name in relatie tot de Europese aanbestedingsrichtlijnen, de Wet Markt en Overheid, het beleid Staatsdeelnemingen en de Wet Financieel Toezicht hebben wij veel vragen.

Ook na het lezen van het FD artikel “Stimuleringsgeld Economische Zaken verdwijnt naar buitenland” d.d. 03-10-2017 en het bestuderen van alle jaarverslagen van het DVI zien wij mogelijkheden het DVI over te nemen. Dit zou in onze ogen recht doen aan de achtergebleven marktontwikkeling en aan de marktinitiatieven die hinder hebben ondervonden van de wijze waarop het Ministerie van Economische Zaken acteert.

Wij willen u daarom vragen terug te komen op uw eerdere beslissing om het DVI niet te verkopen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

TER ONDERTEKING

Aan de Minister

10.2.e

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Auteur
10.2.e
T 10.2.e
10.2.e@minez.nl

Datum
19 oktober 2017

Kenmerk
10.2.e

BHM: 10.2.e

Kopie aan
MTO, 10.2.e
Sabir,

nota

Beantwoording Kamervragen Dutch Venture Initiative
(DVI)

Parafenroute

DG B&I

10.2.e
namens Bertholt Leeftink
24-10-2017

O. plv. directeur

Norbert van den Hove
20-10-2017

BBR

10.2.e
24-10-2017

Bijlage(n): 2.

- Brief aan TK
- Krantenartikel FD, d.d. 04-10-2017

Aanleiding

Op 5 oktober jl. zijn er Kamervragen ontvangen van het lid Van der Lee (GroenLinks) over het Dutch Venture Initiative (DVI) n.a.v. het bericht in het FD van 4 oktober jl. dat stimuleringsgeld voor ondernemers naar het buitenland verdwijnt.

Advies

U kunt de brief ondertekenen.

Kernpunten

- Het lid Van der Lee (GroenLinks) stelt op basis van de cijfers in het krantenbericht van het FD dat 66% van het stimuleringsgeld van het Ministerie van Economische Zaken dat in DVI wordt geïnvesteerd naar het buitenland gaat.
- Zoals uit de beantwoording blijkt houdt deze berekening van het lid van der Lee geen rekening met het feit dat de DVI-fondsen ook heel veel andere (private en buitenlandse) investeerders hebben.
- De inzet van DVI is altijd geweest dat in ieder geval twee keer het bedrag dat de Nederlandse Staat in DVI investeert, ook weer in Nederland terecht komt. Als de onderliggende fondsen op dezelfde wijze blijven investeren is, zoals al eerder aangegeven, de verwachting dat met behulp van DVI circa vier keer het bedrag dat EZ heeft geïnvesteerd in DVI ook weer in Nederland wordt aangewend voor financiering van bedrijven.
- In de beantwoording geeft u aan dat hoogte van deze multiplier elk kwartaal wordt gemonitord. Bovendien geeft u aan dat in 2018 het risicokapitaalinstrumentarium waaronder DVI, zal worden geëvalueerd.

Ontvangen BBR

24/10
25 OKT. 2017

Van: Doc 34

10.2.e ✕

Verzonden:

vrijdag 20 oktober 2017 08:57

Aan:

10.2.e

Onderwerp:

FW: DVI

Ter info ook voor jullie VVD heeft ook gevraagd naar PPM Oost constructie.

Van: 10.2.e

Verzonden: donderdag 19 oktober 2017 18:35

Aan: 10.2.e

CC: 10.2.e

Onderwerp: Re: DVI

Beste 10.2.e

Ik was al even bij je kamer langs gelopen om dit toe te lichten en eventuele vervolgvragen van je te kunnen beantwoorden.

Het lijkt strijdig en is het formeel ook, maar praktisch niet echt. Hieronder licht ik dat toe.

Qua context het volgende: voormalig Oost NV haar dochter PPM Oost, tegenwoordig gebundeld in OostNL functioneren bij DVI als SPV (special purpose vehicle) voor EZ. Zo'n SPV was nodig omdat wij ook toen nog niet over een National Promotional Institution (NPI) met een privaat-rechterlijke rechtspersoon konden beschikken. De financiële resultaten van DVI zijn zo geregeld met OostNL dat ze volledig voor rekening en risico van EZ zijn.

Qua geldigheid van stukken:

de door KPMG opgestelde DVI-jaarverslagen kloppen helemaal. Oost NV belegt vanwege DVI vooral in Nederlandse bedrijven maar ook in 52 buitenlandse bedrijven via verschillende vrijwel allemaal Nederlandse venture capital fondsen.

Formeel gezien, klopt het niet wat er

op bladzijde 139 staat. OOST heeft oa van DVI wel buitenlandse activiteiten. Ook al doen ze dit volledig voor rekening en risico van EZ, feitelijk doen ze het dus wel.

Het klopt wel op bladzijde 138 dat Oost NV primair zich richt op de provincies Gelderland en Overijssel. Daar zijn dus wel uitzonderingen op.

Hopelijk kan je met deze info verder.

Hartelijke groet,

10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 19 okt. 2017 om 14:57 heeft 10.2.e <10.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

?

Van: 10.2.e
Verzonden: vrijdag 20 oktober 2017 09:29
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: FW: DVI

fyi

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 19 oktober 2017 14:58
Aan: 10.2.e
Onderwerp: DVI

Hi 10.2.e

Vanuit de VVD Kamerfractie kreeg ik vragen over de DVI n.a.v. onze brief van vorige week. Zie hieronder, betreft met name wat onduidelijkheden. Kunnen jullie kort aangeven wat wel of niet klopt en waarom?

Groeten,
10.2.e

In het jaarverslag Staatsdeelnemingen 2016 staat op bladzijde 30 over buitenlandse activiteiten het volgende: "Omdat buitenlandse activiteiten risicovoller kunnen zijn, bevat het beoordelingskader een uitgebreide toets op adequate risicobeheersing voor buitenlandse en branchevreemde activiteiten". In het overzicht op diezelfde pagina staat Oost NV niet opgenomen als staatsdeelneming met buitenlandse activiteiten.

Op bladzijde 139 staat zelfs expliciet gemeld dat OOST geen buitenlandse activiteiten heeft. Op bladzijde 138 stond al vermeld dat Oost NV de provincies Gelderland en Overijssel als werkgebied heeft.

Afgelopen vrijdag heeft minister Kamp het jaarverslag van het Luxemburgse Dutch Venture Initiative naar de Tweede Kamer verzonden. Uit de begeleidende memo blijkt dat het DVI aandeelhouder is in 52 buitenlandse bedrijven (zie ook de recente FD artikelen hierover). Uit het jaarverslag blijkt echter ook dat Participatiemaatschappij Oost NV grootaandeelhouder is van het DVI.

Kunnen jullie aangeven welke informatie niet juist is? De door KPMG opgestelde jaarverslagen die stellen dat Oost NV belegd is in 52 buitenlandse bedrijven via verschillende buitenlandse fonds van in totaal €400 miljoen waarvan Oost NV meerderheidsaandeelhouder is? Of is het jaarverslag Staatsdeelnemingen niet correct, dat zegt dat Oost NV geen buitenlandse activiteiten heeft?

GOEDKEURING

Ondergetekende,

Staat der Nederlanden, gevestigd aan de Bezuidenhoutseweg 73 te 's-Gravenhage, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat hierna ook te noemen: "Staat";

in aanmerking nemende:

- op 14 februari 2013 hebben de Staat en Participatiemaatschappij Oost Nederland N.V. ('PPM Oost') een "overeenkomst tot het verstrekken van een lening door de Staat der Nederlanden aan PPM Oost met het oog op het Project DVI" gesloten, welke op 23 december 2014 is gewijzigd (de 'Overeenkomst');
- Project DVI wordt uitgevoerd via Dutch Venture Initiative S.A. SICAR (het 'Fonds');
- Op 30 juni 2017 is PPM Oost gefuseerd met Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland NV ('Oost NL'), waarbij PPM Oost heeft opgehouden te bestaan en alle rechten en verplichtingen van PPM Oost, waaronder de rechten en verplichtingen van PPM Oost uit hoofde van de Overeenkomst, onder algemene titel zijn overgegaan op Oost NL;
- op grond van artikel 13 lid 1 van de Overeenkomst heeft (PPM Oost als rechtsvoorganger van) Oost NL zich verplicht om de overeenkomsten in zake Project DVI niet dan na schriftelijke toestemming van de Staat te wijzigen;
- DVI (via e-mailadres 10.2.e@eif.org) heeft op 20 februari 2018 per e-mail een concept van het gewijzigde private placement memorandum met betrekking tot Dutch Venture Initiative gezonden aan de Staat (e-mailadres 10.2.e@minez.nl), alsmede een concept van een 'consent letter' op grond waarvan de aandeelhouders wordt verzocht goedkeuring te verlenen voor de wijzigingen in het private placement memorandum die daarin niet worden aangemerkt als 'non material amendments';
- Oost NL heeft de Staat verzocht en geadviseerd om goedkeuring te verlenen aan Oost NL om de wijzigingen in het private placement memorandum van DVI (anders dan de 'non material amendments') goed te keuren overeenkomstig het voorstel daartoe;

verklaart:

bij deze goedkeuring te verlenen aan Oost NL als bedoeld in artikel 13 lid 1 van de Overeenkomst voor de (goedkeuring van de) wijziging van het private placement memorandum van Dutch Venture Initiative zoals hiervoor bedoeld.

Getekend te Den Haag op 17 april 2018

10.2.e
10.2.e

Staat der Nederlanden

voor deze:

10.2.e

Directoraat-generaal voor Bedrijfsleven en Innovatie

Aanbiedingsformulier monitorcommissie		Datum behandeling: 3 september Naam contactpersoon: 10.2.e Dienstonderdeel: B&I/O Telefoon: 10.2.e Nummer: <i>In te vullen door secretaris</i>
Toelichting voorstel		
Korte titel	Dutch Venture Initiative (DVI) + (bestaand instrument)	
Beknopte toelichting van het voorstel	- Het DVI is een samenwerking van EZ, PPM Oost en EIF (Europees Investeringsfonds), om via private investeringsfondsen meer kapitaal te genereren voor de doorgroei van innovatief mkb (de later stage venture capital markt). EZ heeft via de Seed Capital regeling al lange betrokkenheid bij de early stage markt, maar vanwege de kredietcrisis en de ontwikkelingen in de (inter)nationale financiële markten nam het beschikbare kapitaal ook voor bedrijven in de later stage verder af. - Het DVI werkt als een privaat fonds, en wordt beheerd door EIF, om van daaruit te investeren in private investeringsfondsen. Deze verstrekken daarmee risicokapitaal aan innovatief mkb. Door EZ is in 2012 € 100 mln gecommitteerd aan PPM Oost voor een eerste DVI fonds, door EIF € 50 mln. PPM Oost functioneert voor EZ als special purpose vehicle. In 2013 is het eerste DVI fonds daadwerkelijk van start gegaan, verwachting is dat dit eerste DVI fonds uiterlijk medio 2015 alle ingelegde middelen heeft geïnvesteerd. - Om ook als het eerste DVI fonds alle middelen heeft geïnvesteerd voldoende risicokapitaal te bieden aan de later stage markt, is met het aanvullend actieplan opnieuw € 100 mln uitgetrokken voor een tweede DVI-fonds. Voor dit tweede fonds wordt het investeringsprofiel verbreed, om ook toepasbaar te zijn voor snel groeiend mkb met een minder innovatief karakter. EIF is benaderd om hier opnieuw voor minstens € 50 mln. aan bij te dragen. Ook regionale overheden en institutionele beleggers wordt gevraagd om deel te nemen, nu het eerste DVI fonds als succesvol voorbeeld dient. - Omdat zowel de private investeringsfondsen, als het mkb waarin zij investeren, zelf dankzij de DVI investering ook privaat vermogen aantrekken, ontstaat er een vliegwielen op de door EZ verstrekte middelen. Inschatting is dat deze daarmee leidt tot € 700 mln tot € 1 miljard aan additioneel vermogen voor het mkb. Vanwege de marktconforme voorwaarden waaronder EZ en EIF meedoen, is de overheidsbijdrage naar verwachting meer dan volledig revolverend. - Vanuit het stimuleringspakket financiering 2014 is door EZ € 30 mln, en door EIF € 15 mln, toegevoegd aan het DVI voor het opzetten van een co-investeringsfonds met grote business angels. Het EIF werkt hieraan, en is naar verwachting eind 2014 gereed. Onderzocht zal worden of een deel van deze nieuwe DVI middelen uit het aanvullend actieplan, gebruikt kan worden voor een financieringsronde van dit co-investeringsfonds. Zie aanbiedingsformulier BAP voor relatie.	
Context / achtergrond	- Algemeen: zie oplegnotitie. - Specifiek: De knelpunten rond mkb-financiering, met name ten aanzien van het risicodragend vermogen, laten zien dat het mkb in het algemeen een gebrek heeft aan eigen vermogen, waardoor ook het aantrekken van vreemd vermogen stagneert. DVI+ verbetert het eigen vermogen voor snel groeiend en innovatief mkb zodat het ook beter in staat is om vreemd vermogen aan te trekken.	
Afstemming	De ministerraad heeft ingestemd met de maatregelen in het aanvullend actieplan, waaronder € 100 mln. kasmiddelen voor DVI+	

Stroomlijning bestaande instrumentarium	DVI+ sluit goed aan op de overige instrumenten die (innovatie)financiering stimuleren, door zich te richten op de later stage markt. De timing van DVI+ sluit goed aan op het aflopen van de investeringsperiode van het eerste DVI fonds
Aantal bijlagen	Kamerbrieven van 17 september 2013 en 8 juli 2014.
Specifieke vragen aan / aandachtspunten voor de monitorcommissie	
IJkpunten	
1) Is er een probleem?	Ja; onvoldoende (risico) kapitaal voor innovatief en snel groeiend mkb als gevolg van negatieve ontwikkelingen op de markt voor funding van op snelgroeiende en innovatieve mkb gerichte participatiemaatschappijen. M.n. het zich op dit moment terugtrekken van banken uit deze markt vanwege de hoge kapitaalkosten en van pensioenfondsen die zich momenteel meer richten op grotere buitenlandse participatiemaatschappijen.
2) Is de rijksoverheid (EZ) verantwoordelijk om dat probleem op te lossen?	De legitimatie voor het overheidsoptreden in dit segment is gelegen in de spill-over effecten bij innovatieve ondernemingen en marktfalen door kennis-asymmetrie. Door ongunstige omstandigheden op de financiële markten dreigt momenteel onderinvestering in dit segment. Vanwege de maatschappelijke baten die dit segment met zich meebrengt kan de rijksoverheid middels een extra stimulans de onderinvestering opvangen. Deze problematiek speelt landelijk en internationaal. Dit overheidsoptreden leidt snel tot economische groei en een toename van hoogwaardige werkgelegenheid.
3) Is een financieel instrument geschikt om dat probleem op te lossen?	Ja; het betreft het stimuleren van een markt die vanwege met name externe marktverstoringen momenteel niet volledig functioneert. Onbekend is of dit marktfalen tijdelijk of permanent is. Zo veel mogelijk marktconform opereren is daarbij nodig en mogelijk, om voldoende tijdig en substantieel impact te hebben. Door de vormgeving van het instrument, waarbij wordt gewerkt met een gesloten fondsstructuur (zie onder), kan worden ingegrepen naar aanleiding van de reële behoefte in de markt (geen permanente stimulans, wel creëren van een adequate structuur om waar en wanneer nodig in te grijpen).
4) Geef het instrument goed vorm.	DVI is een closed-end fund-of-funds dat onder marktconforme voorwaarden functioneert. EZ investeert samen met EIF in DVI. DVI is een fonds (fund of funds) dat investeert in andere private fondsen. Deze investeren in innovatief en snel groeiend mkb. Marktconforme voorwaarden: EZ hanteert zelfde eisen als andere (private) investeerders, dus loopt naar verhouding van de inleg gelijk risico en deelt ook gelijk mee in gerealiseerde rendementen, die op basis van de ervaringen van EIF tot een aanmerkelijk rendement kunnen leiden.
5) Evalueer voor- en achteraf.	EZ heeft een waarnemende rol in de board en investment committee van DVI. Daaraan wordt door EIF (welke hierover veel expertise heeft) met regelmaat formeel gerapporteerd of fonds verloopt volgens vooraf afgesproken criteria. EZ voert regelmatig overleg met EIF als uitvoerder en mede-investeerder van het fonds over de voortgang en de resultaten. Resultaten van het eerste DVI-fonds zullen worden gebruikt om investeerders te interesseren mee te investeren in DVI+. DVI wordt beleidsmatig geëvalueerd in 2018, waarbij ook de realisatie van de verwachte spill-over effecten m.b.t. innovatie onderzocht kan worden. Ook de algehele situatie van de risicokapitaalmarkt in Nederland en EU wordt jaarlijks onderzocht.